

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

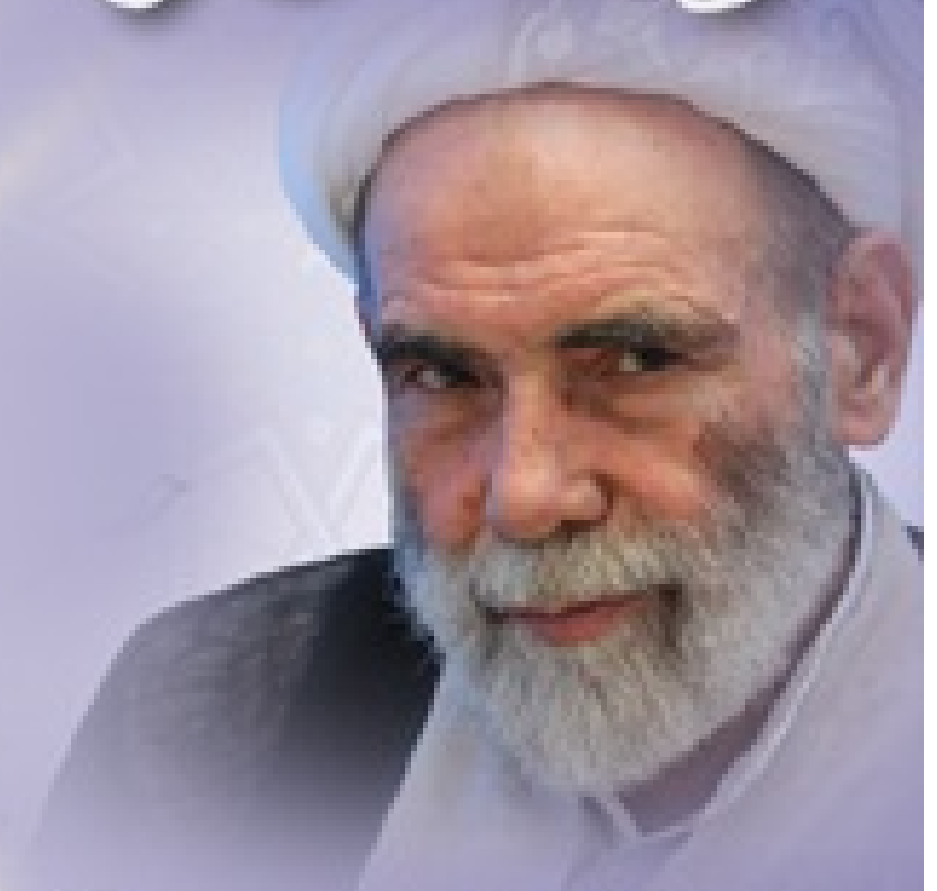
گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تعمیرِ امت

حضرت آية الله العظمى حاج آقا مجتبیٰ قزوینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

استفتاءات آیت الله محتبی تهرانی

نویسنده:

مجتبی تهرانی

ناشر چاپی:

پیام آزادی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

۳۸	احکام ارث
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۸	سؤال
۳۹	سؤال
۳۹	احکام تَخْلِي (بول و غائط کردن)
۳۹	سؤال
۳۹	احکام تقلید
۳۹	سؤال
۳۹	سؤال
۳۹	سؤال
۳۹	سؤال
۳۹	سؤال
۳۹	سؤال
۴۰	سؤال
۴۰	سؤال
۴۱	سؤال
۴۱	سؤال
۴۱	سؤال
۴۲	احکام تیمم
۴۲	سؤال
۴۲	احکام جنابت
۴۲	سؤال

سؤال ۴۲

سؤال ۴۲

سؤال ۴۲

سؤال ۴۲

سؤال ۴۳

سؤال ۴۳

سؤال ۴۳

سؤال ۴۳

احکام حائض ۴۳

سؤال ۴۳

سؤال ۴۴

سؤال ۴۴

سؤال ۴۴

سؤال ۴۴

سؤال ۴۴

سؤال ۴۴

احکام حج ۴۴

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

سؤال ۴۵

- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۶
- سؤال ۴۷
- سؤال ۴۷
- احکام خرید و فروش ۴۷
- سؤال ۴۷
- سؤال ۴۷
- سؤال ۴۷
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۸
- سؤال ۴۹
- سؤال ۴۹
- سؤال ۴۹
- سؤال ۴۹

سؤال ۴۹

سؤال ۵۰

سؤال ۵۰

سؤال ۵۰

سؤال ۵۰

سؤال ۵۰

سؤال ۵۱

سؤال ۵۱

سؤال ۵۱

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۲

سؤال ۵۳

سؤال ۵۳

سؤال ۵۳

سؤال ۵۳

احکام خمس ۵۳

سؤال ۵۳

سؤال ۵۳

سؤال ۵۴

سؤال ۵۴

- سؤال ۵۸
- سؤال ۵۸
- سؤال ۵۸
- سؤال ۵۸
- سؤال ۵۸
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۵۹
- سؤال ۶۰
- احکام خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۰
- سؤال ۶۱
- سؤال ۶۱
- سؤال ۶۱
- سؤال ۶۱

سؤال ۶۱

سؤال ۶۱

سؤال ۶۱

سؤال ۶۲

سؤال ۶۲

احکام رهن ۶۲

سؤال ۶۲

احکام روزه مسافر ۶۲

سؤال ۶۲

سؤال ۶۲

سؤال ۶۳

سؤال ۶۳

سؤال ۶۳

سؤال ۶۳

احکام روزه ۶۳

سؤال ۶۳

سؤال ۶۳

سؤال ۶۴

سؤال ۶۴

سؤال ۶۴

سؤال ۶۴

احکام سر بریدن و شکار کردن حیوانات ۶۴

سؤال ۶۴

سؤال ۶۴

۶۸	سؤال
۶۸	سؤال
۶۸	احکام ظرفها
۶۸	سؤال
۶۸	احکام عقد
۶۸	سؤال
۶۸	سؤال
۶۸	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	احکام غسل کردن
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۶۹	سؤال
۷۰	سؤال
۷۰	سؤال
۷۰	سؤال
۷۰	سؤال
۷۰	احکام غضب
۷۰	سؤال
۷۱	سؤال
۷۱	سؤال

سؤال ۷۱

احکام قرض ۷۱

سؤال ۷۱

سؤال ۷۱

سؤال ۷۲

سؤال ۷۲

سؤال ۷۲

احکام قضاء و کفاره روزه ۷۲

سؤال ۷۲

سؤال ۷۲

سؤال ۷۲

سؤال ۷۲

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۳

سؤال ۷۴

احکام معامله سلف ۷۴

سؤال ۷۴

سؤال ۷۴

سؤال ۷۴

سؤال ۷۸

سؤال ۷۸

سؤال ۷۸

سؤال ۷۸

سؤال ۷۸

سؤال ۷۹

احکام نگاه کردن ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۷۹

سؤال ۸۰

سؤال ۸۰

سؤال ۸۰

سؤال ۸۰

احکام هبه ۸۰

سؤال ۸۰

سؤال ۸۰

سؤال ۸۱

سؤال ۸۱

احکام وصیت ۸۱

سؤال ۸۱

سؤال ۸۱

سؤال ۸۱

سؤال ۸۱

سؤال ۸۲

سؤال ۸۲

سؤال ۸۲

احکام وضو ۸۲

سؤال ۸۲

سؤال ۸۲

سؤال ۸۲

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۳

سؤال ۸۴

سؤال ۸۴

سؤال ۸۴

احکام وقت نماز ۸۴

سؤال ۸۴

سؤال ۸۴

۸۴	سؤال
۸۴	سؤال
۸۵	احکام وقف
۸۵	سؤال
۸۵	سؤال
۸۵	احکام وکالت
۸۵	سؤال
۸۵	استبراء
۸۵	سؤال
۸۶	اسماء مبارکه
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۶	سؤال
۸۷	امر به معروف و نهی از منکر
۸۷	سؤال
۸۷	سؤال
۸۷	سؤال
۸۷	اهدای خون
۸۷	سؤال
۸۷	بدن و لباس نمازگزار

سؤال ۸۷

سؤال ۸۷

سؤال ۸۸

سؤال ۸۸

تراشیدن ریش ۸۸

سؤال ۸۸

سؤال ۸۸

سؤال ۸۸

سؤال ۸۸

سؤال ۸۸

تشبّه به کفار ۸۹

سؤال ۸۹

سؤال ۸۹

تشهد ۸۹

سؤال ۸۹

تکبیره الإحرام ۸۹

سؤال ۸۹

سؤال ۸۹

سؤال ۸۹

دیه ۸۹

سؤال ۸۹

سؤال ۹۰

سؤال ۹۰

سؤال ۹۰

سؤال ۹۴

سجده سهو ۹۴

سؤال ۹۴

سجود ۹۴

سؤال ۹۴

سؤال ۹۴

سؤال ۹۵

شرایط عقد ۹۵

سؤال ۹۵

سؤال ۹۵

سؤال ۹۵

سؤال ۹۵

سؤال ۹۵

سؤال ۹۶

سؤال ۹۶

سؤال ۹۶

سؤال ۹۶

سؤال ۹۶

سؤال ۹۶

سؤال ۹۷

شطرنج، بیلپارد، شرط بندی ۹۷

سؤال ۹۷

سؤال ۹۷

سؤال ۹۷

- ۹۷ سؤال
- ۹۷ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ شعبده‌بازی، فال‌گیری، طراحی، مجسمه‌سازی
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۸ سؤال
- ۹۹ شکیات
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ صله رحم
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ سؤال
- ۹۹ سؤال
- ۱۰۰ سؤال
- ۱۰۰ عده‌ای از زن‌ها که ازدواج با آنان حرام است
- ۱۰۰ سؤال
- ۱۰۰ عیب‌هایی که به واسطه آنها می‌شود عقد را به هم زد
- ۱۰۰ سؤال
- ۱۰۰ سؤال

- ۱۰۰ غسل مست‌میت
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ غیبت
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۱ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ قرائت
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۲ سؤال
- ۱۰۳ سؤال
- ۱۰۳ سؤال
- ۱۰۳ سؤال
- ۱۰۳ کسانی که روزه بر آنها واجب نیست
- ۱۰۳ سؤال
- ۱۰۳ سؤال
- ۱۰۳ سؤال

- ۱۱۹ سؤال
- ۱۱۹ سؤال
- ۱۱۹ سؤال
- ۱۱۹ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۰ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۱ سؤال
- ۱۲۲ سؤال
- ۱۲۲ سؤال
- ۱۲۲ سؤال
- ۱۲۲ سؤال
- ۱۲۲ سؤال
- ۱۲۳ سؤال
- ۱۲۳ سؤال

- ۱۲۶ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۷ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۸ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۲۹ سؤال
- ۱۳۰ مُطَهَّرَات
- ۱۳۰ سؤال
- ۱۳۰ مکان نمازگزار

- سؤال ۱۳۰
- نماز آیات ۱۳۰
- سؤال ۱۳۰
- سؤال ۱۳۰
- سؤال ۱۳۰
- سؤال ۱۳۰
- نماز جماعت ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۱
- سؤال ۱۳۲
- سؤال ۱۳۲
- سؤال ۱۳۲
- سؤال ۱۳۲
- نماز جمعه ۱۳۲
- سؤال ۱۳۲
- نماز قضا ۱۳۳
- سؤال ۱۳۳
- سؤال ۱۳۳
- سؤال ۱۳۳

سؤال ۱۳۷

نمازهای مستحب ۱۳۸

سؤال ۱۳۸

سؤال ۱۳۸

نیت ۱۳۸

سؤال ۱۳۸

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۱۳۸

استفتائات آیت الله مجتبی تهران

مشخصات کتاب

نویسنده: مجتبی تهران

ناشر: تهران: پیام آزادی

<http://www.mojtabatehrani.ir/resale/estefta>

اجیر گرفتن برای نماز

سؤال

شخصی نماز استیجاری قبول کرده است و بر اثر مشکلاتی نتوانسته به موقع نماز را بخواند و با گذشت زمان نام صاحب نماز را فراموش کرده است. حال نیت نماز را چگونه باید انجام دهد؟
* به نیابت کسی که در ذهن او است نماز را به زجا بیاورد و ذکر نام لازم نیست.

سؤال

در صورت اجیر کردن جهت ادای قضای نماز پدر ماهانه چه مبلغی باید پرداخت؟
* بستگی به قرار داد اجاره دارد.

احکام آبها

سؤال

باتوجه به نحوه شست ز و شوی قالی ز شویی زها، آیا فرش نجسی که توسط آنها شست ز و شو می ز شود پاک می ز گردد یا خیر؟
* اگر عین نجاست بر طرف شده باشد، با آب جاری یک ز بار آب بکشند پاک است.

سؤال

اگر فرش پهن باشد و نجس شود به ز طوری که قابل جمع کردن نباشد، آیا با وصل کردن آب کر به محل نجاست و جمع کردن غسله به ز وسیله پارچه در دفعه اول و مجدداً آب گرفتن، پاک می ز شود؟
* اگر عین نجاست در آن نباشد پاک می شود.

سؤال

آیا فرش یا دمپایی، پس از بر طرف شدن اصل نجاست با یک ز بار آب ز کشی با آب لوله ز کشی شهری که حکم آب جاری را دارد، پاک می شود؟
* اگر بافت فرش به صورتی باشد که آب در آن نفوذ نمی کند، باید غسله آن خارج شود و سپس با یک ز بار آب کشیدن پاک

می‌شود. امّا اگر بافت فرش به صورتی باشد که آب در آن نفوذ کرده و از طرف دیگر خارج می‌شود، غسل آن پاک است و یک بار آب گرفتن بر روی آن کافی است.

سؤال

اگر حوله حمام نجس شود و قابل فشردن برای بیرون آمدن غسله از آن نباشد با فرو کردن آن زیر آب جاری یا گُر و بیرون کشیدن آن پاک می‌شود؟
* اگر عین نجاست در آن نباشد پاک می‌شود.

سؤال

حکم لباس‌های نجسی که با لباس‌های پاک در ماشین لباس‌شویی می‌شویند چیست؟
* اگر وصل به شیر آب جاری باشد پس از برطرف شدن عین نجاست یک بار شسته شود پاک است.

سؤال

اگر مورد لباس‌شویی که در وقت شست‌وشوی لباس اتصال آن با آب جاری قطع می‌شود تکلیف چیست؟
* پس از ازاله عین نجاست چنانچه دو مرتبه آب قلیل روی آن ریخته شود و هر بار غسله آن خارج شود پاک است.

سؤال

شستن لباس نجس در لباس‌شویی‌های تمام اتوماتیک که عمل شستن، آب کشیدن و خشک کردن را انجام می‌دهند چه حکمی دارد؟ آیا لباس نجس با این روش پاک می‌شود؟
* ماشین‌های لباس‌شویی از نظر مقدار آب‌گیری و تعداد دفعات شستن متفاوت هستند؛ لذا احکام آنها متفاوت است.

سؤال

ب‌آب شهری مخرج مدفوع را می‌شویم و غسله آن برمدفوع داخل توالت برخورد می‌کند و بر پای ما می‌پاشد. آیا با نجس شده است؟ آیا می‌شود گفت چون غسله آب گُراس تو ممکن است وصل به گُر باشد پس با نجس نشده است؟
* به مسأله ۵۲ و ۵۴ رساله توضیح‌المسائل رجوع شود

○ متن این مسائل در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به این شرح است:

مسأله ۵۲- آبی که عین نجاست مثل خون و بول به آن برسد و بو یا رنگ یا مزه آن را تغییر دهد اگر چه کر یا جاری باشد نجس می‌شود. ولی اگر بو یا رنگ یا مزه آب به واسطه نجاستی که بیرون آن است عوض شود، مثلاً مرداری که پهلوی آب است بوی آن را تغییر دهد نجس نمی‌شود.

مسأله ۵۴- آب قلیلی که برای پاک کردن شیء نجس شده استعمال می‌شود و آن را غسله می‌نامند، به احتیاط واجب باید از آن اجتناب کرد، و اگر در آب گُر یا جاری آن چیز نجس را آب بکشند و آب در آن نفوذ کرده باشد، غسله آن پاک است.

سؤال

در آب کشیدن شیئی نجس با آب قلیل فاصله انداختن بین دفعات سه؛ گانه تا چه اندازه لازم است؟
* به اندازه؛ ای که غسل آن خارج شود.

سؤال

نظر جنابعالی در مورد آب به؛ دست آمده از تصفیه؛ خانه فاضلاب و استفاده آن در مصارف گوناگون بخصوص کشاورزی چیست؟
* استفاده از آن در کشاورزی اشکال ندارد.

احکام اجاره

سؤال

در رابطه با رهن منزل مرسوم است پولی را پیش می؛ گیرند و بابت اجاره مبلغ کمتری دریافت می؛ کنند. آیا این کار صحیح است و در صورت غلط بودن راه درست را بیان کنید؟
* اگر در ضمن اجاره شرط شود که مبلغی به صاحب خانه قرض یا ودیعه داده شود، اشکال ندارد وجه اجاره از این جهت کم شود.

سؤال

آیا می توان در ساعت اداری که وقت خالی و بیهوده و اضافی داریم مطالعه نمود؟ اگر این مطالعات در زمینه کاری باشد، یعنی مربوط به شغل باشد و کمکی در این ارتباط باشد می؛ توان انجام داد؟ آیا می؛ توان از نظر شرعی در ساعت اداری که وقت اضافی و بیکاری و بیهوده وجود دارد، مقالاتی را که در زمینه شغل مورد نظر می؛ باشد انجام داد و در ازای آن پول گرفت؟
* بستگی به قرارداد اجاره دارد.

سؤال

بنده در یک بانک کارمند هستم. آیا در اوقات فراغت که هیچ کار و مشغولیتی نباشد، در آن وقت می؛ توانم قرآن بخوانم؟
* بستگی به قرارداد اجاره دارد.

سؤال

در هنگام ثبت؛ نام در آموزشگاه؛ ها شروطی وجود دارد که در فرم؛ های ثبت؛ نام نوشته شده و قبل از ثبت؛ نام، هنرجو باید آن را بخواند و امضا کند که یکی از مواد این فرم؛ ها این است که مثلاً در صورت انصراف قبل از شروع دوره ۱۰٪ و پس از گذشت چند جلسه از دوره، کل مبلغ شهریه مسترد نمی؛ گردد. آیا این شرط از لحاظ شرعی صحیح است و اگر مثلاً در ابتدا مقرر شده باشد شهریه را در سه قسط پرداخت کنیم و شهریه را پرداخت و الباقی به صورت اقساط پرداخت گردد، ولی بعد از گذشت چند جلسه در کلاس شرکت نکنیم، وضعیت چگونه است؟ آیا پرداخت مابه؛ التفاوتی که در فرم؛ های ثبت؛ نام قید شده ضرورت دارد؟ حتی اگر الباقی کلاس را شرکت نکرده باشیم؟

* ۱- اگر قرارداد اجاره؛ ای باشد، این شرط در ضمن قرارداد اشکال ندارد.

۲- در صورتی که قرارداد به صورت عقد اجاره باشد و منظور از مابه التفاوت، بقیه قسط‌ها باشد باید پرداخت شود.

سؤال

دریافت وجه به عنوان حق الزحمه، حق القدم و هدیه از سوی قاریان قرآن چه حکمی دارد؟
* اجیر کردن برای قرائت قرآن اشکال ندارد.

احکام ارث

سؤال

آیا در ارث هم فرقی است بین باکره و غیر باکره بودن یا اینکه هر دو همان هشت به یک ارث می‌برند؟
* در ارث فرقی بین باکره بودن یا غیر باکره بودن نیست.

سؤال

مردی دو زن دارد که یکی از آنان بچه دارد و دیگری بچه ندارد. آیا هر دو هشت یک ارث می‌برند یا اولی هشت یک و دومی چهار یک؟
* هر دو هشت یک ارث می‌برند.

سؤال

وضعیت بچه‌ای که از زنا به وجود آمده نسبت به ارث چگونه می‌باشد؟
* بچه‌ای که از زنا به وجود آمده ارث نمی‌برد.

سؤال

زمینی قبلاً مسکونی بود، الان فروخته شده و صاحب ملک سه پسر داشته که هر سه پسر دارای فرزندی می‌باشند. الان سه پسر فوت کرده و فقط نوه‌ها به اضافه یک همسر پسر زنده می‌باشد. آیا به همسر پسر با وجود فرزند ارث تعلق می‌گیرد؟ آیا به دو همسر پسر که فوت کرده‌اند چیزی تعلق می‌گیرد؟ این سؤال از این بابت است که یکی از همسران پسر که متوفی شده دختری از یک شوهر دیگر دارد، آیا ارث به این دختر تعلق می‌گیرد؟
* بعد از فوت پدر، این زمین میراث پسران است و بعد از فوت پسران، به میراث بران آنها می‌رسد.

سؤال

استفاده از مال به ارث رسیده، با علم به منشأ غیر حلال داشتن آن، برای وارثین چه حکمی دارد؟
* با علم به اینکه مال حرام است، تصرف کردن در آن جایز نیست.

سؤال

آیا پدر یا مادر حق دارند فرزند یا فرزندان خود را از ارث محروم نمایند؟
* اگر وصیت کند که بعد از فوت از او ارث نبرد صحیح نیست.

>> <<

سؤال

آیا مادرم می‌تواند پس از فوت پدرم اموال ورثه را بدون رضایت سایر ورثه به یکی از ورثه بدهد؟
* مادر می‌تواند سهم خودش را به هر کس که بخواهد ببخشد.

احکام تخلی (بول و غائط کردن)**سؤال**

انگشتی را که روی آن اسم یکی از معصومین حک شده است داخل توالت اداره افتاده است. آیا لازم است به اطلاع دیگران برسد یا خیر؟
|| * استفاده او از آن دستشویی حرام است؛ ولی اعلام به دیگران لازم نیست.

احکام تقلید**سؤال**

مقلد مرجعی هستم و می‌خواهم از مرجعی دیگر تقلید نمایم. آیا عدول از مرجعی به مرجعی دیگر جایز است؟
* در صورت احراز مساوی بودن، جایز است.

سؤال

آیا می‌شود به دلیل سخت بودن فتوای مجتهدی، به مجتهد دیگری عدول کرد؟
| * عدول از مجتهد اعلم جایز نیست.

سؤال

اگر بعد از فوت مرجع، مرجع تقلید زنده‌ای را انتخاب کنیم و بعد از سال‌ها متوجه شویم مرجع اعلمی نسبت به مرجع انتخاب شده وجود دارد، آیا می‌توانیم مرجع تقلیدمان را عوض نماییم؟
* در صورت اعلمیت مجتهد دوم بنا بر احتیاط، عدول واجب است.

سؤال

اگر مرجع تقلید فراموشی گرفت یا دیوانه شد، تقلید از او جایز نیست. آیا می‌توان در این صورت چون رساله نوشته شده دارد به تقلید از او ادامه دهیم؟

* در صورت بودنِ اَعلم، باید به او رجوع شود.

سؤال

بنده از مقلدین مرحوم آیت الله بهجت هستم. بنا به نظر حاج آقا مجتبی آیا من می‌توانم بر تقلید از میت باقی بمانم؟ این تقلید چگونه خواهد بود؟

* به مسأله ۹ و ۱۰ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

۰ متن این مسائل در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی به این شرح است:

مسأله ۹- تقلید از مجتهد میت ابتداءً جایز نیست، ولی بقای بر تقلید مجتهدی که اَعلم از مجتهد زنده بوده، بنا بر اقوی لازم است و فرقی نیست بین مسائلی که در زمان زنده بودن اَعلم به آن عمل کرده و مسائلی که به آن عمل نکرده باشد، و اگر کسی که در بعضی از مسائل به فتوای مجتهدی عمل کرده و بعد از مردن آن مجتهد، به مجتهد زنده مراجعه کرده، در صورت تساوی مجتهد مرده و زنده، می‌تواند در همه مسائل از مجتهد میت تقلید کند، ولی اگر مجتهد میت اَعلم از مجتهد زنده باشد بنا بر اقوی باید بر تقلید از مجتهد میت باقی بماند و اگر مجتهد دوم از دنیا برود و رجوع کند به مجتهد سوم، و اگر مجتهد اول از مجتهد دوم و سوم اَعلم باشد، بنا بر اقوی باید بر تقلید از مجتهد اول باقی بماند.

مسأله ۱۰- اگر در مسأله ای به فتوای مجتهدی عمل کند و بعد از مردن او در همان مسأله به فتوای مجتهد زنده رفتار نماید، در صورت تساوی بین مجتهد میتی که در زمان حیاتش از او تقلید کرده است و مجتهد زنده، در مسائلی که به دستور مجتهد زنده عمل کرده است نمی‌تواند به مجتهد میت رجوع کند. ولی اگر مجتهد زنده در مسأله ای فتوی ندهد و احتیاط نماید و مقلد مدتی به آن احتیاط عمل کند، دوباره می‌تواند به فتوی مجتهدی که از دنیا رفته عمل نماید مثلاً اگر مجتهدی گفتن یک مرتبه شَبَّحَانَ اللَّهَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ وَاللَّهُ أَكْبَرُ را در رکعت سوم و چهارم نماز کافی بداند و مقلد مدتی به این دستور عمل نماید و یک مرتبه بگوید، چنانچه آن مجتهد از دنیا برود و مجتهد زنده احتیاط واجب را در سه مرتبه گفتن بداند و مقلد مدتی به این احتیاط عمل کند و سه مرتبه بگوید دوباره می‌تواند به فتوای مجتهدی که از دنیا رفته برگردد و یک مرتبه بگوید.

سؤال

من متولد ۱۳۴۲ هستم. زمانی که بالغ شدم مصادف با انقلاب و ورود حضرت امام بود و من هم مانند بسیاری که نسبت به مسائل مذهبی آگاهی چندانی نداشتند، مقلد ایشان شدم؛ ولی باید اعتراف کنم که یک بار هم رساله ایشان را نخواندم. ولی اگر موردی پیش می‌آمد رجوع می‌کردم. به هر حال منصفانه بگویم هر کاری را که خودم فکر می‌کردم درست است انجام می‌دادم. البته تا حدودی سعی می‌کردم شرعیات را که منتج از تفکرات و شنیده‌ها در جلسات و هیئت‌ها، دیده‌ها و خوانده‌ها بود رعایت کنم. در حال حاضر همچنان به همان روش عمل می‌کنم و خود را مقلد ایشان می‌دانم و می‌خواهم پس از گذشت حدود ۴۷ سال از عمرم، به حساب خود رسیدگی نمایم. از آنجایی که بنده تا کنون نه خمس و زکات داده‌ام و نه خود را با مسائل شرعی محک زده‌ام، خواهشمند است بنده را راهنمایی فرمایید.

* اگر مکلف مدتی اعمال خود را بدون تقلید انجام دهد، در صورتی اعمال او صحیح است که بفهمد به وظیفه واقعی خود رفتار کرده است، یا عمل او با فتوای مجتهدی که در هنگام عمل وظیفه اش تقلید از او بوده و یا با فتوای مجتهدی که فعلاً وظیفه دارد از او تقلید کند، مطابقت داشته است.

سؤال

آیا بقایر تقلیداً علموا اجاباست؟

* بنابر اقوا و اجاباست.

سؤال

آیا می شود از مجتهدین مختلف تقلید کرد؟ به این ترتیب که انسان بداند مجتهدی مثلاً در باب مسائل معاملات اَعلم است و این باب را از او تقلید کند و از مجتهد دیگر اگر می داند او در باب مسائل نماز و روزه اَعلم است، این مسائل را از مجتهد دوم تقلید کند؟

* تبعیض در تقلید مانعی ندارد.

سؤال

لطفاً شرایط و اصول انتخاب مرجع تقلید را توضیح بفرمایید.

* به مسأله ۱ تا ۵ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

۰ متن این مسائل در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی به این شرح است:

مسأله ۱- مسلمان باید به اصول دین یقین داشته باشد، و در احکام غیر ضروری دین باید یا مجتهد باشد که بتواند احکام را از روی دلیل به دست آورد، یا از مجتهد تقلید کند؛ یعنی به دستور او رفتار نماید، یا از راه احتیاط طوری به وظیفه خود عمل نماید که یقین کند تکلیف خود را انجام داده است. مثلاً اگر عده ای از مجتهدین عملی را حرام می دانند و عده ای دیگر می گویند حرام نیست، آن عمل را انجام ندهد. و اگر عملی را بعضی واجب و بعضی مستحب می دانند، آن را به جا آورد. پس کسانی که مجتهد نیستند و نمی توانند به احتیاط عمل کنند واجب است از مجتهد تقلید نمایند.

رجوع عامی به مجتهد در احکام شرعیه تقلیدی نیست و تقلید در آن معنا ندارد؛ بلکه اشکال عقلی دارد و مقلد گذشته از آن که به حکم فطرت و استناد و اتکای عقلی خود برای به دست آوردن احکام شرعیه به مجتهد مراجعه می کند - همان گونه که افراد بی اطلاع نسبت به هر فنی به اهل فن و مطلع از آن مراجعه می کنند. - با مقدماتی اجمالاً به این نتیجه می رسد که باید تقلید کند. به بیان دیگر، اصل در به دست آوردن احکام شرعیه، اجتهاد است و مقلد با اجتهاد شخصی خود به مجتهد مراجعه می کند.

مسأله ۲- تقلید در احکام عمل کردن به دستور مجتهد است، و از مجتهدی که باید به دستور او عمل کرد، باید مرد، بالغ، عاقل، شیعه دوازده امامی، حلال زاده، زنده و عادل و بنابر اقوی، اعلم و بنا بر احتیاط واجب حریص به دنیا نباشد.

مسأله ۳- مجتهدی که باید از او تقلید کرد از دو راه شناسایی می شود:

اول: این که خود انسان اطمینان پیدا کند به اجتهاد و علمیت او، و این در صورتی است که انسان خودش اهل علم باشد و بتواند مجتهد اعلم را تشخیص دهد و یا آن که از گفته عده ای از اهل علم که اهل تشخیص هستند اطمینان حاصل کند
دوم: آن که دو نفر عالم عادل که اهل تشخیص هستند، گواهی به اجتهاد و علمیت او بدهند، در صورتی که دو نفر عالم عادل دیگر با گواهی آنان مخالفت نکنند.

مسأله ۴- اگر شناختن اعلم مشکل باشد بنا بر احتیاط واجب باید از کسی تقلید کند که گمان به علمیت او دارد، و اگر احتمال ضعیفی هم بدهد که کسی اعلم است و بداند دیگری از او اعلم نیست، بنا بر احتیاط واجب باید از او تقلید کند. و در صورت

تساوی شرایط بین چند مجتهد، تقلید از هر کدام آن‌ها جایز است. تبعیض در تقلید احکام در صورت تساوی شرایط بین چند مجتهد جایز است؛ یعنی مقلد می‌تواند در بعضی از احکام از یک مجتهد و در بعضی احکام از مجتهد دیگر تقلید کند، در صورتی که از آن مخالفت قطعیه عملیه لازم نیاید.

مسئله ۵- به دست آوردن فتوی یعنی دستور مجتهد چهار راه دارد؛ اول: شنیدن از خود مجتهد. دوم: شنیدن از دو نفر عادل که فتوای مجتهد را نقل کنند، سوم شنیدن از کسی که مورد اطمینان و راستگوست. در صورتی که از گفته او اطمینان حاصل شود. چهارم: دیدن در رساله مجتهد در صورتی که انسان به درستی آن رساله اطمینان داشته باشد.

احکام تیمم

سؤال

اگر وقت نماز تنگ بود و با تیمم بدل از غسل جنابت نماز خواندیم، بعد از وقت نماز باید غسل کرد؟ تکلیف تیمم چه می‌شود؟ آیا نمازی که با تیمم خواندیم را باید اعاده یا قضا کنیم؟
* بله، تیمم باطل است و باید پس از وقت غسل کند؛ اما نماز خوانده شده با تیمم بدل از غسل جنابت در تنگی وقت درست است.

احکام جنابت

سؤال

پس از ملاعبه با همسر دو قطره آب از من بیرون آمده است. چه حکمی دارد؟
* اگر با شهوت و جهش باشد یا بدن سست شود منی است.

سؤال

آیا رطوبتی که هنگام ملاعبه و شوخی با همسر از زن خارج می‌شود، حکم منی را دارد؟
* در صورتی که همراه شهوت و سست شدن بدن باشد حکم منی را دارد.

سؤال

حکم مایع مشکوکی که چند ساعت بعد از جماع از فرج زن خارج می‌شود چیست؟
* اگر زن یقین دارد که این منی که از او خارج می‌شود مربوط به مرد است، این جنابت جدید نمی‌باشد؛ و در صورتی که پس از جماع غسل کرده باشد، پس از خارج شدن آن، نیازی به غسل نیست.

سؤال

در مورد احتلام زنان، در چه صورتی غسل جنابت بر آنان واجب می‌شود؟
* اگر یقین پیدا کنند به خارج شدن منی، غسل واجب می‌شود و تا یقین پیدا نکنند غسل واجب نیست.

سؤال

آیا بدون سست شدن بدن و رسیدن به اوج لذت، غسل بر زن واجب می‌شود؟
* خیر.

سؤال

به طور کلی در زنان، جنابت چگونه بدون نزدیکی تحقق می‌یابد؟
* با دو شرط سست شدن و همراه شهوت بودن؛ تفاوتش با جنابت مردان این است که جهش ندارد.

سؤال

بعد از نزدیکی با شوهرم و بعد از غسل کردن، تا دو روز مایعات از من ترشح می‌کند؛ آیا بعد از غسل و بدون اعتنا به این مایع ترشح شده می‌توانم نماز بخوانم یا باید منتظر بمانم تا ترشحات تمام شود و بعد از آن غسل کرده و نماز بخوانم؟
* در صورت یقین نداشتن به منی، غسل واجب نیست.

سؤال

اگر درحالی‌که بیدار هستیم، بی‌هیچ حس شهوتی در هنگام ادرار، منی خارج شود، روزه باطل میشود؟
* بستگی به مقدمات آن دارد؛ دلنا در مسأله تفصیل است.

سؤال

در بحث تشخیص منی گفته شده که با لذت و شهوت باید خارج شود. منظور از این لذت و شهوت چیست؟
* به مسأله ۳۴۵ و ۳۴۶ و ۳۴۷ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسائل در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به این شرح است:

مسأله ۳۴۵- به دو چیز انسان جنب می‌شود: اول جماع. دوم بیرون آمدن منی، چه در خواب باشد یا بیداری، کم باشد یا زیاد با شهوت باشد یا بی‌شهوت، با اختیار باشد یا بی‌اختیار.

مسأله ۳۴۶- اگر رطوبتی از مرد خارج شود و نداند منی است یا بول یا غیر این‌ها، چنانچه با شهوت و جستن بیرون آمده و بعد از بیرون آمدن آن بدن سست شده، آن رطوبت حکم منی دارد، و اگر هیچ‌یک از این سه نشانه یا بعضی از این‌ها را نداشته باشد، حکم منی ندارد. ولی در زن و مریض لازم نیست آن آب با جستن بیرون آمده باشد، بلکه اگر با شهوت بیرون آمده باشد در حکم منی است و لازم نیست بدن او سست شود.

مسأله ۳۴۷- اگر از مردی که مریض نیست آبی بیرون آید که یکی از سه نشانه‌ای را که در مسأله پیش گفته داشته باشد و نداند نشانه‌های دیگری را داشته یا نه، چنانچه پیش از بیرون آمدن آن آب وضو نداشته، باید وضو بگیرد.

احکام حائض

سؤال

زنان اگر نذر کرده باشند برای امام حسین ۷ در ماه محرم قرآن بخوانند، آیا با عذر شرعی می‌توانند به این نذر عمل نمایند؟

* جز چهار سوره ای که سجده واجب دارند، قرائت آیات کریمه مانعی ندارد. البته مس آیات حرام است.

سؤال

آیا زن در ایام عادت ماهانه می تواند زیارت عاشورا بخواند و سجده را هم به جا آورد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

ازنی که عادت ماهانه دارد، آیا می تواند قرآن بخواند؟
* غیر از سوره هایی که سجده واجب دارند می تواند قرآن بخواند.

سؤال

دختری سه روز پیش از وقت عادت ماهیانه اش لک می بیند. تکلیف نماز و روزه او در آن سه روز چیست؟
* به احکام حیض عمل نماید.

سؤال

زنی سه روز خون دیده است و یک روز پاک شده و دوباره سه روز خون دیده است تکلیف او چیست؟
* به احکام حیض عمل نماید.

سؤال

چه زنی حکم یائسه دارد؟
* به مسأله ۴۳۵ رساله توضیح المسائل رجوع شود.
O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به این شرح است:
مسأله ۴۳۵- زن های سیده بعد از تمام شدن شصت سال قمری یائسه می شوند، یعنی خون حیض نمی بینند وزن های که سیده نیستند، بعد از تمام شدن پنجاه سال قمری یائسه می شوند.

سؤال

خانمی متولد سال ۱۳۳۲ خورشیدی هنوز هم خون ریزی ماهانه دارد که مقداری نامنظم تر شده و کاملاً نشانه حیض دارد. خواهر بزرگترش هم تا دو سه سال پیش این گونه بوده و مادر مرحومشان نیز تا چند سال پس از ۵۰ سالگی اینگونه بوده است. از جدشان به اینطرف کسی به آنها سید نگفته است. آیا این خون ریزی دلیل سیادتشان می شود؟
* خیر.

احکام حج

سؤال

مالی از پدر به من به ارث رسیده است. آیا انجام حج بر من واجب است؟
* در صورت استطاعت، حج واجب است.

سؤال

شخص مستطیع برای رفتن به حج پولی را به حساب سازمان حج و زیارت می‌ریزد؛ ولی نوبت او ۲ سال بعد خواهد بود. اگر در این میان آن شخص بمیرد آیا حج از او ساقط می‌شود؟
* اگر در سال‌های گذشته استطاعت داشته، در آن صورت حج از او ساقط نیست.

سؤال

اگر کسی در هنگام طواف به علت هجوم جمعیت از مسیر حرکت خود منحرف شود یا در وقت سعی صفا و مروه به عقب برگردد و نگاه کند وظیفه او چیست؟
* از همان جایی که منحرف شده است طواف را ادامه بدهد و نگاه کردن به عقب در سعی صفا و مروه موجب خلل سعی نمی‌شود.

سؤال

ساعت ده شب یازدهم ذی‌الحجه الحرام ما را از منی به قصد طواف خانه خدا خارج نموده‌اند. نظر به شرط وقوف و بیتوته در منی در صحت مناسک حج، تکلیف حج ما چیست؟
* إن شاء الله صحیح است.

سؤال

آیا از پتویی که کناره آن به صورت زیگزال دوخته شده است در وقت اضطرار در حال احرام می‌شود استفاده کرد؟
* جایز نیست.

سؤال

آیا مسافر حج تمتع می‌تواند از حوله قرضی استفاده کند؟
* مانعی ندارد.

سؤال

خانواده‌ای عازم مکه مکرمه برای اعمال عمره مفرده می‌باشند. فرزندی دارند که دو سال و هفت ماه دارد و او را نیز با خود می‌برند. اعمال عمره مفرده آن فرزند خردسال را چگونه باید به‌جا آورند؟
* هر آنچه را که او نمی‌تواند، ولی او به نیابت او به‌جا آورد.

سؤال

آیا زن می‌تواند نیابت حج از مرد را داشته باشد و آیا به تکلیف خودش عمل کند یا تکلیف آن مرد؟
* می‌تواند و به تکلیف خود عمل نماید.

سؤال

آیا می‌توان به خاطر توهین فردی به مقدّسات از رفتن او به مکه ممانعت نمود؟
* چون رفتن به حج در ارتباط با سازمان و نهاد حج است باید از سازمان حج پرسیده شود.

سؤال

زنی هستم که بابت حج پولی را به حساب بانکی سازمان حج و زیارت ریخته و در نوبت قرار گرفته‌ام و ظاهراً سه سال بعد نوبت من فرا می‌رسد. شوهرم اصرار دارد با دادن مبلغ بیشتر خارج از نوبت در سال جاری این تشرّف صورت گیرد. با عنایت به این اصرار و آمادگی همسرم آیا استطاعت بالقوه من تبدیل به استطاعت بالفعل شده است و بر من تشرّف در سال جاری واجب است؟
* در صورتی که تضييع حق دیگران نباشد و مغایرت با قوانین و مقرّرات دولت نیز نداشته باشد تشرّف در سال جاری واجب است.

سؤال

من در مسجد النبی در محراب منسوب به رسول خدا ۶ نماز خوانده‌ام. آیا حجّ من درست و نماز من صحیح است؟
* نماز و حج صحیح است.

سؤال

خانمی نماز طواف نساء را به‌جا آورده و تصوّرش این بوده است که قرائت نماز او صحیح می‌باشد. اما پس از گذشت چند سال متوجّه شده که قرائت وی صحیح نبوده است. تکلیف حجّ او چیست؟
* حجّ او صحیح است.

سؤال

شخصی به بیماری پوستی مبتلا است و به منظور ادای فریضه حجّ تمتّع و یا عمره مفرده عازم سرزمین وحی می‌شود و می‌بایست در وقت مقررّ مُحرم شود؛ اگر لباس احرام را بپوشد بیماری پوستی او در دستان و پاهای او نمایان می‌شود و به لحاظ اجتماعی نگاه ترخّم آمیز و سؤال برانگیز مردم، او را با سختی و خجالت روبه‌رو می‌کند. آیا او می‌تواند از پوشش مکملی جهت استتار بیماری پوستی‌اش در کنار لباس احرام استفاده نماید یا خیر؟
* در وقت مقررّ باید مُحرم شود و لباس احرام را بپوشد و چون بیماری او جنبه اجتماعی دارد، مجوّز شرعی جهت پوشیدنِ پوشش مکمل ندارد و در صورت استفاده از آن کفّاره دارد.

سؤال

آیا در مورد حج تمتع با توجه به اینکه در حال حاضر از زمان پیش ثبت نام تا زمان اعزام چندین سال فاصله وجود دارد، می‌توان با پول قرضی ثبت نام کرد؟ یعنی اگر کسی در حال حاضر امکان گرفتن قرض و تسویه آن را تا قبل از مشخص شدن زمان اعزام داشته باشد، مستطیع حساب می‌شود؟
* در صورتی که قبلاً مستطیع نبوده، وجوبی برای قرض نیست.

سؤال

همسر من به واسطه خرید فیش حج در سال ۸۲، امسال به حج اعزام می‌شود و من نیز با نام‌نگاری با سازمان حج، توانستم جواز خرید فیش آزاد را به دست بیاورم و با خرید فیش از یک شخص، به صورت قانونی در کاروان همسر من ثبت نام کردم. از آنجا که مبلغی که من پرداختم، در مجموع به علت راضی کردن فروشنده فیش آزاد، هزینه محضر و شخص واسطه، بیش از رقم سازمان حج شده و اینکه به نظر خودم توان پرداخت این پول را با توجه به درآمد ماهیانه‌ام دارم، آیا من مستطیع به حساب می‌آیم و اعمالم صحیح است؟
* بله.

سؤال

اگر کسی ختنه کرده باشد و به حج برود و بعد معلوم شود قسمتی از غلاف از حشفه جدا نشده، تکلیف چیست؟
* اگر به قدری کم باشد که مورد اعتنا نباشد و صدق مختون شده باشد اشکال ندارد.

احکام خرید و فروش

سؤال

شرکت تعاونی اداره‌ای از کارمندان آن اداره جهت واگذاری زمین برای ساخت خانه مسکونی ثبت نام و پولی را دریافت کرده است و به کسانی که پول داده‌اند زمین داده است. بعضی از کارمندان به علت نداشتن پول حاضر شده‌اند امتیاز خود را به کسی که پول دارد به این شرط واگذار نمایند که هرگاه زمین دریافت شد نصف آن مال صاحب امتیاز و نصف آن مال صاحب پول باشد. حکم شرعی آن چیست؟
* در صورتی که مغایر با ضوابط و قوانین دولت نباشد مانعی ندارد.

سؤال

پیش از فروش قبر در حال حاضر در بهشت زهرا ۳۱ انجام نمی‌شود؛ ولی من قبری را که قیمت آن یک میلیون و صد هزار تومان می‌باشد با سفارش یکی از آشنایان به مبلغ هفتصد و پنجاه هزار تومان خریداری نموده‌ام. حکم آن چیست؟
* در صورتی که برخلاف مقررات سازمان بهشت زهرا نباشد مانعی ندارد.

سؤال

خرید و فروش چک به مبلغ کمتر از مبلغ مندرج در چک بانکی چه صورتی دارد؟ البته چکی که مثلاً مربوط به دو ماه دیگر باشد؟

* فروش چک یا سفته به شخص ثالث به کمتر ربا و حرام است.

سؤال

اگر به خاطر اینکه یکی از بستگانم دارای پست دولتی است در معامله ای فروشنده به خاطر او جنس را ارزان تر به من بفروشد چه صورت دارد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

اسیمان دولتی کفاف بنایی ما را نمی کند؛ آیا تهیه آن از بازار آزاد جایز است؟
* اگر خلاف مقررات دولت اسلامی نیست اشکال ندارد.

سؤال

اگر به علت نیاز به پول، جنسی را به مبلغ معینی به صورت نقدی بفروشد و خریدار همان جنس را به فروشنده به صورت نسیه به قیمت بیشتری بفروشد این معامله چه صورت دارد؟
* اگر شرط کند که بعد از فروش به خودش بفروشد یا مبنی بر این معامله کنند صحیح نیست و در غیر این صورت مانعی ندارد.

سؤال

شخصی کاغذ را به طور نسیه به فردی می فروشد. آن شخص در موعد مقرر چک مدت دار را برای او به جای پول می آورد. آیا فروشنده می تواند از مشتری به خاطر مدت دار بودن چک درخواست قیمت بیشتر کند؟
* درخواست قیمت بیشتر جایز نیست.

سؤال

به دلیل نیاز داشتن به پول فروختن کلیه چه صورت دارد؟
* اگر در ازای وجه نباشد اشکالی ندارد.

سؤال

درآمد شوهر من فقط از راه ربا و دریافت سود پول است و خرید خوراک و پوشاک خانواده را از همان پول انجام می دهد. وقتی هم به وی اعتراض می کنیم، می گوید شما به این امور کار نداشته باشید؛ جواب حلال و حرام آن را خودم می دهم. تکلیف ما چیست؟

* اگر آنچه را که می خورد به ذمه بخرد و بعداً بهای آن را از حرام بدهد، مبیع حلال است؛ اما اگر هنگام خرید قصد کرده است که از حرام بدهد حرام است. شما هم اگر علم داشته باشید به حرام بودن آن باید اجتناب کنید.

سؤال

شخصی اجناس تولیدی خود را به صورت نسیه با قیمت گران‌تری فروخته است و در قبال آن از مشتری چک گرفته است. کسی به او می‌گوید من قیمت نقدی اجناس تو را الان به‌طور یک‌جا می‌دهم و تو چک‌ها را که قیمت غیرنقدی اجناس است به من بده و وصول چک‌ها نیز به عهده تو باشد. حکم این کار چیست؟
* محل اشکال است.

سؤال

شخصی می‌خواهد چکی به مبلغ یک میلیون تومان را به مبلغ ۹۵۰ هزار تومان بخرد. آیا این معامله ربوی است؟
* در صورتی که چک تضمینی باشد، معامله صحیح است و چنانچه معامله بین طلبکار و بدهکار باشد معامله صحیح است؛ ولی اگر معامله با شخص ثالثی باشد معامله ربوی و حرام است.

سؤال

جدیداً مرسوم شده مواد پولیش مانندی بر روی سنگ زده می‌شود که موجب شفافیت و چشم‌گیر شدن آن می‌شود، ولی موجب تعویض محتوا یا تشابه در جنس نمی‌گردد و مشتری نمی‌داند این مواد بعد از مدتی از بین می‌آورد. حکم استفاده از این مواد چیست و در صورت مشکل‌دار بودن، آیا می‌توان برای خریدار عمده‌ای که در بازار این‌گونه مواد را پخش می‌کند و علم به نوع سنگ دارد آن را تولید نمود؟
* این غش در معامله است و حرام است.

سؤال

معاملات بورس چه صورت دارد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

آیا شخصی می‌تواند فرزند خردسال خود را به کسی که ۱۵ سال است ازدواج کرده و بچه‌دار نشده به عنوان فرزندخوانده بدهد و در ازای آن پولی دریافت کند؟
|| * خیر.

سؤال

دو کتاب را از طریق اینترنت خریداری کردم. هنگام تحویل کتاب‌ها پست‌چی مبلغ کتاب‌ها را نگرفت و گفت وظیفه من نیست. الآن به هیچ صورتی به فروشنده کتاب دسترسی ندارم و سایت اینترنتی‌اش را نیز نتوانستم پیدا کنم. وظیفه من چیست؟ آیا می‌توانم به همان مقدار صدقه دهم؟
* اگر انسان به کسی که مدیون است دسترسی نداشته باشد و پس از جستجو او را پیدا نکند، می‌تواند آن را صدقه بدهد؛ اما پس از پیدا شدن او، ضامن است.

سؤال

اگر جنسی امروز به یک قیمت فروخته شد و بعد از چند روز شخصی که آن جنس را خریده می‌خواهد آن را با نوع دیگری از همان جنس تعویض کند، ولی قیمت آن جنسی که او قبلاً خریداری کرده تغییر کرده است، آیا فروشنده باید به قیمت روز آن جنس را تعویض کند یا با قیمت گذشته؟
* لازم نیست به قیمت گذشته باشد.

سؤال

حکم معامله با کسی که تقیید مذهبی ضعیفی دارد و بلکه ندارد و در خانه وی مشروبات الکلی یافت می‌شود و التزامی به رعایت شرعیات به ظاهر در وی دیده نمی‌شود، اما پول خود را از پدر یا مادر خود می‌گیرد که آنها نیز کاملاً شناخته شده نیستند چیست؟
* اگر انسان یقین ندارد که اموال او حرام است معامله با او اشکال ندارد.

سؤال

حکم خرید و فروش ارز در بازار بین المللی از طریق اینترنت چیست؟
* خرید و فروش ارز اشکال ندارد.

سؤال

آیا خرید و فروش در بازار بورس ارز و طلا درست است؟ به این معنا که بنده حساب ارزی نزد یک کارگزار در کشوری خارجی باز کرده و از طریق وی و بانک، های معتبر خارجی اقدام به خرید و فروش ارزهای معتبر دنیا مانند یورو، دلار، پوند، ین و... به منظور کسب سود کنم.
* خرید و فروش ارزهای خارجی اشکال ندارد.

سؤال

در دنیا بازاری وجود دارد به نام بازار فارکس، این بازار، بازار ارزهاست و افراد از طریق نوسانات ارزها به کسب سود در این بازار می‌پردازند. این بازار از لحاظ گردش مالی بزرگترین بازار دنیاست. افراد می‌توانند با یک خط اینترنت و یک نرم افزار (که کارگزاری که خود افراد می‌توانند برای خودشان انتخاب کنند در اختیارشان قرار داده) به این بازار متصل شوند. شما در این بازار به عنوان مثال به این نتیجه می‌رسید که قیمت دلار بالا می‌آید و قیمت یورو بالا نمی‌آید؛ پس شما دلار می‌خرید و هزینه آن را با یورو می‌پردازید. حال اگر پیش بینی و یا تحلیل شما درست باشد، شما در این معامله سود کرده‌اید و اگر اشتباه باشد ضرر. در مورد این بازار نکاتی را باید عرض کنم:

کارگزار برای این خدماتی که می‌دهد کارمزدی دریافت می‌کند که برای هر ارز فرق می‌کند و در ساعات مختلف بازار ممکن است اندکی تغییر کند. مثلاً کارگزار می‌گوید به ازای هر دلار معامله (در مقابل یورو) دو ده هزارم ۰.۰۰۰۲ دلار کارمزد می‌گیرم. به این کارمزد "اسپرید" spread می‌گویند.

به دلیل اینکه وارد شدن به این بازار با سرمایه‌های پایین سود بسیار ناچیزی را نصیب معامله‌گر می‌کند، کارگزار می‌تواند در

صورت درخواست به فرد وام دهد (که به آن "لوریج" گفته می شود). این وام به این صورت است که شما به عنوان مثال به کارگزار ۱۰۰ دلار بیعانه می دهید و کارگزار به شما ۱۹۰۰ دلار وام می دهد یا هرچقدر بخواهید (البته تا سقفی) تا با آن ۲۰۰۰ دلار معامله کنید. شما با این پول معامله می کنید. اگر سود کردید، سودش مال خودتان است و کارگزار فقط همان ۱۹۰۰ دلار خودش را پس می گیرد و اگر ضرر کردید، کارگزار ۱۰۰ دلار شما را نزد خودش بیعانه دارد تا اگر در معامله ضرر کردید و این ضرر داشت از ۱۰۰ دلار بیشتر می شد کارگزار معامله را فسخ کرده و باز هم فقط همان ۱۹۰۰ دلار خودش را پس می گیرد. کارگزار برای لوریج کارمزد اضافه می ای نمی گیرد. کارمزد کارگزار همان اسپرید است که در مورد ۱ مطرح شد که بالطبع برای مثال برای معامله ۱ دلار ۰.۰۰۰۲ دلار برای ۱۰۰ دلار ۰.۰۲ دلار و برای ۲۰۰۰ دلار ۰.۴ دلار خواهد بود.

شما وقتی پولی نزد کارگزار دارید، مثلاً دلار و شما در یک معامله دلار می فروشید و یورو می خرید و این معامله تا ۱۲ شب آن روز باز باشد، کارگزار به دلیل اینکه پول شما را یک روز از بانکی در آمریکا به بانکی در اروپا منتقل کرده و سود بانک می های اروپایی از بانک می های آمریکایی ممکن است بیشتر/کمتر باشد کارگزار این درصد سود روزانه ما به التفاوت این دو بانک مثبت/منفی را از حساب شما اضافه/کم می کند و این در صورتی است که معامله ۱۲ شب به وقت کارگزار باز باشد و اگر شب می های دیگر هم باز بماند، باز هم درصد تعلق می گیرد که البته این درصد بسیار ناچیز است. به این مابه التفاوت "سواپ" می گویند. البته معامله می گر می تواند از کارگزار حساب بدون سواپ درخواست کند.

هیچ کدام از معاملات انجام شده صوری نیست و تمام این معاملات در حساب معاملاتی معامله می گر ثبت می شود و قابل پیگیری است. حال می خواستم حکم معظّم له را در مورد اسپرید (نکته ۱)، لوریج (نکته ۲)، سواپ (نکته ۳) و به طور کلی بازار فارکس و حکم معاملات انجام شده در آن را جویا شوم.
* خرید و فروش ارز خارجی اشکال ندارد.

سؤال

بعضی از سایت می های بازاریابی در ازای اینکه محصول آنها را بفروشی به شما مبلغی از میزان فروش را پورسانت می دهند. آیا این پول حلال است؟
* دلالی کردن نسبت به معاملات مشروعه اشکالی ندارد.

سؤال

خرید کالای غیر ضرور از شرکت می هایی که به اسرائیل کمک می کنند و یا اسرائیل بخشی از سهام آنها را دارد و یا صهیونیست می ها در آن شرکت می ه سهام می دار هستند چه حکمی دارد؟
* کمک به صهیونیست می ها حرام است.

سؤال

اینجانب ورزشکار هستم و در زمینه پرواز در آسمان در رشته پاراگلايدر که چیزی شبیه چتر بازی است مدتی است مشغول هستم. این رشته ورزشی می تواند بسیار خطرناک باشد، اگر رعایت اصول ایمنی آن را در نظر نگرفت. طبق آمار رسمی که در دنیا ارائه می شود بهترین وسیله پروازی (بال یا چتر نجات) توسط اسرائیل غاصب ساخته می شود. اینجانب اصلاً قصد ترویج کالاهای این کشور را نداشته و ندارم و حتی بعد از خرید می توانم آثار ساخت آن را محو نمایم و فقط برای ایمنی بیشتر در پرواز در آسمان و

حفظ جان خود قصد خرید آن را دارم. ضمناً از یک کشور اسلامی قصد این خرید را داشته و دارم. لطفاً نظر مبارک خود را بفرماید. آیا با این شرایط می‌توانم این کار (خرید پاراگلایدر یا بال پروازی) را انجام دهم یا خیر؟
* قصد معیار نیست و اگر با خرید این وسیله کمک به اسرائیل می‌شود، جایز نیست.

سؤال

زمینی را به افراد محلی به مبلغ دو هزار و پانصد تومان می‌فروشند، ولی به غیر محلی پنج هزار تومان. اگر آن شخص غریبه پول را به فرد محلی بدهد که با عنوان خود زمینی را بخرد و به وی بدهد، آیا معامله صحیح است؟
* جایز نیست.

سؤال

ملکی دارای سند مادر می‌باشد ولی مالک آن ملک را قطعه‌ی قطعه کرده و با قول‌نامه می‌فروشد، آیا خریدن آن ملک و نماز در آن جایز است؟
* مانعی ندارد.

سؤال

اینجانب خانه‌ای را به مبلغ دویست و بیست و هفت میلیون تومان قولنامه کرده‌ام. بعد از حدود یک ماه و نیم متوجه شدم که خانه را به من گران فروخته‌اند. به دادگستری شکایت کردم و منزل مذکور ۲ مرتبه توسط کارشناسان دادگستری مورد بازدید قرار گرفت و صد و هشتاد میلیون تومان قیمت‌گذاری شد و این مسأله ثابت شد که در خرید منزل مبالغه شده‌ام. در قولنامه به صورت چاپی ذکر شده است کلیه اختیارات ساقط شد، ولی معنی این جمله برای بنده مفهوم نبود و حتی خوانده هم نشد و به خاطر عدم اطلاع از خیار غبن پای برگه قولنامه را که در آن مسأله اسقاط خیار غبن مطرح بوده است امضا نموده‌ام. آیا با توجه به عدم شناخت و اطلاع اینجانب از خیار غبن، اینک حقی ندارم و نمی‌توان معامله را فسخ کرد؟
* اگر بتوانید ثابت کنید که جهل به خیار غبن داشته‌اید خیار غبن ساقط نیست.

سؤال

خرید و فروش و استفاده از ترقه و مواد منفجره چه حکمی دارد؟
* اگر خلاف مقررات دولت است، جایز نیست.

سؤال

آیا کشت تریاک و نیز خرید و فروش آن برای به دست آوردن مخارج زندگی جایز است؟
* نظر من همان نظر حضرت امام خمینی‌است.

سؤال

نظر حضرت آیت الله در مورد معامله با شرکت گلد کوئست چیست؟
* معامله با آن حرام است.

سؤال

در صورت حرمت یک معامله، با در آمدی که از آن به دست آمده چه باید کرد؟
* با اجازه حاکم شرع ردّ مظالم بدهد.

سؤال

شخصی جنس را به قیمت بالاتری به صورت نسیه می‌فروشد و مشتری در موعد معین آمده و درخواست تمدید مدت را می‌کند؛ آیا فروشنده می‌تواند مجدداً قیمت جنس را بالا ببرد؟
* خیر، مگر معامله را فسخ و پس از اقاله قرارداد جدیدی را منعقد نمایند.

سؤال

آیا می‌شود دلار را به تومان با سود بیشتر به صورت نسیه معامله کرد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

اگر شخصی چک، های مدت، دار نزد خود را که از مشتریان گرفته است به دیگری یا به مؤسسات مالی داده و در مقابل پول نقد با مبلغ توافقی دریافت کند چه حکمی دارد؟
* به مسأله ۲۱۸۹ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

۰ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به این شرح است:

مسأله ۲۱۸۹- کسی که جنسی را نسیه فروخته و برای گرفتن پول آن مدتی قرار داده، اگر مثلاً بعد از گذشتن نصف مدت، مقداری از طلب خود را کم کند و بقیه را نقد بگیرد که در اصطلاح امروز به آن اسکننت می‌گویند، اشکال ندارد، و اسکننت کردن بین فروشنده و خریدار اشکال ندارد، ولی اگر فروشنده بخواهد سند مشتری را با شخص ثالث اسکننت کند، اشکال دارد.

احکام خمس

سؤال

شخصی می‌گوید در کجای قرآن از خمس صحبتی به میان آمده که ما را موظف به پرداخت خمس کند؟
* سوره مبارکه انفال، آیه ۴۱

سؤال

شخصی مستمری بگیر است. اگر از مخارج سال چیزی اضافه داشت، آیا خمس بر او تعلق می‌گیرد؟

|* باید خمس دهد.

سؤال

| آیا مبلغ درآمد فرزندی که تحت تکفل خانواده زندگی می‌کند و مسکن و خرج عروسی او توسط پدر و مادرش داده شده خمس دارد؟ در حالی که می‌تواند پدر و مادر خانه را کرایه دهند و مبلغش را به فرزند هبه کنند.
* باید خمس | مبلغی که مازاد بر مخارج شخصی خودش می‌ماند را بدهد.

سؤال

| کارمند دولت هستم. هر ماه از حقوق من مبلغی را کسر می‌کنند که پس از بازنشستگی به من بازپرداخت نمایند. آیا به آن خمس تعلق می‌گیرد؟
* بنا بر فرض سؤال، پس از دریافت مبالغ مذکور چنانچه سال بر آن بگذرد باید خمس آن را بپردازد.

سؤال

| مبلغ دو میلیون و نیم برای سفر حج خود و دخترم کنار گذاشته‌ام. می‌خواهم خمس آن را بپردازم و پدرم نیز درمانده است. آیا می‌توانم بخشی از آن را بابت وجوهات به پدرم بدهم؟
* با اذن مجتهد مانعی ندارد.

سؤال

| آیا به پول پیشی که برای اجاره یا رهن خانه پرداخت می‌گردد خمس تعلق می‌گیرد؟
* اگر قبلاً خمس آن را نداده باشند خمس تعلق می‌گیرد.

سؤال

| شخصی می‌خواهد برای خود سال خمسی تعیین کند. آیا اموالی که دارد را باید به قیمت روز حساب کند یا به قیمت روز خرید؟
* به قیمت روز؛ مگر آنکه قیمت آن پایین آمده باشد که می‌بایست به قیمت زمان خرید حساب کند.

سؤال

| بانک سپرده‌گذار خود را در قرعه‌کشی شرکت داده و به قید قرعه جوایزی را می‌دهد. آیا به آن جوایز خمس تعلق می‌گیرد؟
* خیر.

سؤال

| اگر مردی قبل از رسیدن سال خمس پولی را به همسرش هدیه کند و پس از سر رسید سال، همسر پول را به وی برگرداند، آیا به

این پول خمس تعلق می‌گیرد؟
* در صورتی که مطابق شأن باشد خمس تعلق نمی‌گیرد.

سؤال

اگر ملکی را با پول خمس داده بخرد، پس از فروش ملک خمس به پول آن تعلق می‌گیرد؟
* به اضافه تعلق می‌گیرد.

سؤال

اگر خانمی از پولی که شوهرش به وی می‌بخشد پس‌انداز نموده و چیزی بخرد آیا خمس آنها را باید بدهد؟
* بخشش خمس ندارد.

سؤال

آیا پولی که جوانان جهت ازدواج یا خرید مسکن پس‌انداز می‌کنند یا برای حج می‌پردازند که سال‌ها در بانک می‌ماند خمس دارد؟
* اگر سال بر آن بگذرد باید خمس آن را بپردازد.

سؤال

کسی که تقلید نمی‌کند، آیا می‌تواند خمس را به مجتهدی یا وکیل او بدهد و اگر چنین کند آیا بری‌الذمه می‌شود؟
* مانعی ندارد چون خمس را باید به مجتهد یا وکیل او بپردازد.

سؤال

اشخصی به فتوای مجتهدی بر تقلید حضرت امام باقی مانده است. آیا می‌تواند خمس خود را به مجتهد دیگری بدهد؟
* اگر به مصرفی که آن دو اجازه می‌دهند برساند، مانعی ندارد.

سؤال

زنی حقوق بگیر آموزش و پرورش است. هر ماه پولی را که دریافت می‌کند به شوهرش جهت مخارج زندگی می‌دهد. آیا خمس بر درآمد او تعلق می‌گیرد؟
* اگر از مؤونه زندگی چیزی اضافه شد باید خمس آن را بپردازد.

سؤال

جوانی که برای ازدواج پول جمع می‌کند، آیا شامل خمس می‌شود؟
* بله؛ اگر پول جمع کند خمس دارد.

سؤال

آیا بر اموال کسانی که در دستگاه دولتی کار می‌کنند و حقوق بگیری دولت هستند و هیچ درآمد دیگری ندارند، خمس تعلق می‌گیرد؟

* آنچه که از مخارج سالانه‌اش اضافه می‌آید خمس دارد.

سؤال

اینجانب داخل سال خمسی یک عدد آپارتمان با وام مسکن خریداری کردم و مشکلی در پرداخت آن ندارم. آیا خمس به من تعلق می‌گیرد؟

* بله.

سؤال

من خانه‌ای را پیش از خرید کردم و در طول چهار سال پول آن را پرداخت کردم به این منظور که بفروشم و خانه را تبدیل به احسن کنم. متأسفانه این کار را نتوانستم انجام دهم و خانه چند سال خالی ماند تا اینکه پسر از دواج کرد و الآن در آن خانه سکونت دارد. آیا به آن خانه خمس تعلق می‌گیرد؟

* اگر از مؤونه و مایحتاج شما نبوده خمس دارد.

سؤال

چهل سال پیش عراق را ترک کردیم و یک خانه و مغازه در کربلا داشتیم. بعد از چند سال پدرم فوت کرد و ما که دو پسر و سه خواهر هستیم، الآن موفق به فروش خانه و مغازه شده‌ایم. با علم اینکه آن مرحوم خمس نداده بود، چند سؤال مطرح می‌شود: آیا این مبلغ خمس دارد؟ اگر خمس دارد، آیا می‌شود جهت تهیه خانه مستقل، خمس را به مادرم داد که سیده می‌باشد؟

* اگر بدانید که مورث شما خمس نداده است، واجب است خمس را قبل از تقسیم ارث بدهید. همچنین با اجازه مجتهد می‌توانید خمس را به مادر بدهید.

سؤال

اگر مبلغ بسیار زیادی پول هدیه بگیریم و با آن به راحتی گذران زندگی کنیم، آیا با توجه به هدیه بودن آن پول و زیاد بودن مبلغ آن که مخارج زندگی به راحتی تأمین می‌شود، خمس و زکات به آن پول (اصل پول) یا پولی که بعداً از طریق این پول به دست می‌آید (مثل سود بانکی حاصل از این پول) تعلق می‌گیرد؟

* هدیه خمس ندارد، ولی سود حاصل از آن خمس دارد. اگر هدیه طلا یا نقره مسکوک باشد و به حد نصاب برسد زکات دارد.

سؤال

اینجانب توانایی خرید خانه را بدون گرفتن وام مسکن ندارم. آیا به پولی که برای وام مسکن به مدت یک سال در بانک مانده است خمس تعلق می‌گیرد؟

* بله، خمس دارد.

سؤال

آیا مبلغ شارژ شده کارت اتکا دارای خمس می‌باشد؟
* اگر جزء درآمد است، خمس دارد.

سؤال

جوانی که کار دائم نداشته و با پدر و مادرش زندگی می‌کند و درآمدش ثابت نباشد، یعنی گاهی درآمد دارد و گاهی ندارد، اما خرجی اصلی او را پدرش می‌دهد، آیا بر درآمد آن جوان در این حال خمس تعلق می‌گیرد؟ آیا بلافاصله بعد از کسب آن درآمد باید اول خمس آن را بدهد و بعد بقیه را استفاده کند یا باید تا سال خمسی اش صبر کند و مازاد آن را خمس دهد؟ اگر آن جوان مستقل شد و نیت کرد که خرجی اصلی خود را از همان درآمد نااثبتش بدهد، اما هنوز برای کمک خرجی از پدرش پول می‌گیرد، آیا بر این درآمدش خمس تعلق می‌گیرد؟ بر پولی که از پدرش می‌گیرد چه طور؟
* بعد از کسر کردن مؤونه شخصی خودش خمس دارد. اگر مؤونه شخصی دارد که سالانه پدر نمی‌پردازد، باید برای خود سال خمسی قرار دهد و گرنه خمس هر درآمد را همان موقع باید بدهد. پولی را که از درآمد کنار می‌گذارد خمس دارد، ولی پولی را که پدر به عنوان بخشش به او می‌دهد خمس ندارد.

سؤال

اینجانب احتیاج به ماشین شخصی دارم ولی کارمند هستم و خرید ماشین با درآمد یک سال بنده میسر نمی‌گردد. آیا می‌توانم دو یا سه سال برای این کار پس‌انداز کنم؟
* پس‌انداز پول در صورتی که از درآمد باشد و سال بر آن بگذرد متعلق خمس است.

سؤال

آیا به پولی که جهت ازدواج و یا خرید خانه و ماشین به مدت ۲ یا ۳ سال پس‌انداز می‌شود، در صورتی که با درآمد یک سال نتوان این امور را انجام داد، خمس تعلق می‌گیرد؟
* در صورتی که از درآمد باشد و سال بر آن بگذرد، متعلق خمس است.

سؤال

بنده لباس‌ها و حتی وسایل مختلفی دارم که ممکن است حتی از آنها استفاده نکرده باشم و یا شاید در سال یک بار از آن استفاده کرده باشم. آیا به این وسایل خمس تعلق می‌گیرد و باید هر سال خمس این وسایل را داد یا یک بار خمس دادن برای این وسایل کافی است؟
* نسبت به مایحتاج خمس تعلق نمی‌گیرد و مالی که یک بار خمس آن داده شده دیگر متعلق خمس نیست.

سؤال

اینجانب برای فرزند خود ماشینی خریده‌ام که با آن برای خود کسب درآمد کند. حدود نصف پول ماشین را من پرداخته‌ام آیا به این پول خمس تعلق می‌گیرد؟
* اگر این پول را به او هبه کرده اید خمس ندارد.

سؤال

اگر بدانیم پولی که در صندوق خانوادگی است خمس آن پرداخت نشده و مسؤول صندوق نیز نداند که آن خمس داشته است و همین‌طور عضو نیز نداند که به آن خمس تعلق می‌گیرد، آیا وام گرفتن از آن اشکال دارد؟ اگر اطلاع رسانی شود و خمس آن پرداخت نشود. آیا می‌توان از آن وام گرفت؟

* ۱- خیر

* ۲- اگر عین پولی را که به شما وام میدهد متعلق خمس باشد باید به اجازه مجتهد باشد و باید خمس آن را به مجتهد داد.

سؤال

آیا مبالغی که در صندوق‌های قرض‌الحسنه فامیلی گذاشته می‌شود مشمول خمس است؟
* بله.

سؤال

به شخصی ملکی به ارث رسیده که قیمت آن ملک ۲۰ میلیون تومان بوده است؛ بعد از گذشت چند سال به ۲۵ میلیون تومان فروخته شده است. حال تکلیف فروشنده نسبت به پول آن چیست و در صورت مخمس بودن می‌تواند صبر کند سر سال خود حساب کند یا خیر؟

* در صورتی که نگهداری ملک به خاطر اکتساب و ارتفاع قیمت باشد، باید خمس تفاوت قیمت را بدهد.

سؤال

بچه صغیری تحت تکفل دایی خود قرار می‌گیرد و دایی او مبلغ یک میلیون تومان ارث او را به کار زده و درآمد آن را برای صغیر پس‌انداز می‌کند؛ این صغیر پس از بزرگ شدن، آن دارایی را تحویل می‌گیرد. آیا دارایی او مخمس می‌شود؟
* درآمد ارث خمس دارد.

سؤال

اینجانب در یک شرکت خارجی مشغول به کار هستم. حقوق ماهیانه من از جانب کارفرمای ایرانی به حساب شرکت خارجی در ایران واریز شده و سپس از حساب این شرکت به حساب من واریز می‌گردد. با توجه به این موضوع که شرکت خارجی قائل به پرداخت خمس نمی‌باشد، تکلیف خمس حقوق دریافتی من از این شرکت چیست؟ در صورتی که لازم بوده تا خمس حقوق هر ماه را عیناً از حقوق آن ماه کسر می‌کردم و نکرده باشم، تکلیف خمس داده نشده چیست؟
* خمس حقوق خود را در پایان سال خمسی باید محاسبه کنید.

سؤال

اگر جوانی ازدواج کرده و در حال پس‌انداز برای تهیه مسکن است به گونه‌ای که حتی پول پس‌انداز شده هم اکنون کفاف رهن و اجاره یک خانه را نیز نمی‌کند، آیا به آن خمس تعلق می‌گیرد؟ اگر همین پول را نیز هم اکنون در اختیار خود نداشته و به عنوان سپرده نزد کسی گذاشته باشد چه‌طور؟

* پس‌انداز پول با فرض سؤال در هر حال خمس دارد.

سؤال

فتوای مربوط به خمس هدیه چیست؟

* در صورتی که یقین نداشته باشید کسی که هدیه را به شما داده خمس آن را نداده، آن هدیه خمس ندارد.

سؤال

پرداخت هزینه تحصیل با درآمد یک سال کارمندی امکان‌پذیر نمی‌باشد. آیا می‌توان بدون پرداخت خمس برای پرداخت هزینه تحصیل پس‌انداز نمود تا مثلاً سال دیگر بتوان از عهده خرج آن درآمد؟ زیرا در غیر این صورت امکان تحصیل فراهم نمی‌باشد.

* هر درآمدی که از راه کسب به دست آید و سال بر آن بگذرد متعلق خمس است.

سؤال

فردی که اهل پرداخت خمس نیست یا زکات واجب مالش را نمی‌پردازد رفت‌وآمد با او و استفاده از اموالش چه صورت دارد؟

* رفت‌وآمد مانعی ندارد ولی به میزان استفاده از مال او باید رد مظالم بدهد.

سؤال

فرزندی در خانه پدر و مادرش زندگی می‌کند و محصل است؛ ولی علم دارد آن پولی را که پدر و مادر هزینه زندگی می‌کنند مال حلال مخلوط به حرام است. تکلیف او چیست؟

* در صورتی که مَمَر در آمد حلال دارند نیاز به تجسس نیست.

سؤال

اگر به منزل فردی می‌رویم که اطمینان داریم خمس نمی‌دهد و به خاطر برخی ملاحظات مثل احترام به میزبان یا تبعیت از پدر و مادر و... مجبور باشیم که از غذای او بخوریم، آیا می‌توانیم خمس مال خورده شده را خودمان بپردازیم؟

* باید قبلاً از حاکم شرع اجازه پرداخت خمس نسبت به چنین تصرفاتی در خانه چنین افرادی گرفته شود.

سؤال

آیا رفت‌وآمد با کسانی که خمس نمی‌دهند را جایز می‌دانید؟

* تصرف در مالی که یقین دارید خمس آن داده نشده بدون اجازه مجتهد جایز نیست.

سؤال

کسی که مادر او سیده است، آیا سید محسوب و از حقوق سادات برخوردار می‌شود یا خیر؟
* از خمس نمی‌تواند استفاده کند؛ ولی منسوب به پیغمبر اکرم هست.

احکام خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها

سؤال

اگر کشمش یا خرما را در آب و سرکه خیس نمایند و بعد بجوشانند به گونه‌ای که رنگ کشمش‌ها و خرماها تغییر کند و باد کنند چه حکمی دارد؟
پاک و استفاده از آن حلال است.

سؤال

در کشمش پلو ممکن است کشمش بجوشد؛ آیا آن غذا حرام می‌شود؟
خیر.

سؤال

اگر کشمش را در آب دوغ و خیار بریزند که خیس بخورد خوردن آن جایز است؟
جایز است.

سؤال

اگر داخل آلبالو و گیلاس کرم وجود داشته باشد، خوردن و مربا درست کردن با آن چه حکمی دارد؟
اگر دیده می‌شود، کرم‌ها را بگیرند و استفاده نمایند؛ زیرا کرم از خبائث است.

سؤال

ا خوردن گوشت جوجه تیغی که به آن خارپشت هم می‌گویند چه حکمی دارد؟
حرام است.

سؤال

کارمند جایی هستم که در باغچه آن درختان میوه وجود دارد. آیا استفاده از آن میوه‌ها برای کارمندان جایز است؟
طبق مقررات آن اداره باید عمل کند.

سؤال

| خوردن دنبان گوسفند چه حکمی دارد؟
| حرام است.

سؤال

آیا مسلمانی که در کشور غیر اسلامی زندگی می‌کند یا برای مسافرت به چنین کشوری رفته، می‌تواند از غذایی که کافر غیر کتابی فراهم کرده است بخورد؟
اگر غذا با رطوبت مسریه باشد و یا از ذبیحه غیر مسلمان باشد، جایز نیست.

>> <<

سؤال

حکم مربوط به خوردن کنسرو خرچنگ که جدیداً در لبنیاتی‌ها مشاهده می‌شود چیست؟
حرام است.

سؤال

استعمال سیگار و اعتیاد به مواد مخدر چه حکمی دارد؟
از استفاده از مواد مخدر اجتناب شود و استعمال سیگار جایز نیست.

سؤال

آیا استعمال دخانیات به صورت تفنی و بدون ضرورت اشکال دارد؟
* حرام نیست ولی بهتر است نکشید.

>> <<

سؤال

آیا سیگار کشیدن حرام است؟
* در صورت داشتن ضرر عقلایی و معتنا به، حرام است.

سؤال

اینجانب از ازبکستان - سمرقند - شیعه دوازده امامی هستم. مدتی است می‌خواستم از شما راجع به مواد مخدر تریاک استفتا کنم که آیا استعمال کلیه انواع و اقسام آن حرام شرعی است یا برخی از انواع آن را می‌شود به مصالحی غیر از لذت و اعتیاد به کار برد؟ به عنوان مثال از قدیم الایام در کشور ما رسم دیرینه بر این بوده که اگر کسی سرما بخورد، برایش از برگ سبز خشک و ساییده شده آن چایی دم می‌کردند. مریض اگر از آن بخورد سریع به پا می‌خاست. در این مسأله، حتماً به نیت تداوی از برگ

آن استعمال می‌شده است. آیا یک چنین استفاده‌های غیر التذادی شرعاً حرام است یا وابسته به نیت است؟ یعنی آیا می‌شود از بعضی از انواع این مواد، به نیت شفا مصرف کرد یا خیر؟
* اگر برای تداوی باشد اشکال ندارد.

سؤال

آیا با توجه به اینکه عرضه گوشت حلال در کشورهای مختلف رایج شده و رو به افزایش است و همچنین با عنایت به اینکه اصل بر حلیت است آیا در سفرهای خارجی استفاده از غذاهای رستورانهای خارجی و مصرف گوشت گاو و گوسفند در آنها مجاز است؟ و یا باید ابتدا از حلال بودن و ذبح اسلامی مطمئن شد؟
* اصل در کشورهای غیر مسلمان حلیت گوشت نیست. لذا باید موازین شرعی رعایت شود.

سؤال

من یک ماه دیگر عازم کشور ایتالیا هستم و سؤالی دارم درباره حکم غذاهای گوشتی که ذبح اهل کتاب است. یعنی در کشوری که اغلب مردم دینشان مسیحی است، آیا من می‌توانم در رستوران‌ها و یا فروشگاه‌ها فرآورده‌های گوشتی مصرف کنم؟
* خیر.

احکام رهن

سؤال

آیا در عقد رهن قبض عین مرهونه شرط صحت است؟ در صورت شرط بودن، این شرط امری است یا تکمیلی؟ یعنی آیا راهن و مرتهن می‌توانند بر خلاف آن عمل کنند و عین را بدون قبض در رهن آورند؟
* بله؛ این عمل تخلف از شرط است.

احکام روزه مسافر

سؤال

فردی به امید اینکه پیش از ظهر بر می‌گردد، به دنبال کاری بیش از مسافت شرعی می‌رود و بعد از ظهر به وطن می‌رسد. با توجه به اینکه کاری که مبطل روزه باشد انجام نداده است حکمش چیست؟
* روزه‌اش باطل است و باید قضای آن را بگیرد.

سؤال

ابرای خود وطن سومی را اتخاذ کرده‌ام. طبق فتوای شما در آنجا نماز را هم شکسته می‌خوانم و هم تمام؛ یعنی به صورت جمع می‌خوانم. تکلیف روزه من چه می‌شود؟
* بنا بر احتیاط واجب هم باید روزه را بگیرد و هم قضاء کند.

سؤال

حکم روزه کسی که هر هفته به بیلاق می‌رود و آنجا وطن همسر او است و قبلاً هم شش ماه آنجا زندگی کرده؛ چیست؟
* کسی که در سفر به اختیار دیگری است، چنانچه بداند سفر او هشت فرسخ است، حکم مسافر را دارد.

سؤال

اینجانب قصد سفر به مشهد مقدس را دارم بلیط رفت و برگشت و زائرسرا را تهیه کرده‌ام. چون زمان اقامت در زائرسرا محدودیت دارد، مدت اقامت در مشهد ۵ روز می‌شود. قصد دارم اگر خدا بخواهد و مکان اقامتی مناسب و بلیط برگشت پیدا شود، مدت اقامت را به ۱۰ روز افزایش دهم تا بتوانم روزه بگیرم. با توجه به این قصد، چنانچه از روز اول روزه بگیرم، در صورتی که بلیط برگشت یا مکان مناسب پیدا نشد و یا به هر دلیل دیگر مجبور به بازگشت قبل از ۱۰ روز شوم، حکم روزه های گرفته شده چه خواهد بود؟
* جزم در نیت شرط است و علم به بودن ۱۰ روز، در قصد اقامه شرط است.

سؤال

در تهران زندگی می‌کنم. برای انجام کاری قبل از ظهر به کرج رفتم و قبل از ظهر نیز به تهران برگشتم. چون حکم را نمی‌دانستم، روزه گرفتم. آیا روزه‌ام صحیح است؟
* اگر قبل از ظهر به تهران رسیدید و نیت روزه را در ذهنتان داشتید روزه، صحیح است.

سؤال

آیا می‌توان در مسافرت روزه نذری گرفت؟
* مانعی ندارد.

احکام روزه**سؤال**

پسری ۱۴ سال دارد و موی بر پشت لب و اطراف عورت او روییده است؛ معلمین به وی گفته‌اند باید روزه بگیرد. آیا روزه بر او واجب است؟
* روزه بر او واجب است.

سؤال

اگر شخصی در روز یوم الشک قصد ما فی الذمه کند و بعد به احتمال اینکه روز اول ماه است قصد روزه رمضان کند ولی متوجه شد که یوم الشک است روزه او چه حکمی دارد؟
* روزه او صحیح است.

سؤال

بنده چون در مسابقات ورزشی ماه رمضان شرکت می‌کنم، بسیار تشنه و گرسنه می‌شوم. آیا می‌توانم آن روز را روزه نگیرم؟
* خیر.

سؤال

تکلیف روزه شخص معتاد چیست؟
* روزه بر او واجب است و باید بگیرد.

سؤال

من دانشجوی مقلد حاج آقا مجتبی در ایالت کالیفرنیا امریکا هستم. می‌خواستم تاریخ شروع ماه رمضان را بدانم.
* به افق محل سکونت خود عمل کنید.

سؤال

اگر شخصی به علت بیماری در سحر ماه رمضان قصد گرفتن روزه را نداشته باشد و در روز نیز مسواک کرده باشد، آیا بعد از ظهر می‌تواند غذا بخورد یا خیر؟
* بدون قصد، روزه محقق نمی‌شود.

احکام سر بریدن و شکار کردن حیوانات**سؤال**

با نوشتن بسم الله و نصب آن در سالن کشتارگاه، ذبح چه حکمی دارد؟
* جایز نیست.

سؤال

با گفتن یک بسم الله در سالن کشتارگاه، آیا می‌شود چندین مرغ را ذبح کرد؟
|| * مانعی ندارد.

احکام شرکت**سؤال**

شخصی برای فروش جنس شرکتی، بازاریابی می‌کند و با قرارداد مشخصی درصدی از پول فروش را می‌گیرد. آیا این پول حلال است؟
* با قرارداد مشخص دریافت پول حلال است.

سؤال

من با شخصی شریک بودم. پس از مدتی ورشکست شدیم و چون چک معاملات را من می‌دادم، لذا طلبکاران من را می‌شناختند و مطالبه خود را از من داشتند. شریک من در بازپرداخت بدهی‌ها دخالت نکرد و سهم بدهی او را نیز پرداخت کردم. چون سند و مدرکی در میان نیست به هیچ وجه نمی‌توانم از مجاری قانونی و عرفی حق خودم را بگیرم. اگر از او جنس بخرم و به نحوی از پرداخت پول آن خودداری کنم تا به حَقم برسم، شرعاً جایز است یا خیر؟
* خریدن جنس از او مانعی ندارد.

سؤال

در مغازه‌ای سه نفر شریک هستند؛ اگر یکی از شرکاء به مستأجر مغازه بگوید مغازه را تخلیه کن و دو نفر دیگر به ادامه کار او راضی باشند، تکلیف چیست؟
* اگر هنوز از وقت اجاره باقی مانده باشد راضی نبودن یکی از شرکاء مشکل شرعی برای ادامه کار ایجاد نمی‌کند.

سؤال

اگر چهار نفر ساعات کار خود را طوری بین خود تقسیم کنند که به کار لطمه نخورد و هر یک ساعاتی را به کار شخصی خود پردازند از نظر شرعی به چه صورت است؟
* اگر همه شرکاء موافق باشند جایز است.

سؤال

شراکت و همکاری با فردی که اعتراف می‌کند نماز نمی‌خواند و خمس نمی‌دهد چه حکمی دارد؟
* با اذن حاکم شرع اشکال ندارد.

سؤال

آیا می‌شود با شخصی که معاملات ربوی انجام می‌دهد، به عنوان مضاربه شریک شد؟
* شرکت در معاملات ربوی جایز نیست.

احکام شیر دادن

سؤال

دختری را به فرزندخواندگی گرفته‌اند. عمه و خاله ناتنی آن دختر به وی شیر کامل می‌دهند. بعد از ادواج او، آیا شوهرش به خانواده فرزندخوانده محرم می‌شود یا نه؟
* مادران رضاعی حکم مادران واقعی را برای همسران دختران خود دارند.

سؤال

روزی سرزده به خانه برگشتم و دیدم همسرم با مرد نامحرمی بدون داشتن حجاب صبحانه می‌خورند. آن دو را تحویل دادسرا دادم. حالا زنم اظهار ندامت می‌کند. تکلیف شرعی من چیست؟
* ادامه زندگی با او مانعی ندارد.

احکام طلاق

سؤال

زن و مردی به توافق می‌رسند که با طلاق از هم جدا شوند و پیش از صیغه طلاق با هم همبستر می‌شوند و سپس با مراجعه به یکی از محاضر، صیغه طلاق جاری می‌شود. مدتی بعد از طلاق متوجه می‌شوند که نباید قبل از صیغه طلاق همبستر می‌شدند. تکلیف چیست؟
* طلاق صحیح است.

سؤال

عده عقد موقت چند روز است؟
* ۴۵ روز

سؤال

ازنی صیغه مردی شده است و پس از جدایی از او در حالی که هنوز عده‌اش تمام نشده دوباره با همان مرد رابطه دوستی پیدا می‌کند. این بار در حال ملاعبه بدون دخول منی از مرد خارج می‌شود. تکلیف این زن چیست؟ آیا دوباره باید عده نگه دارد؟
* در صورت عدم دخول عده لازم نیست.

سؤال

اگر زنی شک داشته باشد مبنی بر اینکه عده‌اش تمام شده یا نه چه باید بکند؟
* اگر از تاریخ طلاق یا جدا شدن او سه ماه می‌گذرد به شک خود اعتنا نکند.

سؤال

زنی صیغه مردی شده است؛ وقتی مدت صیغه تمام شد بدون نگهداری عده، صیغه مرد دیگری می‌شود و مدت صیغه‌اش با مرد دوم که تمام می‌شود، می‌خواهد صیغه مرد دیگری شود که متوجه می‌شود که باید عده نگه دارد. حال باید دو عده نگه دارد یا یک عده کافی است؟
* یک عده کافی است.

سؤال

زنی به عقد موقت شخصی در آمده و آن مرد با او در حدّ ملاعبه ارتباط برقرار نموده و دخول انجام نگرفته است. آیا این زن باید عده نگه دارد؟
* بر فرض سؤال عده لازم نیست.

سؤال

اگر در تماس جنسی از کاندوم استفاده شود، به طوری که تماس بی‌واسطه انجام نگیرد، آیا دخول صورت گرفته و موجب عده می‌گردد؟
* عده باید نگه داشته شود.

سؤال

آیا زن فاحشه باید قبل از صیغه عده نگه دارد؟
* زانیه عده ندارد.

سؤال

با جلوگیری کردن زنان از طریق بستن دائمی لوله، آیا باید بعد از طلاق هم عده نگه داشت؟
* بله، در صورتی که به سنّ یائسگی نرسیده باشد باید عده نگه دارد.
>> <<

سؤال

ازنی با شوهرش توافق کرده است که به طلاق خلع از وی جدا شود و پس از طلاق و اتمام عده مجدداً به همسری او در آید؛ ولی پس از طلاق این کار را نکرده است. آیا طلاق او صحیح است؟
* طلاق صحیح است.

سؤال

در طلاق خلع چنانچه زن در زمان عده به بذل خود رجوع نماید، ولی مرد از همسری با وی خودداری ورزد، حکم الهی چیست؟
ضمناً این زن تا وقتی که در عده است می‌تواند در همان خانه بماند یا خیر؟
* در صورتی که مرد بخواهد، پس از رجوع زن به مال بذل شده می‌تواند به زن رجوع نماید. ماندن در خانه اگر با رضایت مرد باشد و شرایط محرم و نامحرم رعایت شود مانعی ندارد.

سؤال

زنی با وکالت نامّه تامّ الاختیاری که از شوهر دارد به دادگاه مراجعه و به طلاق خلع خود را مطلقه کرده است و شوهرش پس از اطلاع با این طلاق مخالفت نموده است. آیا طلاق صحیح است؟

* اگر قبل از طلاق مخالفت خود را با وکالت وی اعلام نکرده باشد طلاق صحیح است.

سؤال

شخصی با زنی که در عده طلاق است زنا کرده است. آیا می‌تواند پس از اتمام عده او را به عقد خود درآورد؟
* ازدواج با آن زن حرام است.

سؤال

اگر مردی با زن شوهرداری - نعوذ بالله - زنا کند و آن زن از شوهرش طلاق بگیرد، پس از عده طلاق می‌تواند با وی ازدواج کند؟
* با فرض سؤال ازدواج با آن زن حرام است.

سؤال

مردی به علت بیجه دار نشدن همسر خود را طلاق می‌دهد که آن زن بعد از تمام شدن عده، صیغه برادر شوهر سابق خود شود و پس از تمام شدن مدت صیغه و تمام شدن عده مجدداً زن شوهر اول خود گردد. این کار از نظر شرعی چه حکمی دارد؟
* طلاق صحیح است و شرط قرار دادن در طلاق وجهی ندارد. ازدواج مجدد با شوهر سابق طبق شرایط آن منع شرعی ندارد.

احکام ظرفها

سؤال

استفاده از ظروف نقره مثل سینی و غیره چه صورت دارد؟
* اگر مواد غذایی را از آن ظرف به ظرف دیگر منتقل نمایند اشکالی ندارد.

احکام عقد

سؤال

در یک جلسه آیا می‌توان صیغه عقد را برای چند زوج همزمان جاری کرد؟
* خیر.

سؤال

خطبه عقد دختر و پسری انجام گرفته است. آیا می‌شود برای بار دوم به هر دلیلی این خطبه را البته با همان شرایط قبلی اجرا کنند؟
* مانعی ندارد.

سؤال

اگر صیغه عقد را به فارسی بخوانند آیا عقد محقق می‌شود؟
* احتیاط این است که به عربی خوانده شود.

سؤال

شخصی قرار بوده برای محرمیت، دختر کوچکی را با اذن پدرش برای خود صیغه محرمیت بخواند و فراموش کرده است که صیغه را خوانده یا نخوانده است. تکلیف محرمیت چیست؟
* محرم نمی‌باشند.

احکام غسل کردن

سؤال

آیا در غسل، پس از شستن سر و گردن، رعایت ترتیب شستن چپ و راست بدن واجب است؟
* بله.

سؤال

اگر چند غسل بر انسان واجب شود، نیت آن به چه صورت خواهد بود؟
* به نیت ما فی‌الدّمه انجام دهد.

سؤال

اگر شخصی عمل جراحی کرده باشد و جراح محل عمل را بخیه کند، برای غسل چه تکلیفی دارد؟
* در صورتی که بخیه مانع رسیدن آب به پوست نشود به‌طور معمول غسل کند و إلاً جیره نماید.

سؤال

معمولاً در هنگام غسل خصوصاً زمانی که سر و گردن شسته می‌شود، آب به سایر نقاط بدن نیز می‌رسد؛ آیا در این حالت غسل باطل است؟ اگر هنگام شستن سر و گردن فقط نیت شستن آن عضو را داشته باشد و آب هم به سایر نقاط برسد، غسل صحیح است؟
* غسل صحیح است.

سؤال

غسل و وضوی شخصی که طول موهای خود را با چسباندن موهای مصنوعی یا موهای خود اضافه کرده است چگونه می‌باشد؟
* شستن موهای مصنوعی لازم نیست.

سؤال

آیا وقتی غسل جنابت را به صورت ترتیبی انجام می‌دهد، می‌تواند مقداری از آن را ارتماسی انجام دهد؟ مثلاً پایش را تا زانو به صورت عادی شسته، از زانو تا سر انگشتان را در یک لگن فرو کند.
* اشکال ندارد.

سؤال

اگر شخصی بعد از غسل جنابت مبطل انجام دهد و بعد از آن متوجه شود که در دست چپ او مانع و جرمی بوده تکلیف غسل او چیست؟
* شستن سر و گردن و سمت راست او صحیح است و فقط باید سمت چپ را مجدداً بشوید و برای نماز باید وضو بگیرد و اگر نمازی را با این حالت خوانده، احتیاطاً اگر در وقت است اعاده کند و اگر خارج وقت است قضا نماید.

سؤال

به نظر حضرت‌عالی اگر در اثناء غسل جنابت یکی از مبطلات پیش بیاید، آیا غسل باطل است؟
* غسل باطل نیست.

سؤال

اگر کسی بعد از اذان صبح یا عصر جنب شود به طوری که تا وقت اذان بعدی ساعتی فاصله باشد، چه موقع باید غسل کند؟ اگر بلافاصله غسل کند، آیا برای نماز بعدی که فاصله دارد وضو بگیرد یا غسلش را نگه دارد؟
* هر وقت بخواهد عملی را که مشروط به طهارت است انجام دهد، باید غسل جنابت کند و تا زمانی که غسلش باطل نشده، برای نماز خواندن نیازی نیست وضو بگیرد.

سؤال

چه غسل‌هایی را می‌توان به جای وضو انجام داد؟
* به مسأله ۳۹۱ رساله توضیح المسائل رجوع شود
O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به این شرح است:
مسأله ۳۹۱- کسی که غسل جنابت کرده، نباید برای نماز و تمام اعمالی که مشروط به طهارت است، وضو بگیرد؛ ولی با غسل‌های دیگر نمی‌شود نماز خواند و باید وضو هم گرفت.

احکام غصب

سؤال

خانمی بدون اطلاع شوهر از جیب وی پول برداشته، پس انداز کرده و از همان پول خرج خانه کرده و در برخی موارد به آشنایان قرض داده است. این کار از نظر شرع چگونه است؟
* برداشتن پول بدون رضایت شوهر از جیب وی حرام و هر نوع تصرف در آن نیز بدون رضایت خلاف شرع است.

سؤال

در دوران دانشجویی در داروخانه یکی از دوستان کار می‌کردم و از این طریق خرج دانشگاه خود را در می‌آوردم. مخارج دانشگاه آزاد به قدری بود که گه‌گاه با وسوسه شیطان و بدون اطلاع دوستم، مبلغی پول از صندوقدار و خانه که در اختیار من بود برمی‌داشتم. البته حساب تمامی آن پول‌ها را تا به امروز نگه داشته‌ام. زیرا فکر می‌کردم که این مانند قرضی است که روزی باید ادا شود. الان پس از گذشت ۸ سال از آن زمان می‌خواهم این پول را برگردانم. آیا باید دوستم را از قضیه مطلع کرده و از او حلالیت بگیرم و یا در خفا این کار را انجام دهم و امیدوار باشم که دینی بر گردنم نمی‌ماند؟ آیا باید همان مبلغ را برگردانم و یا این که با توجه به بی‌ارزش شدن پول رایج کشور، کمی بیشتر پرداخت کنم و اگر چنین است چقدر بیشتر بپردازم؟ * برداشتن بدون اطلاع جایز نبوده و اگر به مقداری که برداشت کرده‌اید به صاحبش برگردانده باشید که به دستش برسد، بری‌الذمه هستید. احتیاط این است که به قیمت روز باشد.

سؤال

شخصی منزل و اثاثیه‌اش را به نام همسر و فرزند آخر خود نموده است. اکنون صبیّه بزرگ آن مرحوم تردد در آن منزل را برای دیگران جایز نمی‌داند. با توجه به اینکه مرحوم فاقد فرزند صغیر بوده، آیا تردد به آن منزل به دعوت همسر آن مرحوم جایز می‌باشد یا خیر؟ * در صورت اثبات شرعی تملیک مانعی ندارد.

سؤال

مجتمعی مسکونی است که بانک در وقت فروش گفته است حیاط آن متعلق به دو آپارتمانی است که به حیاط راه دارند. حال سایر ساکنین آپارتمان‌ها آیا می‌توانند از حیاط و متعلقات آن استفاده نمایند؟ * با اجازه مالکین دو آپارتمان مذکور مانعی ندارد.

احکام قرض

سؤال

شخصی مبلغ ۶۰۰ میلیون تومان به مدت ۴۰ روز به شخصی قرض می‌دهد تا آن شخص با آن پول سرمایه‌گذاری نموده و در موعد مقرر مبلغ مذکور را به صاحب آن برگرداند؛ ولی گیرنده پول نتوانسته سرمایه‌گذاری نموده و در موعد تعیین شده اصل پول را به صاحب آن مسترد نماید و بازپرداخت آن ۶ ماه طول کشیده است. حال صاحب پول می‌گوید چون در موعد معین بدهی خود را بازپرداخت نکرده‌ای باید سود ۶ ماهه پول را نیز بپردازی. آیا پرداخت سود ربا نیست؟ * سود دادن برای اصل پول ربا است و حرام می‌باشد.

سؤال

به شخصی بدهکارم و او فوت کرده است و من ورثه او را نمی‌شناسم. چه باید بکنم؟

* در صورت مایوس شدن از پیدا کردن وصی یا وارث، باید به حاکم شرع مراجعه نمایند.

سؤال

حدود ۷ یا ۸ سال پیش از شخصی طلا- خریداری نمودم، ولی پول آن پیش من مانده است. حال که ایشان فوت کرده، تکلیف چیست؟

* به ولی یا وصی او بدهید یا طبق وصیت وی عمل نمایید و اگر هیچ‌یک نبود به هر یک از ورثه او سهم الارث بدهید.

سؤال

پولی به مناسبت فاطمیه از کمک‌های مردمی به هیأت اضافه مانده است؛ آیا می‌توان این پول را تا فاطمیه سال دیگر به صورت قرض الحسنه قرض داد؟

* جایز نیست.

سؤال

به شخصی بدهکارم و او فوت کرده است و من ورثه او را نمی‌شناسم؛ چه باید بکنم؟
* از طرف او صدقه بدهد و اگر از ورثه اطلاع پیدا کرد یا آنها مطالبه کردند، ضامن است.

احکام قضاء و کفاره روزه

سؤال

| کفاره روزه افطار بر حرام را با توجه به اینکه بنده‌ای نیست چگونه باید پردازد؟
* دو مورد دیگر را انجام دهد کافی است.

سؤال

| قیمت کفاره روزه را چگونه باید محاسبه کند؟
* ده سیر گندم، جو و مانند اینها یا پول آن را بر اساس قیمت روز بازار محاسبه نماید.

سؤال

| کسی که می‌باید شصت روز روزه بگیرد، آیا می‌تواند روزه‌های غیر پیوسته را بر پیوسته مقدم بدارد؟
* خیر.

سؤال

| کسی که روزه‌های پیوسته را می‌گیرد، اگر مسافرت ضروری برایش پیش آمد چه باید بکند؟
* از اول شروع کند.

سؤال

به علت ضعف، روزه قضا را شکستم آیا باید کفاره بدهم؟
 * اگر ضعف قابل تحمل نباشد فقط قضای آن روز را به جا آورد.

سؤال

ماه رمضان سال اول تکلیفم بود و در تابستان نیز واقع شده بود. من از شدت تشنگی دور از چشم بزرگترها مقداری آب می نوشیدم. حال چه باید بکنم؟
 * قضای آن را به جا آورید.

سؤال

اگر من کمتر از ۱۵ سال سن دارد ولی موهایی زیر ناف او رویده است و در ماه مبارک رمضان برای روزه گرفتن به مشقت افتاده است. چه باید بکند؟
 * روزه بر او واجب است؛ ولی اگر به مشقت می رسد افتد قضای آن را بگیرد.

سؤال

نمی دانم روزه قضا دارم یا نه و در ایام ماه رجب و شعبان می خواهم روزه بگیرم؛ به این گونه که اگر قضا دارم قضا محسوب شود و الا روزه های ایام رجب و شعبان؛ آیا چنین نیتی صحیح است؟
 * به نیت ما فی الذمه صحیح است.

سؤال

روزه قضا را در مسافرت می توان گرفت یا خیر؟
 * خیر.

سؤال

کسی که روزه قضا دارد ولی نمی داند چند روز را نگرفته، باید چه کار کند؟
 * به مقداری که یقین دارد قضا کند.

سؤال

بنده در سن پانزده سالگی در زمان طاغوت وارد ارتش شدم و قوانین طوری بود که در آن دوران نمی شد روزه گرفت. قضای روزه من چگونه است؟
 * اگر کسی عمداً روزه را بخورد باید قضای آن را بگیرد.

سؤال

جوانی ۲۶ ساله هستم. آرزو دارم روزه بگیرم، اما به دلیل بیماری از سن بلوغ تا حالا شاید تنها یکی دو سال اول روزه گرفته‌ام و بعد از آن به دلیل بیماری‌های متنوع نتوانسته‌ام. گاهی اقدام کرده‌ام اما حالم شدیداً بد شده و بستری شده‌ام و پدرم هم کفایت مادی پرداخت کفاره را به فقرا ندارد. بنده هم به دلیل بیماری حاد که تقریباً تا سال‌های آتی نیز برطرف نخواهد شد، نمی‌توانم روزه بگیرم. سؤال اینکه آیا می‌توان بعد از اینکه خودم به کفایت مالی و جسمی رسیدم آن را پردازم؟ آیا کاری هست که انجام دهم و بتواند اثرات روزه را در قلب اینجانب داشته باشد تا جبران روزه شود؟

* هر وقت تمکن مالی پیدا کردید، خودتان باید کفاره بدهید.

احکام معامله سلف

سؤال

ملکی را پیش‌فروش می‌انماید با این وصف که آپارتمان‌هایی به مساحت ۷۰ متر، دو متر بیشتر یا دو متر کمتر را پس از تکمیل به مشتری تحویل دهد؛ حال آپارتمان ۶۵ متر است حکم شرعی آن چیست؟

* معامله مصداق بیع سلف است و مشتری حق فسخ دارد و می‌تواند ما به التفاوت را مطالبه نماید.

سؤال

تاجری کالایی خریده و در هنگام ورود به کشور در گمرک متوقف شده است تا اسناد لازم را ارائه و آن را ترخیص نماید؛ آیا می‌توان آن کالا را که موجود است ولی پس از ارائه سند ترخیص می‌شود، قبل از تحویل خریداری و پول آن را پرداخت کرد؟

* در صورتی که زمان تحویل معین و نوع و میزان جنس مشخص باشد، مانعی ندارد.

سؤال

آیا شرط فسخ عقد در صورت عدم حضور یکی از متبایعین در روزی مقرر در مکان مقرر صحیح می‌باشد و آیا می‌توان غرامت هم علاوه بر فسخ قرارداد شرط نمود و مبلغی را هم گرفت؟

* اگر خود زمان شرط فسخ باشد، در صورتی که فرد در زمان مقرر نیامد می‌تواند عقد را فسخ کند و در زمان عقد هم می‌توان شرط غرامت را نمود. اما اگر خود زمان شرط نباشد، بلکه حق فسخ برای چیز دیگر باشد و مدت آن چیز سررسید، آن وقت می‌تواند عقد را فسخ کند. البته باید تمام شروط در ضمن عقد ذکر شده باشد تا حق فسخ داشته باشد.

احکام نجاسات

سؤال

من به عنوان معلم خصوصی در منزل شاگردهایم به آنها درس می‌دهم. بعضی از شاگردان جزء اقلیت‌های مذهبی می‌باشند. آیا می‌توانم در منزل آنان آب و غذا بخورم؟

* اجتناب لازم است.

سؤال

نظر حضرت آیت الله در مورد طهارت و نجاست اهل کتاب چیست؟
* اهل کتاب را پاک نمی‌دانم.

سؤال

آیا افرادی که دارای ادیان دیگری هستند و دین آنها دارای کتاب است، نجس محسوب می‌شوند؟
* از حیث نجاست، فرقی بین مرتد و کافر اصلی و حربی و ذمی نیست.

سؤال

لطفاً حکم شخصی را بیان فرمایید که در مجله و کتاب می‌نویسد: خمس نه از ضروریات دین است و نه از ضروریات مذهب؛ و منکر آن نه از اسلام خارج می‌شود و نه از مذهب شیعه. چون این مسأله از اوایل اسلام اختلافی بوده است و در مذهب شیعه اختلاف به حدی است که قول وجود دارد و یکی از اقوال این است که خمس در این زمان بکلا قسمیه واجب می‌باشد.
* حکم منکر ضروری دین، در مسأله ۱۰۶ و ۱۱۰ رساله توضیح المسائل آمده است.

O متن این دو مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی به شرح ذیل است:

مسأله ۱۰۶- کافر، یعنی کسی که منکر خدا است، یا برای خدا شریک قرار می‌دهد، یا پیامبری حضرت خاتم الانبیاء محمد بن عبدالله ﷺ علیه و آله و سلم را قبول ندارد، نجس است و هم چنین اگر در یکی از این دو شک داشته باشد، نجس است. و نیز کسی که از نواصب باشد، یعنی دشمنی با ائمه علیهم السلام را از دین بداند و هم چنین کسی که حکمی از احکام ضروری دین را - یعنی حکمی مثل وجوب نماز و روزه را که مسلمانان جزء دین اسلام می‌دانند - منکر شود، چنانچه بداند آن چیز ضروری دین است و انکار آن حکم به انکار خدا یا توحید یا نبوت برمی‌گردد، نجس می‌باشد، و اگر نداند احتیاطاً باید از او اجتناب کرد.

مسأله ۱۱۰- اگر مسلمانی به یکی از دوازده امام دشنام دهد، یا با آنان دشمنی داشته باشد، نجس است، و فرقی نیست بین مرتد ملی و فطری، که هر دو نجس می‌باشند.

سؤال

لثه من خون ریزی دارد به گونه ای که با مسواک زدن یا خلال کردن مدت ها خون ریزی می‌کند و در همین حال پزشکان مؤکداً امر به مسواک و خلال می‌نمایند. حال تکلیف من در غذا خوردن و آب کشیدن دهان چیست؟ با توجه به اینکه تعدادی از دندان هایم نیز مصنوعی هستند.
* تا وقتی خون به ظاهر دندان نرسیده باشد، آب کشیدن لازم نیست.

سؤال

فرش خانه نجس است و بچه کوچک سینه خیز روی فرش ها حرکت می‌کند و دهانش به فرش ها مالیده می‌شود. آیا دست و دهان او در صورت مرطوب بودن نجس محسوب می‌شود یا خیر؟

اگر دهان مرطوب را روی فرش نجس بمالد نجس می‌شود.

سؤال

برنج را خیس کرده‌اند؛ وقتی می‌خواستند آبکش کنند، فضلۀ موش در آن مشاهده نمودند. این برنج چه حکمی دارد؟
* اگر آب نجس در برنج نفوذ کرده است، اجتناب از آن لازم است و إلاً با آب کشیدن ظاهر آن استفاده از آن مانعی ندارد.

سؤال

غوره را داخل ظرفی ریخته و پس از مدتی متوجه شده‌اند که غوره نجس بوده است؛ لذا کلّ مواد داخل ظرف را بیرون ریخته و ظرف را با مواد شوینده کاملاً شست و شو داده و آب کشیده‌اند. ولی اثرات زرد رنگی در بدنه ظرف به چشم می‌خورد آیا این ظرف پاک است؟
* اگر اثرات چسبیده به ظرف، جرم مواد یاد شده نباشد پاک است.

سؤال

دیوار گچی که نجس شده باشد را چگونه باید پاک کرد؟
* اگر عین نجاست را بر طرف نمایند و ظاهر آن را آب بکشند پاک می‌شود.

سؤال

استفاده از روغن مار جهت رشد مو جایز است یا خیر و آیا نجس است یا پاک؟
* مانعی ندارد.

سؤال

عطری خریداری کردم و عطرفروش به آن عطر مقداری الکل سفید اضافه کرد و با همان سرنگ روی لباس‌های من عطر افشانند.
تکلیف چیست؟
* در صورتی که الکل مذکور از مواد الکل طبی برخوردار باشد، متنجس و اجتناب از آن لازم است.

سؤال

با فرض اینکه در ادکلن الکل سفید باشد، آیا استفاده از آن به عنوان مواد معطر جایز است؟
* اگر الکل مذکور دارای مواد الکیلی طبی باشد، متنجس است و باید اجتناب کرد.

سؤال

پزشکی به بیمار خود جهت درمان بیماری او مشروب الکیلی تجویز می‌کند. آیا عمل به دستور پزشک جایز است؟
* در صورتی که درمان منحصر به آن باشد مانعی ندارد.

سؤال

پدرم پیر و مبتلا به بیماری دیابت است و روزی سه بار باید انسولین تزریق کند و در محل تزریق از الکل استفاده می‌کند. آب کشیدن محل تزریق برای پدرم سخت است و مشقت دارد. اگر نظر حضرت آیت الله بر نجس بودن الکل باشد، تکلیف نمازها چه می‌شود؟
* در صورت مشقت آب کشیدن لازم نیست.

سؤال

آیا الکی که در مواد بهداشتی، شوینده و... به کار می‌رود پاک است؟
* بستگی به نوع الکل دارد.

سؤال

آیا الکل صنعتی همانند الکل غیر صنعتی نجس است؟
* الکل صنعتی را اگر انسان نداند از چیزی که مست‌کننده و روان است درست کرده‌اند، پاک است؛ ولی اگر بداند، نجس است.

سؤال

آیا هنگام تزریق و استفاده از الکل صنعتی و زدن ادکلن باید بدن و لباس را شست و شو داد؟
* بله.

سؤال

آیا استعمال عطر و ادکلن‌هایی که امروزه در مغازه‌ها موجود است و می‌گویند که ساخت کشورهای دیگر است، در نماز و غیر نماز اشکال دارد؟
* اگر علم به نجاست آنها ندارید اشکال ندارد.

سؤال

اکرم و لوازم آرایشی که از خارج می‌آورند آیا پاک و استفاده از آن جایز است؟
* تا علم به نجاست آن نداشته باشید پاک و استفاده از آن جایز است.

سؤال

اگر فرش نجس شود، آیا با دادن به قالی‌شویی پاک می‌شود؟
* اگر به قالی‌شویی بگویید فرش نجس است و او هم آب بکشد و اطمینان حاصل کند، فرش پاک می‌شود.

سؤال

آیا لباس کسی که به علت مشکلی نتوانسته غسل جنابت کند، بعد از غسل باید عوض شود؟
* اگر لباس ملاقات با نجاست نکرده باشد، پاک است.

احکام نذر و عهد

سؤال

شخصی نذر کرده افطاری بدهد. بعد از سالیانی توانایی انجام نذر را پیدا می‌کند. آیا دیرکرد موجب کفاره می‌شود و آیا می‌تواند هزینه افطاری را خرج نیازهای مدرسه و مسجد نماید یا اینکه پول آن را به نیازمندان پردازد؟
* اگر نذرش مقید به زمان و اشخاص خاصی نباشد، می‌تواند هزینه آن را صرف نیازمندان نماید و دیرکرد موجب کفاره نیست.

سؤال

آیا می‌شود در نذر قیمت را به جای جنس پرداخت؟
* آنچه را که نذر کرده است باید پردازد.

سؤال

شخصی نذر می‌کند که برای هر خطایی که از او سر بزند سه روز روزه بگیرد و حال که حساب می‌کند، باید حدود دوازده سال روزه بگیرد که در خود توانایی انجام آن را نمی‌بیند. لطفاً بفرمایید چه کار باید بکند؟
* اگر نذر را به زبان آورده باشد اگرچه به فارسی گفته باشد، باید به هر مقداری که توان دارد به آن عمل نماید؛ ولی اگر به زبان نیاورده باشد، نذر او محقق نیست و بر او چیزی واجب نیست.

سؤال

شخصی نذر می‌کند پس از بهبودی و به دست آوردن سلامت خود گوسفندی را ذبح کند و به فقرا بدهد؛ اگر با دیدن اثر بهبودی گوسفند را ذبح و بین فقرا تقسیم کرد به نذر خود عمل کرده است؟
* اگر در نذر مشاهده آثار بهبودی مد نظرش بوده به نذر عمل کرده است.

سؤال

حدود پنج سال پیش به دنبال یک گرفتاری نذر کردم که قرآن را در عرض پنج سال حفظ کنم که البته به طور کامل موفق به این کار نشدم. یعنی این پنج سال تمام شد و من هنوز کمتر از یک جزء را حفظ کرده‌ام. تکلیف چیست؟
* به مسأله ۲۷۶۸ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:
مسأله ۲۷۶۸- اگر انسان از روی اختیار به نذر خود عمل نکند، باید کفاره بدهد یعنی یک بنده آزاد کند یا به شصت فقیر طعام دهد یا دو ماه پی در پی روزه بگیرد.

سؤال

بنده نذرهای زیادی کرده‌ام و عمل نکرده و فراموش کرده‌ام؛ تکلیفم چیست؟
* به هر مقداری که یقین دارید باید نذرها را ادا کنید.

سؤال

فامیل‌های زن من بدحجابند و پای‌بند به احکام اسلامی نمی‌باشند و من هم قبل از ازدواج، با خود عهد کرده بودم جایی که زنان بدحجاب هستند نروم. الان تکلیف من چیست؟
* اگر صیغه عهد را به عربی یا به فارسی بر زبان جاری نکرده باشد عهد محقق نشده است و بر او چیزی نیست؛ لکن از نگاه کردن به نامحرم پرهیز نماید.

احکام نگاه کردن

سؤال

نظر کردن خانم‌ها به فیلم‌های ورزشی که اکثر بدن ورزشکاران نمایان است، مثل شنا و کشتی چه حکمی دارد؟
* نظر به بدن نامحرم حرام است.

سؤال

مراجعه زن به پزشک مرد و برعکس در چه صورتی جایز است و در چه صورتی جایز نیست؟
* معالجه نزد پزشک نامحرم با حفظ جهات شرعی اشکال ندارد.

سؤال

شرکت در میهمانی فامیلی که خانم‌های آن میهمانی بالباس‌های نامناسب حضور دارند چه حکمی دارد؟
* از نگاه کردن خودداری نماید.

سؤال

آیا نگاه کردن بانوان به فوتبال آقایان جایز است؟
* اگر مفسده نداشته باشد، اشکال ندارد و در صورت داشتن مفسده باید اجتناب شود.

سؤال

اگر مردی به زن نامحرمی نگاه کند و از قیافه او خوشش بیاید ولی نه به عنوان نگاه شهوت‌انگیز، بلکه صرفاً به عنوان محبوبیت چهره و یا زیباییش، آیا این نگاه اشکال دارد؟
* در مواردی که برای زن وجوب پوشش نیست (وجه و کفین) و نگاه هم موجب فساد نمی‌شود، اشکال ندارد.

سؤال

آیا مسأله حجاب از واجبات فردی است یا اجتماعی؟

* زن اجنبیه باید خودش را از مرد اجنبی در آن مواضع ذکر شده در رساله بیوشاند.

سؤال

دیدن تصاویر بدون حجاب زنان ایرانی و مسلمانی که آنها را نمی‌شناسیم، آیا حقّ الناس هم محسوب می‌شود؟ یعنی نیاز هست از خود آن زن نیز حلالیت بطلبیم یا فقط حقّ الله است و توبه و استغفار نیاز دارد؟ با فرض اینکه آن زن را بشناسیم حکم مسأله چگونه است؟

* خیر؛ اگر آن را نشناسد، نگاه کردن با ریه جایز نیست و حقّ الناس هم محسوب نمی‌شود. در صورتی که آن را بشناسد، نگاه کردن به آن جایز نیست.

سؤال

آیا سرمه چشم (مداد چشم) زینت چهره محسوب می‌شود و باید از نامحرم پوشیده شود؟
* اگر سرمه چشم برای معالجه باشد زینت محسوب نمی‌شود.

سؤال

اگر در خانواده‌ای زنان در برابر مردان نامحرم فامیل حجاب اسلامی را رعایت ننمایند، در این شرایط تکلیف مردان چیست؟ آیا در این شرایط قطع ارتباط و صله رحم واجب است؟ آیا در این حالت نگاه مردان به آن زنان گناهی برای مرد محسوب می‌شود؟
* نگاه به نامحرم حرام است.

سؤال

آیا استفاده از پنکک برای خانم‌ها آرایش محسوب می‌شود؟ اگر محسوب می‌شود ولی ظاهراً معلوم نمی‌شود، یعنی تغییری در چهره دیده نمی‌شود، چه حکمی دارد؟ اگر به قدری باشد که چهره تغییر کند یا رنگ آن پوست را روشن‌تر یا تیره‌تر کند چطور؟
* اگر زینت محسوب شود اشکال دارد.

احکام هبه

سؤال

اگر شخصی که معاملات ربوی انجام می‌دهد به شخصی هدیه‌ای بدهد، آیا قبول آن هدیه جایز است؟
* اگر به ربوی بودن آن قطع و یقین دارد قبول آن جایز نیست.

سؤال

صندوق قرض الحسنه مسجد به منظور تقدیر از کارمندان بانکی که به آنها سرویس می‌دهند، هر چند سال یک بار هدیه‌ای به

ارزش یک سکه بهار آزادی به آنان می‌دهند. آیا این کار اشکال شرعی ندارد؟
* در صورتی که با قوانین حکومت مغایرت نداشته باشد مانعی ندارد.

سؤال

ممنوعیت پس گرفتن هدیه و کادو از بستگان نسبی، غیر از (پدر و مادر و فرزندان) و (پدر بزرگ و مادر بزرگ و نوه‌ها) و (خواهران و برادران) و (عمو و عمه و برادرزادگان و دایی و خاله و خواهرزادگان) شامل افراد دیگر نیز می‌شود؟
* اگر این افراد رحم محسوب می‌شوند، نمی‌شود هدیه را از آنها پس گرفت.

سؤال

حکم پس گرفتن هدیه و کادو بین زوجین چگونه است؟
* تا عین موجود است، اشکال ندارد.

احکام وصیت

سؤال

آیا وصی طبق فتوای مرجع تقلید خود اعمال عبادی وصیت کننده را انجام دهد یا طبق فتوای مرجع تقلید وصیت کننده؟
* اعمال عبادی متوفاً را اگر وصی شخصاً انجام می‌دهد برابر فتوای مرجع تقلید خود انجام دهد.

سؤال

اگر از شخصی که فوت کرده خانه‌ای به ارث مانده باشد و شرایط و کیفیت تقسیم سهم هر یک از ورثه از این خانه در وصیت نامه‌ای که در دفتر اسناد رسمی ثبت نشده اما دارای شرایط وصیت نامه سنتی است نوشته شده باشد و این وصیت نامه به هر طریقی معدوم یا مفقود شده و ورثه نیز خواهان فروش خانه می‌باشند در چنین شرایطی اولویت با کدام است؟ فروش خانه یا مشخص شدن مفاد وصیت نامه؟
* اگر مفاد وصیت مشخص و معلوم باشد در مقدار ثلث نافذ است و باید مطابق آن عمل گردد.

سؤال

اگر وصیت نامه شخصی که فوت کرده به هر دلیلی مفقود و یا معدوم شده باشد اما مفاد آن را افرادی که عاقل و بالغ هستند و می‌توانند گواهی بدهند، بدانند و همچنین شخص ناظر که به هنگام نوشتن وصیت حضور داشته و وجود داشته باشد، آیا این وصیت نامه هر چند ثبت اسناد رسمی نشده باشد لازم الاجرا است؟
* وصیت در مورد ثلث نافذ و لازم الاجرا است.

سؤال

اگر شخصی وصیت کند که مثلاً فلان خانه‌ام را تا زمانی که فلان پسر من به شرایط خاصی، مثلاً اتمام دوره تحصیل وی نرسد

نفروشید، ولی عده ای از وراثت پس از فوت متوفی خواهان فروش ملک باشند در صورتی که شرط موصی محقق نشده باشد، آیا فروش ملک درست است؟

|* اگر خانه مزبور از ثلث اموال میت باشد وصیت وی نافذ است و باید عمل شود، اما در مورد اضافه بر ثلث اگر ورثه اجازه ندهند نافذ نیست.

سؤال

شخصی وصیت می کند کلیه اموال منقول و غیر منقول او بعد از مرگش متعلق به همسرش باشد و سایر ورثه در اموال او حقی نداشته باشند. آیا این گونه وصیت صحیح است؟

* اگر در زمان حیات خود اموال را به همسر خود بخشیده باشد و همسرش نیز قبول کرده باشد، وصیت او صحیح است.

سؤال

مادر من ۸۱ سال داشت که فوت کرد. در چهار سال آخر عمر نتوانست فرایض دینی خود را انجام دهد. وصیت کرده است که ورثه دین او را ادا نمایند. حال برای این مادر چند سال باید نماز و روزه داد؟ چون در غیر آن چهار سال نیز روزه و نماز بر گردن او هست.

* حد اقل آنچه را که ممکن است علاوه بر چهار سال وصیت پردازند.

سؤال

اگر شخصی وصیت کند اعضای بدن او را بعد از فوتش به نیازمندان هدیه نمایند، آیا این وصیت نافذ و جایز است؟

|* جواز شرعی آن محل اشکال است.

احکام وضو

سؤال

روی سر خود موی مصنوعی کاشته ام. تکلیف مسح سر را بیان کنید؟

* رطوبت دست باید به پوست سر برسد.

سؤال

بعضی از زن ها زیر ابرو را تو می اندازند. تکلیف وضو و غسل آنها چیست؟

* وضو و غسلش صحیح است.

سؤال

ریمل مو که زنان جهت آرایش استفاده می کنند، با اینکه آب وضو و غسل به پوست سر می رسد آیا موجب بطلان وضو و غسل هست؟

* خیر.

سؤال

آیا تتو و خال که کوبی حتی به اندازه کم روی بدن، وضو و غسل را باطل می‌کند؟ حکمش چیست؟
* خیر، اشکال ندارد.

سؤال

آیا می‌شود به جز انگشت کوچک، به ناخن‌های پا لاک زد و وضو گرفت؟
* مسح پا باید از سر یکی از انگشت‌ها تا برآمدگی روی پا باشد.

سؤال

خال که کوبی روی بازو و پشت چه حکمی دارد و آیا وضو و غسل این افراد صحیح است؟
* اگر موجب ضرر نباشد اشکال ندارد و وضو و غسلش نیز صحیح است.

سؤال

شخصی به طور طبیعی بدن و موهای چربی دارد. وضو و غسل او چه حکمی دارد؟
* آن چربی که به صورت جرم مانع رسیدن آب به پوست باشد، موجب بطلان وضو و غسل است و اِلّا وضو و غسل صحیح است.

سؤال

به هیچ وجه حدث را در وقت وضو و نماز نمی‌توانم کنترل نمایم. تکلیفم چیست؟
* برای هر نماز یک وضو بگیرد.

سؤال

چسب بسیار ریز روی ناخن دست من قرار داشت و من بدون اینکه متوجه باشم وضو گرفته و نماز خواندم. تکلیف نمازهای خوانده شده چیست؟
* اگر بعد از وضو چیزی که مانع از رسیدن آب است در اعضای وضو ببیند و نداند موقع وضو بوده یا بعد پیدا شده، وضوی او صحیح است. ولی اگر بداند که در وقت وضو ملتفت آن مانع نبوده، احتیاط واجب آن است که دوباره وضو بگیرد.

سؤال

چسب روی دست قرار گرفته و به هیچ وجه پاک نمی‌شود، مگر به مرور زمان؛ تکلیف وضو و غسل او چه می‌شود؟
* اگر به هیچ وجه پاک نمی‌شود، وضو و غسل صحیح است.

سؤال

اگر کسی در هنگام وضو دستش بدون قصد از زیر شیر آب رد شود و بعد به دستش بکشد، یک بار محسوب می‌شود؟
* بله.

سؤال

آیا قبل از اینکه بر اعضای وضو دست بکشیم، هر چند مرتبه که آب بریزیم یک بار محسوب می‌شود؟
* آب ریختن معیار نیست؛ شست و شو معیار است.

سؤال

خیلی مواقع در اماکن عمومی مثل وضوخانه مساجد که وضو می‌گیریم، آب وضوی دیگران به اعضای وضوی ما می‌چکد. آیا در این صورت وضوی ما باطل است؟ با چقدر ترشح آب وضوی دیگران وضوی ما باطل می‌شود؟
* اگر در حین وضو آب بچکد و بعد از چکیدن آب، شما قصد وضو کنید و دست بکشید آن آب جزء وضو می‌شود.

سؤال

چشمم را عمل کرده و باند پیچیده اند. بنده تا چند روز حق باز کردن باندها را طبق نظر چشم پزشک ندارم. چگونه وضو بگیرم و در صورت نیاز چگونه غسل نمایم؟
* وضو و غسل جبیره کنید.

احکام وقت نماز

سؤال

وقت نماز ظهر در روز جمعه چه هنگام است؟
* در روز جمعه وقت نماز ظهر، مثل روزهای دیگر است.

سؤال

وقت قضای نماز مغرب و عشاء را بیان فرمائید؟
* بنا به فصول، مختلف است و گاهی قضای نماز مغرب به ساعت ۱۱:۳۰ دقیقه شب می‌رسد؛ ولی نماز عشاء را تا وقت چهار رکعت مانده به نماز صبح می‌تواند به قصد رجاء به جا آورد.

سؤال

آیا در شب‌های مهتابی نماز صبح را باید حدود ۲۰ دقیقه بعد از اذان به تأخیر بیاندازد؟
* احتیاط واجب این است که بعد از اذان صبح، چند دقیقه ای نماز را به تأخیر بیاندازد.

سؤال

آیا می‌توان به اوقات شرعی که رسانه‌ها اعلام می‌کنند استناد کرد؟ به عنوان مثال وقتی اعلام می‌شود ساعت ۵:۵۱ دقیقه صبح نماز قضا می‌شود، اگر ساعت ۵:۵۰ دقیقه نماز ما به اتمام برسد، نماز صحیح است؟
* رسانه بی‌بینه نیست؛ لذا معیار نمی‌باشد.

احکام وقف

سؤال

زمینی است که برای آش امام حسین ۷ در روز عید فطر وقف شده است. چهل سال است که درآمد زمین به مصرف نذر واقف نرسیده است؛ به علت اینکه شهرداری دو سوم زمین را به خیابان داده و الاثن نه اجاره می‌دهند و نه معوض. ولی می‌گویند در عوض زمین هم معجز ساخت می‌دهیم و هم بدون دریافت وجهی تراکم می‌دهیم. تکلیف چیست؟ آیا بر اساس وقف می‌شود مواد اولیه آش مورد نظر واقف را به صورت خام به فقرا داد؟
* ۱- از منافع پس از ساخت و تراکم به نذر عمل شود.
* ۲- حتماً طبق نظر واقف عمل شود.

سؤال

در زمین زراعی مُشاع که سهم مشخصی از آن وقف است، چنانچه چاه آب حفر شود آیا تابع زمین خواهد بود؟ قنات موقوفه مذکور که از خارج اراضی وقفی جاری بود، سال‌ها است که خشک شده است. از آنجا که موقوفه فوق‌الذکر فاقد درآمد قابل ذکر بوده هزینه‌های حفاری و تأسیسات آبیاری و... توسط متولی پرداخت شده است. آیا بهره‌برداری مالکانه از این آب جایز است؟
* ۱- بله.
* ۲- خیر.

احکام وکالت

سؤال

| بعضی از وکلا بیش از تعرفه وکالت از موکلین حق الوکاله دریافت می‌نمایند. این کار چه حکمی دارد؟
* | تخلف از مقررات دولت جایز نیست.

استبراء

سؤال

آموزش استبراء برای طفل چه حکمی دارد؟
* مانعی ندارد.

اسماء مبارکه

سؤال

روی پاکت / های پست جمهوری اسلامی ایران آرم (الله) وجود دارد. در هنگام حمل و جابه / جایی، پاکت / ها به بالا و پایین پرتاب می / گردد. آیا این کار باعث هتک حرمت به آن نام مقدس می / شود؟
* اگر عرفاً هتک حرمت محسوب نشود اشکال ندارد.

سؤال

آیا خمیر کردن کتب و مجلات پاره شده و فاقد استفاده در صورتی که اسم خدا و ۱۴ معصوم: را داشته باشد یا حاوی آیات و احادیث باشد جایز است؟
* اشکال ندارد.

سؤال

آیا کاغذهایی که اسماء الله در آن نوشته شده را می / توان در دستگاه کاغذ خردکن قرار داد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

اسامی متبرکه که روی لباس نوشته شده و نمی / داند اگر آن را بشویند آب آن در زمین به چه صورت جریان پیدا می / کند و به عبارت دیگر فاضلاب / ها وضعیت مشخصی ندارند، آیا می / شود آن لباس را در دستشویی / های منزل بشویند؟
* مانعی ندارد.

سؤال

آیا همراه داشتن قرآن، دعا یا انگشتری که مزین به نام معصومین: است، در توالت و محلّ تخلّی در صورتی که قصد بی / احترامی ندارد جایز است؟
* اگر مستور باشد به صورتی که انتزاع اهانت نشود، اشکال ندارد.

سؤال

آیا بسمه تعالی جزء اسامی متبرکه محسوب می / شود؟ اگر قصد بی / احترامی نباشد، می / توان آن را دور انداخت؟
* مسّ کتابت قرآن و اسماء باری تعالی یا جزئی از آنها به هر لغت و کیفیت که باشد بدون طهارت جایز نیست و از بین بردن آنها به نحوی که موجب هتک نشود اشکال ندارد.

سؤال

آیا القاب ائمه در حکم اسم آنها است؟
* القابی که مترادف با اسم است حکم اسم را دارند.

امر به معروف و نهی از منکر

سؤال

اگر کسی منکر را منکر نداند (مانند بد حجابی) آیا نهی از منکر او هر چند تاثیر نداشته باشد واجب است؟
* نهی از منکر واجب است.

سؤال

شوهر من با زنان متعددی رابطه نامشروع برقرار می‌کند؛ با اینکه به او گفته‌ام خطبه عقد را یاد بگیرد و خودش صیغه را بخواند و مرتکب زنا نشود، ولی قبول نمی‌کند. تکلیف من نسبت به او چیست؟
* تکلیف نهی از منکر است که اگر مؤثر واقع نشد، تکلیفی متوجه شما نیست.

سؤال

بعضاً افراد در گوشی‌های موبایل خود صداهایی از افراد مختلف، قومیت‌ها، و بعضاً شخصیت‌های مذهبی و سیاسی که دال بر مسخره و یا هتک حرمت آن فرد یا قومیت خاص می‌شود وجود دارد. نگه‌داری، گوش دادن و نقل و انتقال این صداها به گوشی‌های دیگر چه حکمی دارد؟
* هتک حرمت مؤمن و تمسخر آنان حرام است و باید نهی از منکر کرد و گوش دادن به آن نیز حرام است.

اهدای خون

سؤال

با توجه به تأکید اسلام به حجامت، اهدای خون بهتر است یا حجامت؟
* اهدای خون بهتر است.

بدن و لباس نمازگزار

سؤال

آیا نماز خواندن با چادرهای بدن نما صحیح است؟
* زن باید در موقع نماز، تمام بدن حتی سر و موی خود را بپوشاند.

سؤال

به اندازه یک درهم بغلی روی صورت فردی خون بوده و آن شخص بدون برطرف کردن آن وضو گرفته است. تکلیف وضو و

نماز او چیست؟

* با بدن نجس نماز خوانده است و نماز باطل است.

سؤال

آیا استفاده از فلز پلاتین برای مرد جایز است؟

* اشکال ندارد.

سؤال

اگر مویی از گربه در لباس نماز گزار باشد، حکم نماز او چیست؟

* لباس نماز گزار باید از حیوان حرام گوشت نباشد و اگر مویی از آن هم همراه نماز گزار باشد، نماز او باطل است.

تراشیدن ریش

سؤال

نظر حضرت آیت الله در خصوص تراشیدن ریش و ماشین کردن مانند آن چیست؟

* حرام است.

سؤال

پوست صورت من به موی صورتم بسیار حساس است به گونه‌ای که زخم می‌شود و پزشک معالج دستور به تراشیدن موهای

صورت داده است. تکلیف چیست؟

* اگر معالجه منحصر به تراشیدن باشد مانعی ندارد.

سؤال

تراشیدن ریش و پولی که سلمانی‌ها از این راه به دست می‌آورند چه حکمی دارد و آن را چه باید بکنند؟

* تراشیدن ریش و پولی که بابت آن گرفته می‌شود حرام است و باید به صاحبان آن مسترد کند یا ردّ مظالم بدهد.

سؤال

آیا تراشیدن صورت با ماشین ریش‌تراشی اشکال دارد؟

* ریش تراشیدن خواه با تیغ باشد یا با ماشین حرام است و بنا بر احتیاط واجب باید طوری باشد که صدق ریش کند.

سؤال

تبلیغات مواد ریش‌تراشی چه حکمی دارد؟

* در صورتی که استفاده محلله داشته باشد مانعی ندارد.

تشبه به کفار**سؤال**

بستن کروات و پاپیون در عروسی و غیره چه حکمی دارد؟
* بهتر است از بستن کروات و پاپیون اجتناب شود.

سؤال

می‌خواستم بدانم اگر فردی در هنگام نوشیدن آب و یا نوشیدنی حلال اگر سطح بیرونی لیوان را با کس دیگری به هم بزند حکمش چیست؟
* اگر قصد تشبه داشته باشد مورد اشکال است.

تشهد**سؤال**

اگر کسی در تشهد نماز بعد از صلوات، و عجل فرجه‌م را اضافه کند نمازش چه حکمی دارد؟
* اگر به عنوان ورود در نماز نباشد اشکال ندارد.

تکبیره الإحرام**سؤال**

آیا تکان خوردن بدن در وقت گفتن تکبیره الإحرام موجب بطلان نماز است؟
* خیر.

سؤال

در تکبیرات افتتاحیه نماز، آیا تکبیره الإحرام می‌بایست به عنوان آخرین تکبیر قصد شود؟
* احتیاط آن است تکبیره الإحرام آخرین تکبیر قصد شود.

سؤال

آیا اذکار مستحب وارد شده، پس از تکبیره الإحرام جایز است؟
* بله.

دیه**سؤال**

آیا دیه مرد با زن مساوی می‌باشد؟

* خیر.

<< >>

سؤال

مادری به صورت فرزند خود سیلی زده است و صورت او را کبود کرده است. حال که می‌خواهد دیه بدهد چه مبلغی و به چه کسی باید پردازد؟
* سه مثقال طلای شرعی سکه‌دار به ولی او پردازد.

سؤال

تصادفی منجر به جراحات و خسارات بدنی شخصی می‌شود. دادگاه برای وی دیه تعیین کرده است. اگر این دیه را از وارد کننده خسارت دریافت کند باید ردّ مظالم بدهد؟
* خیر.

سؤال

نطفه‌ای منعقد می‌شود و ۳۰ روز از تاریخ انعقاد می‌گذرد. مادر به خاطر دیسک کمر و نظر دکتر و موافقت شوهر آن نطفه را سقط می‌کند. آیا دیه بر او واجب است؟
* باید دیه را پردازد.

سؤال

سقط جنین در چه صورتی جایز است و در صورت جواز آیا موجب پرداخت دیه می‌شود یا خیر و در صورت واجب بودن، دیه را به چه کسی باید داد و اگر دستوردهنده، پدر به عنوان ولی باشد گیرنده دیه کیست؟
* بعد از دمیدن روح سقط جایز نیست و دیه متناسب با وضعیت جنین تعیین می‌شود.

سؤال

زنی بچه دو ماهه خود را عمداً سقط کرده است. حالا می‌خواهد دیه آن را پردازد. چه مبلغی و به چه کسی باید پردازد؟
* چیزی که سقط شده اگر نطفه باشد، دیه‌اش بیست مثقال شرعی طلای سکه‌دار است که هر مثقال آن ۱۸ نخود است و اگر علقه یعنی خون بسته باشد، چهل مثقال و اگر مُضغَه یعنی پاره گوشت باشد، شصت مثقال و اگر استخوان شده باشد، هشتاد مثقال و اگر گوشت آورده ولی هنوز روح در او دمیده نشده، صد مثقال و اگر روح در او دمیده شده چنانچه پسر باشد، دیه او هزار مثقال و اگر دختر باشد پانصد مثقال شرعی طلای سکه‌دار به ولی او پردازد.

سؤال

ادیه بچه سقط شده ۴ ماهه چه مقدار می‌باشد و باید به چه کسی پرداخت شود؟
 * باید مشخص شود که بچه را چه کسی سقط کرده است؛ مادر، پدر یا پزشک؟ همچنین باید مشخص شود بچه در چه مرحله‌ای از رشد بوده است؛ یعنی روح در آن دمیده شده یا خیر؟ چون دیه متفاوت خواهد بود.

سؤال

بچه شیرخوار ۹ ماهه دارم و از نظر جسمی، روحی و اقتصادی زمینه بچه‌داری را ندارم. ولی ناخواسته حامله شده‌ام و اکنون ۳۱ روز از آن می‌گذرد. آیا می‌توانم آن را سقط نمایم؟
 * سقط جنین حرام است.

سؤال

اگر زن و شوهری که نکاح آنان موقت است در مورد سقط جنین توافق نموده و با مباشرت پزشک اقدام به سقط کرده‌اند، دیه بر کدام یک از آنان است و این دیه به چه کسی می‌رسد؟
 * دیه مانند ارث به وارثین می‌رسد. لذا اگر دسته اول نبودند به دسته‌های بعدی می‌رسد و پدر و مادر چون معاونت در سقط را داشته‌اند بهره‌ای از دیه ندارند و دیه بر کسی است که مباشرت در سقط را دارد.

سؤال

اگر پدر و مادری هر دو در سقط جنین مشارکت داشته باشند دیه به چه کسی باید داده شود؟
 * با نظر مجتهد عمل شود.

راه ثابت شدن اول ماه

سؤال

آیا اعلام آغاز ماه مبارک رمضان و عید فطر از شؤونات ولیّ فقیه است یا مراجع تقلید؟
 * به مسأله ۱۷۸۶ و ۱۷۸۷ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این دو مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به شرح ذیل است:
 مسأله ۱۷۸۶- اول ماه به پنج چیز ثابت می‌شود: اول آنکه خود انسان ماه را ببیند. دوم، عده‌ای که از گفته آنان یقین پیدا شود، بگویند ماه را دیده‌ایم و همچنین است هر چیزی که به واسطه آن یقین پیدا شود. سوم، دو مرد عادل بگویند که در شب ماه را دیده‌ایم؛ ولی اگر صفت ماه را بر خلاف یکدیگر بگویند، یا شهادتشان خلاف واقع باشد مثل این که بگویند داخل دایره ماه طرف افق بود، اول ماه ثابت نمی‌شود. اما اگر در تشخیص بعضی خصوصیات اختلاف داشته باشند مثل آنکه یکی بگوید ماه بلند بود و دیگری بگوید نبود، به گفته آنان اول ماه ثابت می‌شود. چهارم، سی روز از اول ماه شعبان بگذرد که به واسطه آن، اول ماه رمضان ثابت می‌شود و سی روز از اول ماه رمضان بگذرد که به واسطه آن، اول ماه شوال ثابت می‌شود. پنجم، حاکم شرع حکم کند که اول ماه است.

مسأله ۱۷۸۷- در این جا چند مسأله است:

اول: اگر حاکم شرع حکم کند که اول ماه است، این حکم برای همگان حجت است و کسانی هم که از او تقلید نمی‌کنند، حتی مجتهدین دیگر باید به حکم او عمل نمایند، ولی کسی که می‌داند حاکم شرع اشتباه کرده نمی‌تواند به حکم او عمل نماید.
دوم: اگر اول ماه برای مجتهدی ثابت شود، ثبوت ماه نزد آن مجتهد فقط برای خود او حجت است و برای دیگران حتی مقلدین آن مجتهد حجت نیست.

سوم: اگر از ثبوت اول ماه نزد مجتهدی برای دیگران و یا مقلد او یقین به اول ماه حاصل شود، یقین دیگران و مقلد او به اول ماه برای آن‌ها حجت است؛ نه آن‌که ثبوت ماه نزد مجتهد برای آنان حجت باشد؛ و رابطه‌ی ای بین تقلید و ثبوت ماه نزد مجتهد نیست.

چهارم: در صورت شک یا ظنّ به خلاف حکم حاکم شرع، باید به حکم حاکم شرع عمل شود و آن حکم حجت است مگر آنکه یقین بر خلاف آن داشته باشند.

پنجم: اگر حاکم شرع حکم کند به اول ماه رمضان، کسی که یقین بر خلاف حکم حاکم شرع ندارد اگر آن روز را روزه نگیرد و افطار کند، قضا و کفاره - در صورتی که مفطر کفاره داشته باشد - بر او واجب می‌شود.

ششم: اگر حاکم شرع حکم کند به اول ماه شوال، کسی که یقین بر خلاف آن ندارد اگر آن روز را روزه بگیرد روزه او حرام است.

هفتم: اگر برای مجتهدی اول ماه ثابت شود، اگر اعلام ثبوت ماه و اشاعه آن موجب اختلاف و تفرقه بین مسلمین و وهن به اسلام شود، و یا موجب تضعیف نظام اسلامی شود اعلام و اشاعه آن جائز نیست.

هشتم: اگر هلال ماه با ابزار و وسایل جدید رؤیت شود، چنانچه آن وسایل تقویت کننده دیده بیننده باشد و یا موانع دید را بر طرف کند اشکال ندارد و اول ماه ثابت می‌شود، ولی اگر تصرف در مری محسوب شود مثلاً طوری تصرف کند که هلال ماه را که پایین‌تر از افق است بالا نشان دهد تا رؤیت شود این رؤیت حجت نیست.

رقص و شرکت در مجلس لهو و لعب

سؤال

رقص زن در مجلس زنانه چه حکمی دارد؟
* اگر مهیج شهوت باشد حرام است.

سؤال

در برخی مجالس عروسی، بعضی به عنوان تشویق یا عنوان دیگر پول در دهان رقص می‌گذارند. آیا پرداخت پول به این صورت شرعاً حلال است یا حرام و آیا رقص مالک پول می‌شود؟
* جایز نیست و آن پول نیز حرام است.

سؤال

مرسوم است در مجالس عروسی به کسی که می‌رقصد مبلغی را به عنوان شایاش می‌دهند. پرداخت و دریافت آن چه حکمی دارد؟

اگر رقص حرام است، پول به عنوان شایبش نیز حرام است و الا مانعی ندارد.

سؤال

رقصیدن چه حکمی دارد؟
* رقص حرام است، مگر رقص زن برای شوهر.

سؤال

رقصیدن فی نفسه چه حکمی دارد؟
* اگر موجب تهیج شهوت نشود مانعی ندارد.

سؤال

رقصیدن زن برای زن و مرد برای مرد چه حکمی را دارد؟
* اگر موجب تهیج شهوت نشود مانعی ندارد.

سؤال

شرکت نکردن در مجالس عروسی که نوعاً همراه با لهو و لعب است باعث دشمنی و خصومت بین اقوام و فامیل می شود. وظیفه چیست؟
* شرکت در مجلس لهو و لعب جایز نیست.

رکوع

سؤال

اگر در رکوع چهار مرتبه سبحان الله بگوید اشکال دارد؟
* خیر.

سؤال

آیا ذکر سمع الله لمن حمده را در وقت رفتن به سجده می شود گفت؟
* به عنوان ورود در نماز جایز نیست.

زکات فطره

سؤال

اگر بخواهیم قیمت گندم یا برنج را به عنوان زکات فطره پرداخت کنیم چه مبلغی را باید پردازیم؟

* تشخیص موضوع با فقیه نیست؛ تکلیف این است که از چیزی که قوت غالب فرد است حدود ۳ کیلو یا قیمت آن را بردارد.

سؤال

آیا زکات فطره را می‌توان به متکدیان کوچه و خیابان پرداخت؟
* یکی از مصارف زکات فطره پرداخت به فقیر واقعی و متدین است.

سؤال

آیا می‌توان از فطریه برای کمک به مردم سیل زده پاکستان استفاده نمود؟
* به مسأله ۲۱۱۲ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

o متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:
مسأله ۲۱۱۲- اگر در محل خودش مستحق پیدا شود، احتیاط واجب آن است که فطره را به جای دیگر نبرد، و اگر به جای دیگر ببرد و تلف شود، باید عوض آن را بدهد.

زیارت عتبات عالیات

سؤال

آیا زیارت عتبات عالیات در این زمان با وجود برخی نا امنی‌ها از طریق سازمان حج و اوقاف و به طور قانونی جایز است؟
* از طریق قانونی مانعی ندارد.

سجده سهو

سؤال

اگر فردی در رکعت سوم نماز چهار رکعتی سهواً سلام نماز را تا السلام علینا بگوید حکم نماز وی چیست؟
* برخیزد و رکعت چهارم را بخواند و نماز را تمام کند و بلافاصله بعد از اتمام نماز دو سجده سهو بجا آورد.

سجود

سؤال

اگر در سجده به جای سبحان ربی الأعلی و بحمده، سبحان ربی العظیم و بحمده بگوید آیا سجده باطل است؟
* سجده صحیح است.

سؤال

در سجده که انگشتان بزرگ پا باید بر روی زمین باشد. حال اگر دیگر انگشت‌ها نیز روی زمین قرار بگیرد نماز چه حکمی دارد؟

* مانعی ندارد.

سؤال

لطفاً بفرمایید بهترین ذکر در سجد هواجبا یا تفرانمجید چیست؟

* به مسأله ۱۰۹۹ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:

مسأله ۱۰۹۹- هر گاه در سجده قرآن پیشانی را به قصد سجده به زمین بگذارد، اگر چه ذکر نگوید کافی است و گفتن ذکر،

مستحب است و بهتر است بگوید:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ; حَقًّا حَقًّا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ; إِيْمَانًا وَ تَصَدِيقًا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ; عُبُودِيَّةً وَ رِقًّا سَجَدْتُ لَكَ يَا رَبِّ تَعَبُّدًا وَ رِقًّا لَا مُشْرِكِينَ وَ لَا مُشْتَكِرِينَ بَلْ أَنَا عَبْدٌ ذَلِيلٌ خَائِفٌ مُسْتَجِيرٌ.

شرایط عقد

سؤال

آیا در خصوص مهر زن محاسبه آن به قیمت روز ملاک است یا رقمی است که در زمان عقد تعیین می شود؟

* مهریه را به قیمت روز پردازد.

سؤال

شخصی دو ماه قبل از فوت، زنی را به عقد خود در آورده است و بدون همخوانی با او از دنیا رفته است. آیا به این زن تمام مهر را

باید پرداخت یا نصف آن را؟

* نصف مهر را پرداخت نماید.

سؤال

آیا مهریه دختر باکره با دختر غیر باکره فرق می کند یا خیر و آیا مهریه دختر غیر باکره هم به دستور پدرش است یا خیر؟

* فرقی ندارند؛ و در مهریه دستور پدر شرط نیست.

سؤال

محرمتی دختری که شرایط ازدواج برایش فراهم نباشد، برای ترس از به گناه افتادن، بی رابطه جنسی و بی اذن ولی چگونه میسر

است؟

* در عقد نکاح چه دائم و چه موقت، اذن پدر برای دختر لازم است.

سؤال

زنی به عقد موقت شخصی به مدت یک ماه در آمده است و پس از اتمام مدت، بدون نگه داشتن عده به مدت یک ماه دیگر

مجدداً عقد خوانده شد. آیا عقد دوم صحیح است؟

* بله، عقد صحیح است.

سؤال

آیا دختری که باکره نیست اجازه ازدواج باید به دستور پدرش باشد یا خیر؟
* در دختر غیر باکره اذن ولی شرط نیست؛ البته در صورتی که زوال بکارت از راه مشروع باشد.

سؤال

اگر پدر و پدر بزرگ دختر باکره در قید حیات نیستند، اجازه دختر بعد از این دو نفر بر عهده چه کسی می‌باشد؟
* در این صورت اذن کسی لازم نیست و دختر خودش می‌تواند تصمیم بگیرد. البته مشورت با خویشاوندان مثل مادر و برادر خوب است.

سؤال

آیا ولایت پدر و جد، بعد از بلوغ و با ازدواج از بین می‌رود یا ثابت است؟
* ولایت ثابت است.

سؤال

حکم ازدواج موقت یک مرد مسلمان با زنان غیر اهل کتاب که از دیدگاه خود معتقد به خدا در حد درک و تصور خودشان هستند، یعنی به هر نحو خدا را از دید خودشان با توجه به درک و شناختشان قبول دارند، چیست؟ (مثل مردم ژاپن، هند، بودا، شینتو و بعضی چینی‌ها یا کره‌ای‌ها). یعنی آیا یک مرد مسلمان می‌تواند با آنان ازدواج موقت نماید؟ اگر به نظر جنابعالی ازدواج موقت با زنان غیر اهل کتاب جایز نباشد چه راه‌کاری برای دانشجویان و یا کسانی که در این کشورها هستند در صورتی که دسترسی به زن مسلمان یا اهل کتاب نداشته باشند، وجود دارد؟
* ازدواج با غیر اهل کتاب چه موقت چه دائم شرعاً جایز نیست؛ اما ازدواج موقت مرد مسلمان با زن اهل کتاب، اشکال ندارد.

سؤال

شوهرم مرا از بردن فرزندم به خانه پدر و مادرم منع کرده است و من ناخواسته مخالفت کرده و بچه را با خود برده‌ام. وقتی موضوع را به او گفتم، گفت به شرطی از تو می‌گذرم که تو مهرت را رسماً به من ببخشی و گرنه بچه را تنبیه می‌کنم. تکلیف من چیست؟
* لازم نیست مهر را ببخشد و شوهر نیز حق فشار و تنبیه را ندارد.

سؤال

خواستگار من در وقت خواستگاری از من درخواست نمود مهر پانصد سکه طلا را به چهارده سکه تقلیل دهم و من وعده دادم به

شرط اینکه در گفته‌ها یا صدق باشد و توان پرداخت نداشته باشد بعد از شروع زندگی مشترک با وی این کار را خواهم نمود. من به عقد او در آمدم و حالا فهمیده‌ام در گفته‌ها صادق نبوده و متمکن هم هست. تکلیف چیست؟
* بر فرض سؤال طبق شرایط عقدنامه عمل شود.

سؤال

اگر مردی دختری را برای محرمیت با مادرش به عقد خود در آورد و بدون دخول او را طلاق دهد، آیا می‌تواند با دختر او ازدواج کند؟
* بر فرض سؤال ازدواج با دختر وی مانعی ندارد.

شطرنج، بلیارد، شرط بندی

سؤال

آیا بازی با شطرنج جایز است؟
* نظر من همان است که امام خمینی فرموده است.

سؤال

احتراماً نظر مبارک خود در رابطه با بازی شطرنج و حکم آن در زمانی که به قصد بازی فکری یا صرفاً سرگرمی باشد را بیان فرمایید.
* بر فرض مذکور، اگر برد و باخت در بین نباشد اشکال ندارد.

سؤال

آیا بازی بلیارد بدون شرط بندی حرام است؟
* هرچه که از آلات قمار محسوب شود، بازی با آن حرام است.

سؤال

دو نفر در مورد مسأله ای با هم اختلاف می‌نمایند؛ یکی از آنها می‌گوید اگر توانستی مطلب را ثابت کنی من موتورم را که مبلغ آن دویست هزار تومان است به مبلغ صد هزار تومان به تو می‌دهم و بعد هم مسأله را ثابت می‌کند. حکم چیست؟
* شرط حرام است.

سؤال

پدرم می‌گوید شرط بندی بین زن و شوهر، یا شرط بندی بین والدین و فرزندان، یا شرط بندی بین فرزندان با یکدیگر، حرام نمی‌باشد و از حکم کلی شرط بندی و قمار (بازی با برد و باخت مالی) مستثنا است. آیا صحیح است؟
* شرط ابتدایی نفوذ ندارد.

سؤال

گاهی دو نفر یا دو تیم با هم بازی می‌کنند و تیم بازنده برای همه چیزی کم‌ارزش در حد بستنی می‌خرد. هیچ‌یک از طرفین هم با ناراحتی این کار را نمی‌کند. آیا این هم حرام است؟ آیا روشی برای تصحیح آن وجود دارد؟
* اگر بدون قرارداد باشد اشکال ندارد.

سؤال

شرط بندی در مسابقات ورزشی چه حکمی دارد؟
* جایز نیست.

شعبده‌بازی، فال‌گیری، طراحی، مجسمه‌سازی**سؤال**

نظر حضرت عالی در مورد شعبده‌بازی و دعوت از این افراد و صرف هزینه در این امور چگونه است و چه فرقی از لحاظ حکم بین آن و تردستی می‌باشد؟
* شعبده‌بازی و تردستی هر دو حرام است دعوت و صرف هزینه برای آن جایز نیست.

سؤال

زنان یا مردانی در کنار خیابان‌ها و پیاده‌روها نشسته و برای مردم فال می‌گیرند و از گذشته و آینده خبر می‌دهند. آیا کار آنها مشروعیت دارد و پول دادن به آنها جایز است؟
* فال حرام است و پول دادن به فال‌گیران جایز نیست.

سؤال

طراحی چهره چه حکمی دارد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

کشیدن کاریکاتور اشخاص در صورتی که موجب اذیت آنها شود چه حکمی دارد و اگر خود آنها راضی باشند چه‌طور؟
* هتک حرمت مسلمان جایز نیست.

سؤال

آیا ساخت مجسمه و عروسک جایز است؟
* ساختن مجسمه ذی‌روح و آموزش آن حرام است. خرید، فروش و نگهداری آن جایز است. ساخت عروسک ذی‌روح با هر

موادی که باشد حرام است.

شکایات

سؤال

کسی که شک کرده که آیا سجده را به زجا آورده است یا نه چه باید بکند؟
* چنانچه از محلّ به زجا آوردن آن نگذشته باید بجا آورد.

صله رحم

سؤال

آیا زوج حق دارد زوجه خود را از صله رحم منع نماید؟
* خیر.

سؤال

آیا من می‌توانم همسرم را از رفتن به خانه فامیل او به علّت پای زبند نبودن آنان به احکام اسلامی منع کنم؟
* خیر؛ فقط آن زن مکلف است که احکام الهی را رعایت نماید.

سؤال

اگر مردی همسر خود را از رفتن به خانه خویشاوندانش نهی کند تکلیف چیست؟
* بدون اذن شوهر خارج شدن از منزل جایز نیست.

سؤال

آیا منظور از ارحام که دید و بازدیدشان واجب است، اقوام درجه سه و چهار نظیر خاله مادر، خاله پدر، دایی مادر و... هم می‌شود؟
در مورد وجوب دید و بازدید، حدّ شرعی مقدار آن چه قدر است؟
* اصل صله رحم مستحب و قطع رحم حرام است. حدّ شرعی صله رحم، مطلع بودن از حالات آنها است و اگر نیاز به رسیدگی دارند و توان رسیدگی دارد، رسیدگی کند.

سؤال

با یک خانواده فامیل شده‌ام که متأسفانه قید و بندی به نماز ندارند. من ناچارم بعضی اوقات به خاطر فرزندم که داماد آنها شده به منزل آنها بروم. آیا رفتن به خانه چنین شخصی بعنوان صله رحم جایز است؟
* صله رحم مستحب و قطع رحم حرام است.

سؤال

صله رحم و ارتباط با کسی که حرمت مؤمنان را نگه نمی‌دارد و با استفاده از وسایل مختلف به دیگران بی‌احترامی می‌کند و تهمت می‌زند چه حکمی دارد؟
* قطع رحم حرام است و صله رحم مستحب است.

عده‌ای از زن‌ها که ازدواج با آنان حرام است

سؤال

اگر با زن شوهرداری زنا کند، آیا پس از فوت شوهرش می‌تواند با او ازدواج کند؟
* ازدواج با او حرام است.

عیب‌هایی که به واسطه آنها می‌شود عقد را به هم زد

سؤال

من دختری ۲۵ ساله هستم که ۷ ماه پیش دچار تجاوز جنسی شدم، اما از آنجا که مسأله بکارت برای خانواده و همچنین برای خودم خیلی مهم بوده و هست نمی‌توانم با این مسأله کنار بیایم. پدر و مادرم هر دو مریض هستند و من از ترس به خطر افتادن سلامتشان نمی‌توانم حقیقت را بگویم. همچنین من خانواده سرشناس و مردمی دارم و خودم با آبرو زندگی کردم. می‌دانم که عمل ترمیم را انجام می‌دهند، ولی نمی‌دانم اگر روزی بخواهم ازدواج کنم باید حقیقت را به همسر آینده‌ام بگویم یا پنهان کنم. می‌ترسم ابتدا قبول کند، ولی بعد در زندگی باعث بدبینی شود. اگر ترمیم کنم و نفهمد، آیا من گناه کرده‌ام که حقیقت را نگفته‌ام و آیا می‌تواند بعدها برای من مشکل‌آفرین شود؟ یا بهتر است برای همیشه تنها زندگی کنم؟ لطفاً مرا راهنمایی کنید.
* به مسأله ۲۴۹۱ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران‌ی به شرح ذیل است:

مسأله ۲۴۹۱- اگر مرد بعد از عقد بفهمد که زن یکی از این هفت عیب را دارد می‌تواند عقد را بهم بزند: اول دیوانگی. دوم مرض خوره. سوم مرض برص. چهارم کوری. پنجم شل بودن به طوری که معلوم باشد. ششم آن که افضا شده یعنی راه بول و حیض یا راه حیض و غائط او یکی شده باشد ولی اگر راه حیض و غائط او یکی شده باشد به هم زدن عقد اشکال دارد و باید احتیاط شود. هفتم آن که گوشت، یا استخوانی یا غده‌ای در فرج او باشد که مانع نزدیکی شود.

سؤال

دختری به عنف ازاله بکارت می‌شود و با عمل جراحی، کسی که با وی ازدواج می‌کند متوجه عدم بکارت در وی نمی‌شود. اگر این دختر موضوع ازاله بکارت را به خواستگار و شوهر خود نگوید آیا عقد او صحیح است؟
* اگر خواستگار به تصور باکره بودن از او خواستگاری کرده است باید موضوع را با وی در میان بگذارد.

غسل منی میت

سؤال

آیا شهیدی که بدنش سرد شده و او را غسل نداده‌اند، اگر مسّ شود غسل مسّ میت دارد؟
* مسّ بدن شهید غسل ندارد.

غیبت**سؤال**

ناچارم روزی دو بار با مادر شوهر خود تماس تلفنی داشته باشم و مادر شوهرم در مذاکره تلفنی به غیبت اشخاص می‌پردازد و نصیحت نیز فایده‌ای ندارد. تکلیف چیست؟
* استماع غیبت حرام است.

سؤال

آشنونده، کسی را که گوینده غیبت او را می‌کند نمی‌شناسد؛ آیا او هم مرتکب گناه می‌شود؟
* خیر.

سؤال

آیا غیبت اهل تسنن اشکال دارد؟
* اشکال ندارد.

سؤال

چرا و بر چه اساسی غیبت اهل تسنن اشکال ندارد؟ من شیعه هستم، اما قبول این قضیه خیلی برایم مشکل است.
* به کتاب اخلاق الاهی، جلد چهارم، آفات زبان، فصل اول غیبت، مراجعه کنید.

سؤال

اگر شخصی پشت سر کسی صحبت کند و بد او را بگوید و شخص ثالث که شنونده است، آن شخص غیبت می‌شود یا نه؟
* شناسد، آیا این صحبت می‌شود یا خیر؟ اگر طرف دوم بعد از مدتی آن شخص که پشت او صحبت شده را بنا به هر دلیلی بشناسد، صحبت می‌شود یا خیر؟
* ۱- ظاهراً غیبت است.
* ۲- خیر.

سؤال

ملاک شناخت فرد غیبت می‌شده چیست؟ آیا باید ارتباط خاصی با غیبت می‌شده وجود داشته باشد یا همین که فقط اسم او را بدانیم

کافی است؟

* ارتباط داشتن شرط نیست.

سؤال

اگر فردی بدون قصد تنقیص عیب فردی را باز گو کند، آیا غیبت محقق شده است؟ آیا کسی که می‌شنود باید ردّ غیبت کند؟
* این مسأله در شرایط حرمت غیبت، در کتاب اخلاق الهی، جلد ۴، صفحه ۳۱ توضیح داده شده است.

سؤال

آیا تعریف شخصی از شخص دیگر در صورتی که طرف دوم از تعریف کردن دیگران رضایت نداشته باشد، جزء مصادیق غیبت محسوب می‌شود یا خیر؟
* ذکر کمالات شخص، غیبت نیست.

سؤال

شنیدن یا دیدن مطالبی که پشت سر دیگران، چه با طنز و چه جدی، در روزنامه‌ها و تلویزیون مطرح می‌شود برای بیننده یا شنونده چه حکمی دارد؟
* مراجعه شود به کتاب اخلاق الهی، جلد چهارم، صفحه ۳۳ و ۳۴، مبحث اقسام غیبت.

قرائت

سؤال

آیا حضرت تعالی بسم الله ابتدای هر سوره از قرآن را آیه می‌شمارد؟
* بله.

سؤال

آیا روز جمعه، نماز ظهر را می‌شود بلند خواند؟
* اشکال ندارد. ولی احتیاط مستحب این است که بلند نخواند.

سؤال

در رکعت سوم و چهارم نماز، قرائت سوره مبارکه حمد بهتر است یا تسبیحات اربعه و ثواب کدام یک بیشتر است؟
* بهتر است تسبیحات را بخواند.

سؤال

ازنی در نماز پس از تیت و تکبیر، بسم الله الرحمن الرحیم را بلند می‌گوید؛ آیا نماز او صحیح است؟

* زن می‌تواند حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشاء را بلند یا آهسته بخواند؛ ولی اگر نامحرم صدایش را بشنود، بنا بر احتیاط واجب باید آهسته بخواند.

سؤال

آیا جایز است مأمومین بعد از تمام شدن قرائت حمد امام، به صورت جهری الحمد لله رب العالمین را بگویند؟ بعد از تمام شدن قرائت حمد، اگر امام سکوت کند و مأمومین در هنگام گفتن الحمد لله رب العالمین صدایشان به امام برسد، آیا کراهت دارد یا نه؟
* مستحب است اگر نماز را به جماعت می‌خواند، بعد از تمام شدن حمد امام بگوید: الحمد لله رب العالمین؛ همچنین مکروه است که مأموم ذکرهای نماز را طوری بگوید که امام بشنود.

سؤال

اگر امام جماعتی معتقد باشد که در حین قرائت سوره مبارکه حمد، به خاطر آیات الحمد لله یا ایاک نعبد و ایاک نستعین و... دروغ می‌گوید و بعد از نماز به خاطر دروغی که گفته است استغفار کند، آیا نماز او صحیح است و می‌شود به ایشان اقتدا کرد؟
* اگر کسی حمد را به قصد قرائت قرآن بخواند، نمازش صحیح است.

سؤال

قصد انشاء در سوره حمد نماز چه حکمی دارد؟
* باید قصد قرائت بکند.

کسانی که روزه بر آنها واجب نیست

سؤال

دچار ناراحتی اعصاب هستم و دارو مصرف می‌کنم. اگر احتمال دهم روزه ناراحتی مرا بیشتر می‌کند تکلیف چیست؟
* اگر احتمال ضرر عقلایی باشد روزه نگیرد.

سؤال

همسر بنده بیماری میگرن و درد معده دارد. پزشکی مؤمن به ایشان فرموده است که روزه برایش ضرر دارد و نباید بگیرد؛ اما ایشان اصرار دارد که ضرری احساس نمی‌کند و به یقین ضرر نرسیده است. با توجه به اینکه ایشان در طول روزه داری سر درد و معده دردشان تشدید می‌شود، آیا روزه بر ایشان واجب است یا ایشان معاف هستند و روزه داری برای ایشان حرام است؟
* اگر خوف ضرر داشته باشد و همچنین بیماری‌اش تشدید می‌شود، روزه جایز نیست.

سؤال

من پسر بچه یک سال و هشت ماهه دارم که به شدت به شیر من وابسته است. در ضمن کارمند هم هستم و وقتی از سرکار می‌آیم باید دائم در اختیار پسرم باشم. آیا امسال بر من واجب است که روزه بگیرم؟

* به مسأله ۱۷۸۵ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی به شرح ذیل است:

مسأله ۱۷۸۵- زنی که بچه شیر می‌دهد و شیر او کم است چه مادر بچه، یا دایه او باشد، یا بی‌اجرت شیر دهد، اگر روزه برای بچه‌ای که شیر می‌دهد ضرر دارد روزه بر او واجب نیست. و باید برای هر روز یک مد طعام یعنی گندم یا جو و مانند این‌ها به فقیر بدهد، و نیز اگر برای خودش ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست، و بنا بر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد. و در هر دو صورت روزه‌هایی را که نگرفته باید قضا نماید، ولی اگر کسی پیدا شود که بی‌اجرت بچه را شیر دهد، یا برای شیر دادن بچه از پدر یا مادر بچه یا از کس دیگر که اجرت او را بدهد اجرت بگیرد، احتیاط واجب آن است که بچه را به او بدهد و روزه بگیرد.

سؤال

دچار ناراحتی اعصاب هستم و دارو مصرف می‌کنم. اگر احتمال دهم روزه ناراحتی مرا بیشتر می‌کند تکلیف چیست؟
* اگر احتمال ضرر عقلایی باشد روزه نگیرد.

سؤال

همسر بنده بیماری میگرن و درد معده دارد. پزشکی مؤمن به ایشان فرموده است که روزه برایش ضرر دارد و نباید بگیرد؛ اما ایشان اصرار دارد که ضرری احساس نمی‌کند و به یقین ضرر نرسیده است. با توجه به اینکه ایشان در طول روزه داری سر درد و معده دردشان تشدید می‌شود، آیا روزه بر ایشان واجب است یا ایشان معاف هستند و روزه داری برای ایشان حرام است؟
* اگر خوف ضرر داشته باشد و همچنین بیماری‌اش تشدید می‌شود، روزه جایز نیست.

سؤال

من پسر بچه یک سال و هشت ماهه دارم که به شدت به شیر من وابسته است. در ضمن کارمند هم هستم و وقتی از سرکار می‌آیم باید دائم در اختیار پسرم باشم. آیا امسال بر من واجب است که روزه بگیرم؟
* به مسأله ۱۷۸۵ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی به شرح ذیل است:

مسأله ۱۷۸۵- زنی که بچه شیر می‌دهد و شیر او کم است چه مادر بچه، یا دایه او باشد، یا بی‌اجرت شیر دهد، اگر روزه برای بچه‌ای که شیر می‌دهد ضرر دارد روزه بر او واجب نیست. و باید برای هر روز یک مد طعام یعنی گندم یا جو و مانند این‌ها به فقیر بدهد، و نیز اگر برای خودش ضرر دارد، روزه بر او واجب نیست، و بنا بر احتیاط واجب باید برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد. و در هر دو صورت روزه‌هایی را که نگرفته باید قضا نماید، ولی اگر کسی پیدا شود که بی‌اجرت بچه را شیر دهد، یا برای شیر دادن بچه از پدر یا مادر بچه یا از کس دیگر که اجرت او را بدهد اجرت بگیرد، احتیاط واجب آن است که بچه را به او بدهد و روزه بگیرد.

لهو ولعب وآلات آن

سؤال

برخی افراد می‌گویند غنا حرام است و موسیقی اشکال ندارد. لطفاً فرق بین این دو را بیان کنید و آیا فرقی بین موسیقی اصیل و سنتی هم در حکم هست؟
* موسیقی مطرب حرام است. تعبیرات ذکر شده یکی است و اختلاف در تعبیر است.

سؤال

خرید، فروش، استعمال و نگهداری تنبک و فلوت چه صورت دارد؟
* خرید و فروش آلات لهو حرام است.

سؤال

آیا موسیقی به‌طور کلی حرام است یا خیر؟ اگر به‌طور کلی حرام نیست، چه موسیقی حرام است؟
* موسیقی مطرب حرام است.

سؤال

نظر حضرت‌تعالی در مورد موسیقی چیست؟ ملاک تشخیص حلال و حرام چیست؟ خود شخص مکلف یا عرف؟
* ملاک عرف است و موسیقی مطرب حرام است.

سؤال

آیا پخش موسیقی اصیل ایرانی که درباره ایران و شهدا خوانده شده و با عکس شهدا و امام و رهبری و آثار فرهنگی ایران میکس شده است، در مراسم افتتاحیه کانون فرهنگی؛ مان که در مسجد برگزار خواهیم کرد جایز است؟
* موسیقی مطرب حرام است.

>> <<

سؤال

آیا فراگیری موسیقی اشکال شرعی دارد؟ مثلاً یادگیری نواختن سنتور یا سه تار.
* موسیقی مطرب حرام است و یادگیری هم حکم اصل آنرا دارد.

سؤال

گوش دادن به موسیقی با تک‌خوانی زن چه حکمی دارد در صورتی که هیچ‌گونه تحریراتی برای من نداشته باشد؟
* موسیقی مطرب حرام است.

سؤال

لطفاً نظر خود را در باب حرمت یا عدم حرمت موسیقی؛ های پخش شده از صدا و سیما با عنوان موسیقی؛ های مجاز اعلام فرمایید؟

* موسیقی مطرب حرام است.

مبطلات روزه

سؤال

آیا مراجعه به دندان‌پزشکی برای روزه اشکالی پیش می‌آورد؟
* اگر چیزی داخل حلق نشود روزه صحیح است.

سؤال

پر کردن دندان در ماه مبارک رمضان آیا باعث ابطال روزه می‌گردد؟
* خیر، کشیدن دندان و هر کاری که به واسطه آن از دهان خون بیاید، برای روزه‌دار مکروه است. اما تخلیه و پر کردن دندان در حال روزه در صورتی که مواد آن فرو نرود اشکال ندارد.

سؤال

اگر چند بار زبان را دور لب بچرخاند آیا روزه باطل می‌شود؟
* خیر.

سؤال

اگر شخصی قبل از اذان صبح دندان‌ها را خلال یا مسواک نکرده باشد و لای دندان او چیزی از غذا مانده باشد و در روز آن را فرو ببرد آیا روزه‌اش باطل می‌شود؟
* اگر عمداً فرو ببرد روزه‌اش باطل می‌شود.

سؤال

خلط سینه در چه صورت موجب بطلان روزه می‌شود؟
* اگر به فضای دهان برسد و فرو ببرد موجب بطلان روزه می‌شود.

سؤال

اگر شک کند خلط سینه به فضای دهان رسیده یا نه تکلیف چیست؟
* به شک اعتنا نکند.

سؤال

شخصی نه سال در ژاپن زندگی کرده و ماه رمضان را روزه گرفته است و علم دارد که با غذای حلال افطار نکرده است آیا روزه او صحیح است؟

* روزه او صحیح است.

سؤال

در روزه مستحبی اگر شخصی فراموش کرد که روزه است و چیزی خورد یا آشامید آیا روزه او باطل می‌شود؟
* خیر.

سؤال

آیا روزه مستحبی را می‌توان در بعد از ظهر همان روز افطار کرد؟
* بله.

سؤال

در روز ماه مبارک رمضان ناخواسته و بی اختیار از شخصی منی خارج می‌شود. تکلیف روزه او چیست؟
* روزه او صحیح است.

سؤال

اگر روزه‌دار حین دفع بول بدون اینکه کاری انجام دهد یا قبل آن عملی مانند ملاعبه انجام داده باشد منی از او خارج شود. آیا روزه وی صحیح است؟ با علم به اینکه وی حتی هیچ عکس تحریک‌آمیزی ندیده و اصلاً کاری که موجبات این امر را میسر کند انجام نداده است.

* به مسأله ۱۶۵۱ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:

مسأله ۱۶۵۱- اگر روزه‌دار بدون قصد بیرون آمدن منی با کسی بازی و شوخی کند در صورتی که عادت نداشته باشد که بعد از بازی و شوخی منی از او خارج شود چنانچه اطمینان دارد که منی از او خارج نمی‌شود، اگر چه اتفاقاً منی بیرون آید روزه او صحیح است. ولی اگر اطمینان ندارد در صورتی که شوخی را ادامه دهد تا آن‌جا که نزدیک است منی خارج شود و خودداری نکند تا خارج گردد روزه‌اش باطل است.

سؤال

آیا دیدن فیلم‌ها و عکس‌های مستهجن باعث ابطال روزه می‌شود؟ اگر در هنگام دیدن این عکس‌ها بدون اینکه فرد قصد استمناء داشته باشد به علت لذت شدید از دیدن این عکس‌ها منی از وی خارج شود حکم آن برای شخص روزه‌دار چیست؟
* خیر؛ به مسأله ۱۶۵۱ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:

مسأله ۱۶۵۱- اگر روزه‌دار بدون قصد بیرون آمدن منی با کسی بازی و شوخی کند در صورتی که عادت نداشته باشد که بعد از بازی و شوخی منی از او خارج شود چنانچه اطمینان دارد که منی از او خارج نمی‌شود، اگر چه اتفاقاً منی بیرون آید روزه او صحیح است. ولی اگر اطمینان ندارد در صورتی که شوخی را ادامه دهد تا آن‌جا که نزدیک است منی خارج شود و خودداری

نکند تا خارج گردد روزه اش باطل است.

سؤال

جوانی به حد بلوغ رسیده است و شرایط ازدواج را ندارد. اگر استمناء کند چه حکمی را دارد؟
* استمناء در هر حال حرام است.

سؤال

آیا فکر کردن به مسائلی که باعث لذت شهوانی می شود، حرام است یا مکروه؟
* حرام است.

سؤال

آیا گرد و خاکی که باعث عطسه شود، باعث ابطال روزه می شود؟
* اگر غبار غلیظ به حلق نرسد، روزه باطل نمی شود.

سؤال

حرفه اینجانب غواصی زیر آب می باشد. به دلایل معیشتی و یا مأموریتی در طول روز ناگزیر به شیرجه زدن به داخل آب هستم.
این مسأله در تمام سال حتی در ماه مبارک رمضان ادامه دارد. حکم روزه اینجانب چیست؟
* به مسأله ۱۶۶۷ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانى به شرح ذیل است:

مسأله ۱۶۶۷- اگر تمام سر زیر آب برود ولی مقداری از موها بیرون بماند روزه باطل می شود، و غواصانی که با کلاه مخصوص سر و صورت خود را می پوشانند، اگر فاصله و فضایی بین سر و صورت آن ها با کلاه باشد و آب در آن نفوذ نکند، اگر در آب فرو روند روزه آن ها صحیح است، ولی اگر با پوششی سر و صورت را ببندند به طوری که فاصله ای بین سر و صورت و آن پوشش نباشد هر چند آب به پوست سر و صورت نرسد، بنا بر احتیاط واجب نباید سر را در آب فرو برند و اگر سر را در آب فرو برند باید روزه آن روز را بگیرند و بعد هم قضا نمایند.

سؤال

اگر خانمی روزه دار عادت ماهانه شود چه حکمی دارد و اگر بعد از ظهر روزه ماه مبارک رمضان باشد آیا باید قضای روزه را بگیرد؟
* روزه او باطل و باید قضای آن روز را بگیرد.

سؤال

ازنی برای اینکه بتواند روزه بگیرد قرص پیش گیری از عادت ماهانه می خورد. آیا روزه او صحیح است؟

| * روزه ز اش صحیح است.

سؤال

شخصی عمداً غسل جنابت را در شب ماه مبارک رمضان به ز قدری تأخیر انداخته که تا وقت اذان فقط برای تیمم وقت دارد و تیمم را انجام می ز دهد. آیا روزه او صحیح است؟
* معصیت کرده است؛ ولی روزه ز اش صحیح است.

سؤال

در شب ماه مبارک رمضان جنب شده ز ام و به احتمال اینکه قبل از اذان صبح از خواب برخاسته و غسل می ز نمایم خوابیدم. یکبار از خواب برخاسته و به تصور اینکه هنوز وقت هست مجدداً به خواب رفتم و بعد از اذان صبح از خواب بیدار شدم. تکلیف روزه آن روز من چیست؟
* باید روزه آن روز را قضا کند.

سؤال

اینجانب در سن ۱۶ سالگی در ماه مبارک رمضان مشکوک به این شدم که جنب هستم، ولی غسل نکردم. دلیل غسل نکردن هم این بود که اولاً زمان بیدار شدن از خواب را به تأخیر انداختم و ثانیاً مشکوک به جنابت بودم. این قضیه هنوز فکر من را مشغول کرده است. لطفاً من را راهنمایی فرمایید.
* به مسأله ۱۶۷۸ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به شرح ذیل است:
مسأله ۱۶۷۸- اگر جنب در ماه رمضان غسل را فراموش کند و بعد از یک روز یادش بیاید، باید روزه آن روز را قضا نماید و اگر بعد از چند روز یادش بیاید، باید روزه هر چند روزی را که یقین دارد جنب بوده قضا نماید مثلاً اگر نمی ز داند سه روز جنب بوده یا چهار روز، باید روزه سه روز را قضا کند.

سؤال

آیا جنابت در خواب، بعد از اذان صبح روزه را باطل می ز کند؟
* به مسأله ۱۶۷۹ رساله توضیح المسائل رجوع شود.

○ متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به شرح ذیل است:
مسأله ۱۶۸۹- هر گاه در ماه رمضان بعد از اذان صبح بیدار شود و ببیند محتلم شده، اگر چه بداند پیش از اذان محتلم شده، روزه او صحیح است.

سؤال

| عطر زدن در ماه مبارک رمضان چه صورتی دارد؟ آیا روزه را باطل می ز کند؟
* مکروه است، ولی روزه را باطل نمی ز کند.

متعه یا صیغه

سؤال

دختر باکره و غیر باکره با پسری که می‌خواهد با او ازدواج کند، آیا می‌توانند برای آشنایی هر دو طرف (پسر و دختر) با هم عقد موقت یک ماهه بخوانند یا خیر؟ اگر بعد از یک ماه به تفاهم با هم نرسیدند و مدت عقد تمام شد، آیا چیزی واجب می‌شود که پسر به دختر بدهد یا خیر؟

* خواندن عقد موقت اشکال ندارد؛ البته در باکره اذن ولی لازم است. بعد از تمام شدن مدت عقد و یا در صورت بخشیدن باقی مانده مدت از سوی شوهر، باید مهر تعیین شده را بدهد.

سؤال

زنی ۲۵ روز بعد از جدا شدن از همسر موقت خود به عقد مرد دیگری در آمده است و نمی‌داند که باید عده نگه دارد. اکنون که فهمیده است تکلیف چیست و آیا پس از نگه داشتن عده مجدداً می‌تواند به عقد آن مرد درآید یا خیر؟

* بر فرض سؤال بر آن مرد حرام ابدی است.

سؤال

آیا پس از طلاق زن یا بخشیدن مدت آن در عقد موقت محرمیت استمرار پیدا می‌کند یا خیر؟

* به محض طلاق و یا بخشیدن مدت در عقد موقت زن به مرد و بالعکس نامحرم می‌شوند.

سؤال

آیا صیغه محرمیت در دختر باکره، بدون هرگونه ایجاد رابطه جنسی هم نیاز به اذن ولی دارد؟

* اذن ولی لازم است.

سؤال

نظر حضرت‌تعالی راجع به عقد موقت دختر باکره بدون اذن پدر چیست؟

* اذن پدر لازم است.

سؤال

نظر حضرت‌تعالی راجع به عقد موقت زن غیر باکره بدون اذن پدر چیست؟

* در صورتی که قبلاً ازدواج شرعی کرده و بکارت به واسطه آن از بین رفته، در ازدواج دوم اذن پدر لازم نیست.

سؤال

آیا آقایی که مقلد شما است با دختر باکره‌ای که مرجع تقلیدش عقد دائم یا موقت را بدون اذن پدر جایز شمرده است می‌تواند

ازدواج موقت کند؟

* بدون اذن پدر نمی‌تواند.

سؤال

آیا زن فاحشه را می‌توان صیغه کرد؟

* کراهت شدید دارد.

سؤال

ما می‌دانیم که صیغه با دختر باکره جایز نیست. لذا سؤال بنده این است که جایز نبودن به معنای حرام بودن صیغه در این صورت است و یا باطل بودن؟ یا اینکه اصلاً به معنی این است که توصیه می‌شود بدون اذن پدر انجام نشود؟
* عقد اشکال دارد.

سؤال

سلام من دختری ۴۳ ساله مجرد و والدینم در قید حیات هستند و می‌خواهم با مردی که متأهل می‌باشد ازدواج موقت کنم و حقیقتاً نیاز مبرم به این ازدواج دارم و نمی‌خوام که پدرم بداند. چون مخالف می‌باشد و من را درک نمی‌کند. به هر محضری رفتم قبول نکردند که این ازدواج صورت بگیرد و مخالفت کردند. خواهش می‌کنم من را راهنمایی کنید.
* در عقد نکاح دختر چه دائم و چه موقت، اذن پدر شرط است.

سؤال

صیغه دختر باکره بدون اجازه پدر جایز نیست. اگر دختر و پسری بدون دانستن این حکم و با فکر درست بودن آن این کار را انجام داده و خودشان صیغه بخوانند تکلیفشان چیست؟
* عقد باطل است.

مراسم اهل بیت

سؤال

لطفاً بفرمایید حکم مجالسی که با عنوان عید الزهراء ۳ بر پا می‌شود، چیست؟ آیا این مجلس فی نفسه اشکال دارد؟
* نظر من همان است که حضرت امام خمینی فرموده است.

سؤال

حکم لعن و نفرین بر خلیفه اهل تسنن و حرف‌های رکیک و زشت را به او نسبت دادن چیست؟
* لعن اگر موجب تفرقه و بهره‌برداری دشمنان علیه شیعیان شود جایز نیست.

سؤال

کف زدن در مراسم جشن میلاد ائمه معصومین ۳ در غیر از مسجد و حسینیه چه حکمی دارد؟
 * اگر موجب هتک مجلس اهل بیت نشود و طرب انگیز نباشد اشکال ندارد. بهتر است به جای کف زدن از صلوات استفاده شود.

سؤال

چاپ و انتشار تمثال حضرت امیر و سایر معصومین: چه حکمی دارد؟
 * در صورتی که چاپ و نصب موجب وهن ساحت مقدس معصومین: نشود مانعی ندارد.

سؤال

آیا لطمه زدن و جاری شدن خون در عزای اباعبدالله ۷ جایز است؟
 * مجروح شدن بدن در صورتی که موجب ضرر فاحش بر بدن نشود اشکال ندارد.

مسائل پراکنده**سؤال**

آیا از دفترچه بیمه دختر خواهر برای درمان با اجازه او می شود استفاده کرد؟
 * اگر خلاف مقررات دولت باشد جایز نیست.

سؤال

اگر حلالی داریم که مورد جاسوسی توسط شرکت های رقیب قرار گرفته است و متأسفانه متوجه شدیم که از کارگاه خودمان این اطلاعات به بیرون درز می کند. آیا برای ما جایز است دستگاه شنودی را بدون اینکه کارگران متوجه شوند بر روی تلفن نصب کنیم و به صحبت های کاری آنها در طول یک ماه گوش کنیم سپس آنها را توجیه نماییم؟
 * جایز نیست.

سؤال

آیا خالکوبی برای مردان اشکال دارد؟
 * برای مردان حرام است.

سؤال

حکم تحصیل علوم دینی (طلبگی) واجب کفایی است یا عینی؟
 * واجب کفایی است.

سؤال

در مورد گناه تهمت، آیا شخص تهمت زنده حتماً باید قصد تخریب طرف مقابل را داشته باشد؟
* خیر.

سؤال

آیا مواردی مثل ماشین گران قیمت، خانه، مجلس عروسی و... هم شامل لباس شهرت می شود؟
* این موارد جزو لباس شهرت نیست.

سؤال

اگر شخصی در خواست کند که او را به قتل برسانند و این کار انجام گیرد، آیا قاتل که با درخواست و رضایت مقتول او را به قتل رسانده است مشمول قصاص یا دیه می شود؟
* طلب فعل حرام موجب حلیت نمی شود و فعل قتل حرام و قاتل مستحق عقوبت است.

سؤال

در وقف نامه ای بخشی از اراضی و قناتی بر یک مسجد و ابن السبیل و متولی (از اولاد ذکور با شرط اعلم و اتقی) با قید میزان سهم وقف شده است و پس از تأکید بر تلاش متولی بر آبادی زمین و کاشت اشجار و... بر منع هرگونه از صیغ در مورد موضوع وقف تأکید شده است. حال لطفاً بفرمایید آیا صیغه اجاره هم شامل آن می شود؟ آیا عدم مباشرت مستقیم متولی در زراعت و اجاره آن مجاز است؟

* ۱- بله.

* ۲- خیر.

سؤال

لطفاً نظر مبارک خود را در خصوص نحوه برخورد با حشرات خانگی از قبیل سوسک های ریز آپارتمانی، سوسک های بزرگ، مورچه و غیره بفرمایید. با عنایت به شرایط زندگی آپارتمانی و وجود بچه و سایر شرایط زندگی امروزی و بعضاً کثیفی و آزار این موجودات، آیا ما مجاز به استفاده از وسایل موجود از قبیل حشره کش ها، گچ های سمی، پودرهای سمی و غیره برای از بین بردن این حشرات هستیم؟
* اشکال ندارد.

سؤال

آیا استفاده از امکانات تفریحی مهیا شده توسط برخی از ارگان ها در صورتی که از بیت المال تأمین شود برای کارکنان و وابستگان آنها صحیح است؟
* بستگی به قانون آن ارگان دارد.

سؤال

سپاه و بنیاد شهید، مفقودالاثربودن جمعی از رزمندگان را احراز و اعلام می‌نمایند. آیا با اعلام آنان احکامی که برای سایر متوفیان است شامل آنان نیز می‌شود؟
* در صورت احراز فقدان از طریق بینه، احکام سایر متوفیان شامل آنان نیز می‌شود.

سؤال

فرزند من مدعی است با امام زمان ۷ ارتباط دارد و شفای مرض قلبی مرا از حضرت گرفته است. آیا او را تصدیق کنم یا تکذیب؟
* تصدیق جایز نیست.

سؤال

آیا گذاشتن نئون نوشته در اطراف محراب جایز است؟
* مانعی ندارد.

سؤال

آیا ازاله موی اطراف عورت واجب است؟
* واجب نیست.

سؤال

زدن موهای اضافی بدن (غیر از صورت) چه حکمی دارد؟
* اشکال ندارد.

سؤال

استحضار دارید، قرآن‌هایی که در حال حاضر در جهان اسلام مورد استفاده قرار می‌گیرد به صورت عمدۀ از دو شیوه نگارشی رسم المصحف (مانند قرآنهای به خط عثمان طه) و رسم الاملاء (مانند عمدۀ قرآن‌های ایرانی) تبعیت می‌کنند. روش نگارش رسم المصحف در قرآن کریم از حدود یک صد سال پیش در حالی در کشور مصر احیا شد که از بدو اختراع خط نسخ (حدود قرن چهارم هجری) تا آن تاریخ، غالب قرآن‌های مورد استفاده در کشورهای عربی نیز با شیوه رسم الاملاء کتابت شده و حتی غالب نمونه قرآن‌هایی که در سایت مرکز طبع قرآن ملک فهد عربستان به نمایش گذاشته شده به شیوه رسم الاملاء است. با توجه به تفاوت‌هایی که در نگارش کلمات در این دو شیوه وجود دارد و با عنایت به اصرار برخی از کشورهای اسلامی به ویژه عربستان سعودی بر معرفی و ترویج شیوه رسم المصحف به عنوان میراث مأثور و امری توقیفی که مورد تأیید شخص حضرت رسول اکرم: است و به حاشیه راندن شیوه رسم الاملاء با وجود قدمت هزار ساله استفاده فراگیر مسلمین و سهولت قرائت آن، مستدعی است نظر مبارکتان رادرباره اموردیل بیان فرمایید: آیا رسم الخط قرآن امری توقیفی است؟ آیا کتابت قرآن به شیوه رسم الاملاء جایز است؟ آیا استفاده از شیوه رسم المصحف در نگارش آیات رجحان شرعی بر رسم الاملاء دارد؟ آیا در آموزش عمومی قرآن

ترجیحی برای استفاده از یکی از این دو روش وجود دارد؟

* رسم المصحف توقیفی نیست؛ چون دستوری از شارع مقدس در مورد این شیوه بالخصوص ثابت نشده است. کتابت قرآن به شیوه رسم الاملاء جایز است. دلیلی بر رجحان شیوه رسم المصحف نیست. به خاطر سهولت آموزش قرآن کریم در مناطقی مثل ایران از روی رسم الاملاء و نیز تناسب بیشتر این شیوه نگارش با تلفظ حروف و رعایت تعداد آنها، استفاده از آن بهتر است.

سؤال

احتراماً در پی نشر کتاب **ه**هایی با عنوان راهنمای استخاره | در انواع گوناگون و استعمال از این سازمان در خصوص ارائه نظر کارشناسی پیرامون انتشار این قبیل آثار، مستدعی است نظر مبارک خود را در این باره بیان فرمایید. توضیح آنکه این کُتب شامل آیه ابتدایی از صفحات قرآن به خط عثمان طه (انتشار یافته در عربستان سعودی) بوده و در کنار آن اشاره به بد یا خوب بودن نتیجه استخاره و توضیحاتی درباره عواقب و یا نتایج فعل یا ترک مورد استخاره شده است که استفاده از آن در سایر قرآن **ه**ها با توجه به تفاوت آیه ابتدایی ممکن نیست. در برخی موارد نیز میان این کتاب **ه**ها اتفاق نظر در مورد نتیجه استخاره وجود ندارد. * این مکتوبات حجیت شرعی ندارد.

سؤال

سؤال:

My question is that if some one posture himself like sajdah to respect (tazeem) for Imam or masoomeen or for parents is mubah. I read tafseer ul mizan and Ayatollah Muhammad Hussain taba tabai said that action of this kind is it self is not Ibadah unless you do it for Allah allmighty and if some one do it with the attention of respect it is mubah. Some shia .people said that you can not do it for any one It is haram and shirk .please answer me

ترجمه سؤال: آیا اگر کسی در مقابل مرقد امام یا معصومین و یا در برابر والدین خود با نیت احترام، تعظیم و یا سجده نماید، مباح است؟ من در تفسیر المیزان آیت الله محمد حسین طباطبائی خواندم که ایشان فرموده **ه**اند این اعمال به خودی خود عبادت محسوب نمی **ه**شوند، مگر آنکه در برابر خدا باشد. ولی اگر کسی برای نشان دادن احترام این عمل را انجام دهد مباح است. بعضی از شیعیان می **ه**گویند این اعمال را نباید برای غیر خدا انجام داد؛ چرا که حرام بوده و شرک است. لطفاً به من پاسخ دهید. * پاسخ:

There is no doubt about all things that has been mentioned about this subject in Almizan .Tafsir, so they are correct

ترجمه پاسخ: آنچه در تفسیر المیزان است، مورد اشکال نیست.

سؤال

مَا هُوَ رَأْيُكُمْ فِي الْأَحَادِيثِ الَّتِي تَقُولُ فِي تَحْرِيفِ الْقُرْآنِ؟
* لَا يُعْتَنَّا بِهَا.

سؤال

من ۳۲ سال سن دارم و در زمان جوانی دچار گناه کبیره زنا با یک زن ناشناس شدم. هم اکنون بسیار نادم و پشیمان هستم و هر شب هزار بار توبه می‌کنم. ولی نمی‌دانم که چه کار باید کرد تا از این گناه راحت شوم. خصوصاً در شب‌های ماه رمضان، این عذاب وجدان را حتم نمی‌گذارد. برخی از شب‌ها تا چند ساعت خواب ندارم. چگونه می‌توانم جبران کنم؟ اگر ممکن است مرا راهنمایی فرمایید.
* استغفار کنید.

سؤال

آیا ما مسلمانان که کتاب مان قرآن کریم است باید به انجیل و تورات احترام بگذاریم؟ حرمت انجیل و تورات چیست؟
* کتب آسمانی برای ما مسلمانان محترم است.

سؤال

اینجانب در ماه مبارک رمضان به لطف خدای مهربان در طی شبانه روز دعاهایی از مفاتیح الجنان - دعای مکارم الاخلاق - صحیفه سجادیه را ترجمه هایش را می‌خواندم و در بین اینکه ترجمه‌های فارسی را می‌خواندم بعضی وقت‌ها به‌طور خیلی کوتاه دعا را به صورت عربی نیز می‌خواندم، ولی اکثر دعا را به صورت ترجمه فارسی می‌خواندم و لذت فراوانی از مناجات با خداوند می‌بردم. سؤال این حقیر این است که آیا حتماً دعا در غیر نماز باید به صورت عربی بخوانم یا به این صورت که این حقیر انجام داده‌ام صحیح است؟
* بلا اشکال است.

سؤال

آیا بازی فوتبال در صحن مسجد برای جمعی از جوانان آن مسجد که مشتاق بازی فوتبال هستند جایز است؟
* منوط به شرایط وقف و نظر واقف است.

سؤال

اگر جوانی بر جان خود بترسد و به علت تهدید به مرگ - نعوذ بالله - تن به لواط بدهد آیا مستحق مجازات شرعی است؟
* بر فرض سؤال خیر.

سؤال

دختری ۱۴ ساله که به بلوغ شرعی رسیده و رشیده بودن وی (رشد عقلی) برای دادگاه ثابت شده است چنانچه بخواهد به علت رفتار تبعیض‌آمیز والدین خود با برادرش که صلاحیت عقلی و علمی و ایمانی دارد زندگی کند، آیا انتخاب مکان با خودش می‌باشد؟
* انتخاب مکان با او است ولی کاری که باعث اذیت پدر و مادر شود حرام است.

سؤال

خواهشمند است نظر مبارک خود را راجع به امر قمه زنی بیان فرمایید؟
* نظر بنده همان است که امام خمینی فرموده است.

سؤال

زنی به مغازه من جهت خرید یک قواره پارچه مراجعه و در ازای پول پارچه آماده تن فروشی بود که پس از صحبت با وی معلوم شد شوهر آن زن به علت اعتیاد مخارج نفقه و پوشاک او را نمی دهد. من تصمیم گرفتم ماهانه پنجاه هزار تومان به او کمک کنم و وامی را نیز برایش درست کردم. بعد از مدتی آن زن شدیداً به من اظهار عشق می کند و به جد مرا به خود دعوت می کند اگر من کمک های خود را از او قطع کنم چه طور است؟
* اگر کمک مانع از فعل منکر می شود و خود نیز مرتکب فعل حرام نمی شوید بهتر است به کمک خود ادامه بدهید.

سؤال

آیا گرفتن مراسم سوم، هفتم و چهلم برای متوفی که فعلاً مرسوم هست و نیز کم کردن چهلم به نیت فرزندان مبنای شرعی دارد؟
* مبتنی بر عرف است.

سؤال

حقوقی از افرادی که تعدادی را می دانم و تعدادی را نمی دانم از سال های گذشته به گردنم می باشد. تقریباً به هیچ کدام دسترسی ندارم. خواهش می کنم بفرمایید آیا ادای دین به صورت صدقه به نیابت ممکن است و باعث پاک شدن تأثیر وضعی این حقوق می شود؟ مبلغ دین به سالی که دین ایجاد شده محاسبه شود یا به نرخ امروز؟ برای حقوقی که احتمال می دهیم ولی دقیق نمی دانم از کی به چه مقدار به گردنم است چه کار باید بکنم؟
* بله، احتیاط این است که به نرخ روز باشد. کسانی را که می شناسید باید دیتان را به آنها رد کنید و آنهایی را که نمی شناسید در حکم مظالم عباد است و باید به آن عمل شود.

سؤال

آیا امکان مصرف صدقه برای خیرات فرهنگی به فقرای روحی و ایتم آل محمد ۶ همچون خرید و پخش اقلام فرهنگی به صورت هدیه در مناسبت های مذهبی وجود دارد؟
* مراد از فقر، فقر فرهنگی نیست، بلکه فقر مالی است و اگر فقر فرهنگی و مالی داشت و دسترسی نداشت، برای آنها اشکال ندارد.

سؤال

آیا امکان دارد یهودی با مسلمان عموزاده بشوند؟
* اگر پدر بزرگ دو برادر که یکی مسلمان و دیگری یهودی باشد یکی باشد فرزندان آن دو عموزاده محسوب می شوند.

سؤال

افتادن قرآن بر روی زمین چه حکمی دارد؟
* اگر عمدی باشد حرام است و باید استغفار شود.

سؤال

به کارگیری زن سنی در منزل چه حکمی دارد؟
* مانعی ندارد.

مسائل مالی و بانکی**سؤال**

من واسطه کارهای چاپی سفارش دهندگان می‌باشم و از این راه درآمدی روزانه دارم. آیا این درآمد حلال است؟
* اگر هر دو طرف رضایت داشته باشند درآمد حلال است.

سؤال

معلم نهضت سواد آموزی بودم و گاهی دیرتر از موعد مقرر سر کلاس درس حاضر می‌شدم و به همین جهت وقت شاگردها تلف می‌شد. حالا- با توجه به اینکه دسترسی به آنان ندارم، برای جبران آن چه کار باید بکنم؟ همچنین بدون اطلاع و هماهنگی با مسؤولین مربوطه بعضی از روزها غیبت می‌کردم، ولی حقوق کامل دریافت می‌کردم. حالا چه می‌توانم بکنم که مظلوم‌ای بر گردنم نباشد؟
* با مسؤول نهضت سوادآموزی حل و فصل نماید.

سؤال

مترو کارت‌های را جهت یک مسیر به مبلغ هفتاد و پنج تومان صادر می‌کند، ولی با همان کارت در یک روز می‌توان دو مسیر را طی کرد؛ آیا چنین کاری از نظر شرع جایز است؟
* جایز نیست.

سؤال

یکی از کارمندان بانک در بخش حراست بانک مشغول به کار است. به دلیل نبودن ردیف شغلی وی در آن بخش برای او ردیف پستی از بخش فنی واگذار گردیده است و چون به ردیف پستی مزبور سختی کار تعلق می‌گیرد، هر ماه مبلغی را با همین عنوان به وی پرداخت می‌نمایند. آیا استفاده از آن ردیف در بخش مذکور و گرفتن مبلغ اضافه‌ای به عنوان سختی کار جایز است؟
* اگر این کار با نظر مسؤول بانک و مطابق مقررات آن باشد جایز و استفاده از آن مانعی ندارد.

سؤال

شوهر من کارمند است. همراه با حقوق از طریق کارهای حرام پولی را در آورده و صرف هزینه خوراک و پوشاک منزل می‌نماید. تکلیف من چیست؟
* چون درآمد حلالی نیز دارد بر زن تفحص لازم نیست.

سؤال

آیا به نیابت از افراد زنده از مال شخصی خود می‌توانم صدقه بدهم؟
* مانعی ندارد.

سؤال

شخصی مسؤولیت بخش مالی اداره ای را دارد. مسؤولین اداره مذکور حقوق این شخص را برابر آنچه که قانون کار تعیین کرده پرداخت نمی‌کند. آیا این شخص می‌تواند مابه‌التفاوت حقوق را شخصاً از آنچه که در اختیار دارد برداشت کند؟
* جایز نیست.

سؤال

اگر صندوق قرض الحسنه ای را تشکیل دهند مشروط بر اینکه اگر هر یک از اعضا به پولی که در آن صندوق می‌گذارد نیاز به آن پیدا کرد، حق داشته باشد آن را برداشت نموده و پس از رفع نیاز فوراً پول را به صندوق برگرداند، چه حکمی دارد؟
* اگر جزء آیین نامه باشد مانعی ندارد.

سؤال

بعضی از مؤسسات صندوق قرض الحسنه راه می‌اندازند و عضوگیری می‌نمایند. آیا می‌توان از اعضا حق عضویت دریافت کرد؟
* اگر مشروط به قرض نباشد مانعی ندارد.

سؤال

با توجه به اینکه درآمد بانک ها از سود پول هائیی است که به عنوان وام به مردم می‌دهند، حقوقی که کارمندان بانک می‌گیرند چه حکمی دارد؟
* اگر سودهای بانکی به نحو مشروع باشد اشکالی ندارد.

سؤال

فرزند ارشد خانواده از طریق ارگانی برای پدر خود مستمری به مبلغ صد هزار تومان در هر ماه درست می‌کند. با توجه به اینکه پدر در خانه همان فرزند زندگی می‌کرده است، به فرزند خود وکالت می‌دهد هرگونه تصرف که می‌خواهد در آن مستمری بنماید، ولی سایر فرزندان از وی می‌خواهند حساب مخارج پدر را به آنان ارایه دهد. تکلیف چیست؟

* ارایه حساب مخارج پدر به آنان مانعی ندارد.

سؤال

ارگانی به شخصی مستمری می دهد. آن شخص می ژ میرد در حالی که در زمان حیات هیچ فردی تحت تکفل نداشته است. بعد از فوت وی با اینکه به ارگان مزبور فوت وی اعلام شده است، ولی همچنان مستمری را به حساب می ژ ریزند. آیا می ژ شود آن پول را بین ورثه تقسیم کرد؟

* اگر ارگان مزبور طبق مقررات دولت بعد از فوت مستمری بگیر مستمری را می پردازد، تقسیم آن بین ورثه جایز است.

سؤال

طلبه ژ ای هستم که دانشگاه می ژ روم و شهریه دریافت می ژ کنم. تکلیف چیست؟
* اگر طلبه رسمی حوزه است دریافت شهریه مانعی ندارد.

سؤال

آیا شهریه ژ ای که از طرف حضرتعالی به طلباب حوزه ژ های علمیه پرداخت می ژ شود، به آنها تملیک می ژ شود یا خیر؟
* بله.

سؤال

وقتی طلباب لیست شهریه مراجع را امضا می زنند، آیا مالک شهریه می شوند؟
* بعد از قبض پول، مالک آن می شوند.

سؤال

یکی از بستگان کارمند ارگان دولتی است. آن ارگان در بعضی از شهرستان ژ ها برای کارمندان خود تسهیلات رفاهی فراهم نموده است و در اختیار آنان قرار می ژ دهد. آیا به دعوت آن کارمند می ژ توان از آن مکان ژ ها استفاده کرد یا خیر؟
* در صورتی که خلاف مقررات نباشد اشکال ندارد.

سؤال

آیا می ژ توانم از مظالم عباد به ایتم سادات کمک نمایم؟
* احتیاط واجب در ترک آن است ولی صدقات مستحبی را می ژ توان به سادات داد.

سؤال

شخصی در زمان مسؤولیت اداری از استخدام کسانی که اخراج شده ولی مشمول عفو رهبری شده ژ اند جلوگیری کرده است. آیا مظلومه ژ ای بر او هست؟

| * مظلّمه ز ای بر او نیست.

سؤال

| حضرت تعالی استفاده متعارف از بیت ز المال با اجازه مسؤول دستگاه را جایز می ز دانید. حال اگر آن مسؤول آدمی لأبالی باشد تکلیف چیست؟
| * اگر اجازه او برابر مقزرات باشد اشکال ندارد.

سؤال

| اینجانب در یک اداره دولتی کار می ز کردم و از آنجا یک لب ز تاب (رایانه دستی) گرفتم؛ اکنون در یک اداره دیگر که آن هم دولتی است فعالیت می کنم. این دو اداره به هم ارتباطی ندارند. با توجه به اینکه تسویه با اداره قبلی تا کنون انجام نشده است، آیا می ز توانم از لب ز تاب مذکور در اداره جدید برای کارهای دولتی استفاده نمایم یا خیر؟
| * جایز نیست.

سؤال

| یکی از اقوام نزدیک به علّت بدهکاری اقدام به دریافت پول از افراد نزول ز گیر کرد و بعدها نیز بدهی های دیگری به بار آورد و بعضاً از برگرداندن پول ها به افراد طلبکار خودداری نمود. با توجه به اینکه از اقوام نزدیک بوده و به خانه آنها رفت و آمد داریم، آیا خوردن در خانه آنها مشکل شرعی دارد؟ نماز خواندن در آن محل چه طور؟ در صورتی که پاسخ مثبت است چه طور می ز توانم گذشته را جبران کنم؟
| * در صورت یقین داشتن به ربوی بودن اموال شخص، چنین تصرفاتی جایز نیست.

سؤال

| وجوهی در مدرسه ز ای برای افطاری و امور قرآنی جمع ز آوری شده بود که خرج نشده و اولیای دانش آموزان برای بازپس ز گیری باقی ز مانده وجه مذکور مراجعه نمودند. آیا می ز توان این وجه را در مدرسه ز ای دیگر صرف همین امور نمود؟
| * خیر؛ باید خرج همان مدرسه شود.

سؤال

| شخصی برای فرار از دادن نصف دارایی به زن خود که می ز خواهد او را مطلقه کند، آیا می ز تواند مال خود را به صورت صوری به کسی ببخشد؟
| * بخشش صوری معنی ندارد.

سؤال

| سایت ز ها به توسط واسطه پول می ز دهند که شخصی در روز چندین بار به سایت آنها وارد شود تا بگویند سایت آنها مشتری

زیاد دارد. آیا گرفتن چنین پولی در ازای چنین کاری جایز است؟

| * مانعی ندارد.

سؤال

حکم پولی که دست کارمندی می‌باشد و حسابی بر روی این پول نمی‌باشد و از حساب شرکت خارج شده، در صورتی که رئیس این فرد لأبالی باشد و یقین داشته باشد که او پول را حیف و میل می‌کند چیست؟ آیا می‌تواند با توجه به اینکه شرکت دولتی است پول را به خزانه دولت واریز نماید؟

| * در صورتی که منع قانونی ندارد، باید به حساب همان سازمان یا نهاد واریز شود.

سؤال

با توجه به موقعیت شغلی موارد و اقلامی که در ادارات دولتی و به دستور مسؤول ذی‌ربط جهت رفاه حال کارمندان در اختیارشان قرار می‌گیرد از قبیل انواع خوراکی‌ها و پاداش‌ها که غیر از حقوق ماهیانه است، چه حکمی دارد؟ * اگر قانونی باشد اشکال ندارد.

سؤال

در روستای ما مسجد تقریباً بزرگی است که تمام مراسمات در آن برگزار می‌شود و اکنون که جمعیت زیاد شده، در سه یا چهار روز آخر دهه محرم با کمبود فضا مواجه می‌شویم. برای رفع این مشکل تصمیم گرفتند حسینیه‌ای با فضایی تقریباً دو برابر فضای مسجد کنونی بسازند که تقریباً صد میلیون هزینه دارد. تا کنون فقط فنداسیون و ستون‌های فلزی و سقف آن تکمیل شده است و مقداری دیگر از هزینه هم جمع شده و مقداری هم وعده کمک داده‌اند. در این بین عده‌ای فقط به قصد حسینیه کمک کرده‌اند. به نظر می‌رسد صد میلیون هزینه فقط برای چهار روز از سال اسراف باشد. آیا راهی برای اینکه بتوانیم در بقیه طول سال از این بنا استفاده‌های دیگری مثل ورزش بکنیم وجود دارد؟ مثلاً اگر تمامی کمک‌کنندگان را راضی کنیم، می‌توانیم استفاده دیگری غیر از عزاداری از این بنا کنیم؟ * جایز نیست.

سؤال

آیا تعدی و تجاوز به حقوق فکری، ضمان‌آور است؟ به طور مثال اگر شخصی کتابی را بدون اذن مؤلف تکثیر نمود، آیا ضامن است؟

* اگر مؤلف حق طبع را برای خود یا دیگری محفوظ کرده باشد، احتیاطاً نمی‌تواند و ضمان‌آور است.

سؤال

من در دانشکده مخابرات مشغول به کار هستم. کارت خریدی قرار است به ما بدهند به این نحو که در ابتدا به میزان یک میلیون و پانصد هزار تومان شارژ می‌شود و ماهانه با اقساط تا هفتاد هزار تومان با کارمزد ۴٪ از حقوق ماهیانه مان کسر می‌شود. یعنی اگر همان ابتدا کل مبلغ شارژ شده را خرید کنیم، ماهی هفتاد هزار تومان و اگر کمتر خرج کنیم به همان نسبت در ماه کمتر از

حقوق کسر می‌شود و پس از پرداخت ده قسط، دوباره تا یک میلیون و پانصد هزار تومان شارژ می‌شود. سؤال من این است که آیا از لحاظ شرعی دریافت این کارت مانعی ندارد؟

* اشکال ندارد.

سؤال

بنده پدری دارم که به دین اسلام پای‌بند نیست و غالباً به احکام آن عمل نمی‌کند. از جمله یکی از احکامی که عمل نمی‌کند پرداختن خمس مالش می‌باشد؛ و یا ایشان به دروغ یک قولنامه جعلی درست می‌کند و به اداره مالیات می‌دهد تا مالیات کمتر بدهد. مثلاً اگر در قولنامه اصلی بر جی صد هزار تومان می‌گیرد، در قولنامه جعلی مبلغ آن را بیست هزار تومان می‌نویسد و یا با وجود شغل آزادی که دارد با فاکتورسازی‌هایی که می‌کند پول بیشتری از شرکت گرفته و مقداری از آن را به راننده می‌دهد تا راننده از او خوشش بیاید و کار را پیش ایشان بیاورد و جای دیگر نبرد. حال سؤال بنده این است که خوردن پول ایشان چه حکمی دارد و یا نماز خواندن در خانه ایشان چه حکمی دارد؟ البته بنده مجرد می‌باشم و می‌توانم جای دیگری زندگی کنم و با مقدار پول خودم که حلال می‌باشد خرج خود را تامین کنم. این را هم بگویم که به اندازه کافی ایشان را امر به معروف و نهی از منکر کرده‌ام ولی ایشان قبول نمی‌کند.

* اگر تمکن مالی دارید که خود را از مسیر شرعی اداره کنید به طوری که از عیالات پدر حساب نشوید، همان کار را بکنید.

سؤال

استفاده کارمندان از اموال دولتی برای کارهای شخصی خودشان چه حکمی دارد؟

* بستگی به قرارداد آن سازمان یا ارگان دولتی دارد.

سؤال

کسی که مستأصل شده باشد و هیچ راه چاره‌ای ندارد آیا می‌تواند رشوه بدهد؟ آیا این درست است که اگر راشی (رشوه دهنده) واقعاً ذی‌حق باشد و احقاق حق، موقوف به پرداخت وجهی باشد به گونه‌ای که اگر نپردازد، استیفای حقش ممکن نبوده و در نتیجه ضرر بزرگی متوجه او خواهد شد، در این صورت به دلیل قاعده نفی ضرر، چنین بخششی از باذل، جائز و از گیرنده حرام است.

* رشوه مربوط به قضاوت است و قاعده نفی ضرر مربوط به این مسائل گفته شده نیست.

سؤال

اخذ وام بانکی چه حکمی دارد؟

* مانعی ندارد.

سؤال

این جانب جانباز ۴۰٪ هستم. قرار است دوازده میلیون وام مسکن به بنده پرداخت شود. از آنجایی که مسکن دارم، می‌خواهم وام مزبور را به یکی از طرق ذیل در صورت اجازه حضرتعالی دریافت نمایم:

- ۱- منزل مسکونی فعلی به نام دیگری شود و مجدداً با وام دریافتی به نام خود دریافت نمایم. (معامله صوری)
 - ۲- امتیاز دریافت وام مذکور را به دیگری با مبلغ مثلاً چهار میلیون به فروش رسانم.
 - ۳- منزلی را با وام دوازده میلیون به صورت اقساط بخرم و نقداً مثلاً چهار میلیون بفروشم.
- * اگر طبق مقررات و ضوابط حکومت اسلامی عمل نمایید مانعی ندارد.

سؤال

آیا امتیاز وام مسکن خود را می‌توانم به دیگری در ازای دریافت وجهی واگذار نمایم؟
* اشکال ندارد.

سؤال

پولی را در بانک گذاشته‌ام و بانک هر ماه مبلغی را بابت آن سپرده به من می‌دهد. آیا استفاده از آن جایز است؟
* اگر به نیت دریافت سود نگذاشته باشد مانعی ندارد.

سؤال

یکی از هیئت‌های مذهبی صندوق قرض الحسنه‌ای با سرمایه اعضا تأسیس نموده که به خود آنها بنا به نیاز مبلغی را وام بدهد. حال آیا شرعاً می‌توان برای هزینه‌های هیئت درصدی از وام‌های اعطایی را به عنوان کارمزد کسر کند یا خیر؟
* اگر با اذن سپرده‌گذار باشد مانعی ندارد.

سؤال

می‌خواهم از بانک وام بگیرم. اگر مستقیماً اقدام نمایم زمان طولانی‌تری را باید در صف و نوبت بمانم؛ لکن شخصی هست که می‌گوید من وام را در کوتاه مدت برای شما می‌گیرم و ۶٪ آنرا خود بر می‌دارم. آیا این کار از نظر شرع جایز است؟
* اگر مغایر با قوانین دولت باشد حرام است.

سؤال

استفاده از کارت اعتباری بانک جایز است یا خیر؟
* اگر طبق مقررات و ضوابط دولت استفاده کند، مانعی ندارد.

سؤال

بانک‌ها و بعضی از مؤسسه‌های قرض الحسنه وامی به مبلغ سه میلیون تومان می‌دهند و پس از شش ماه مبلغی را بابت سود آن وام دریافت می‌کنند. این وام شرعاً چه حکمی دارد؟
* اگر دریافت سود به عنوان کارمزد باشد اشکال ندارد.

سؤال

آیا جایز است که پولی را به عنوان شرکت در قرعه کشی و به قصد بردن جایزه به بانک بپردازند؟
* جایز است.

سؤال

افروش وام بانکی چه حکمی دارد؟
* به صورت واگذاری حق خود به دیگری در ازای وجه اگر مقایر با قوانین دولت نباشد مانعی ندارد.

سؤال

اگر وام دریافتی از بانک برای خرید خودرو در جهت مصارف دیگری خرج شده باشد، چه حکمی دارد؟ در صورت داشتن اشکال برای برطرف کردن آن چه باید کرد؟
* در این مورد احتیاطاً باید از فرد قرض دهنده اجازه گرفته شود.

سؤال

آیا وامی که بانک برای ازدواج تحت عنوان وام قرض الحسنه ازدواج با نرخ کارمزد تسهیلات قرض الحسنه ۴ درصد می‌دهند، اشکال دارد؟ آیا این سود مصداق ربا است؟
* کارمزد اشکال ندارد.

سؤال

اینجانب مبلغ ده میلیون تومان وام برای دامداری گرفتم. ولی آنرا در جهت دیگر مصرف کردم و سر موقع وام را با سود آن تسویه نمودم. اما اکنون از گناه خود پشیمانم و می‌خواهم بدانم راه توبه و جبران آن چیست؟
* این از موارد تخلف شرط است.

سؤال

پدر بنده مبلغی را در بانک سپرده گذاشت تا بنده از سود ماهیانه آن برای کمک هزینه تحصیلی استفاده نمایم. آیا اینچنین بهره برداری از سپرده گذاشتن اشکال دارد؟
* سپرده ثابت به نحوی که فعلاً در قراردادهای بانکی بصورت وکالت تامه مطرح می‌کنند، اشکال ندارد.

سؤال

گرفتن وام مسکن از بانک برای خرید و ساخت خانه و استفاده از این وام برای استفاده های دیگر همانند خرید جهیزیه عروس، خرید ماشین و امثال آن چه حکمی دارد؟
* این کار تخلف از شرط در ضمن عقد قرض است.

سؤال

از بانک جایزه‌ای برای آزادی زندانیان به من تعلق گرفت. آیا می‌شود از آن در سایر موارد استفاده نمود؟
* طبق شرط باید عمل نمایید.

سؤال

بانک برای ازدواج با ارایه سند مبلغ یک میلیون تومان وام می‌دهد و سند را مهر می‌زند. آیا شرعاً می‌توانم از رئیس بانک بخواهم سند را مهر نکند تا مبلغ یک میلیون دیگر از بانک دیگر وام بگیرم؟
* جایز نیست.

مسائل متفرقه زناشویی

سؤال

اگر مردی زنی را برای خود عقد کند می‌تواند دختر آن زن را به عقد پسرش در آورد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

مرد و زنی با هم ازدواج می‌کنند و هر دو از همسران قبلی خود فرزندان دارند. آیا می‌توانند آن فرزندان را به عقد یکدیگر در آورند؟
* مانعی ندارد.

سؤال

آیا فرزندان شوهر من که از زن دیگر او هستند به من محرم هستند؟
* بله، محرم هستند.

سؤال

پدر من زنی گرفته است؛ آیا من که از زن دیگر او هستم به پدر و برادران زن بابایم محرم هستم یا خیر؟
* خیر.

سؤال

اگر من زن بابا داشته باشم، آیا مادر او به من محرم هستند و همچنین اگر دختری زن بابا داشته باشد پدر آن زن به آن دختر محرم می‌باشند؟
* خیر.

سؤال

من بیماری قلبی دارم که باید عمل بشوم و پسر عموی من جراح قلب است. اگر پسر من دختر کوچک خود را به صیغه پسر عموی من در آورد که من با وی محرم شوم، آیا این کار جایز است و محرمیت محقق می‌شود؟
* جایز است و محرمیت محقق می‌شود.

سؤال

| سالیان پیش فرزندی را پس از زایمان مادرش به فرزندی قبول کردیم و هر چه اصرار کردیم نشانی پدر فرزند را به ما نداد و گفت طلاق گرفته‌ایم و کاری به هم نداریم. ما با اینکه خیلی تلاش کردیم، نشانی از پدر او پیدا نکردیم و شناسنامه فرزند را به نام خودمان گرفتیم و قصدمان محرمیت با طفل و فرزند شدن او بود. حال آیا خلاف شرعی مرتکب شده‌ایم؟
* از نظر شرعی پدر فرزند، ولی او است و باید از او اجازه بگیرند. لذا باید از ولی فرزند جستجو کنند و او را پیدا کنند.

سؤال

زنی بچه‌دار نمی‌شود؛ با نظر پزشکان اگر تخمک زنی را که بچه‌دار می‌شود با نطفه شوهر آن زنی که بچه‌دار نمی‌شود مخلوط و به رحم زن بی‌بچه منتقل نمایند او بچه‌دار خواهد شد. این اقدام از نظر شرع جایز است یا خیر؟
* این مسأله فروعاً مختلفی دارد که در رساله پزشکی به آن پرداخته شده است.

سؤال

آیا آمیزش با همسر از دُبر جایز است؟
* در وقت پاکی زن کراهت دارد و در ایام عادت ماهانه او جایز نیست.

سؤال

| مقاربت با همسر در وقت استحاضه شرعاً چه صورت دارد؟
* باید قبل از مقاربت غسل کند و مانعی ندارد.

سؤال

| مقاربت با زن در دبر در وقت حیض چه صورت دارد؟
* بنا بر احتیاط واجب حرام است.

سؤال

از نظر شرعی تمکین زن نسبت به شوهر به چه معنا می‌باشد؟
* زنی که عقد دائمی شده نباید بدون اجازه شوهر از خانه بیرون رود، خود را برای هر لذتی که او می‌خواهد تسلیم نماید و بدون عذر شرعی از نزدیکی کردن او جلوگیری نکند.

سؤال

شخصی بر اساس خبر یکی از رزمندگان اسلام که گفته است به چشم خود دیده که هم رزم او در جبهه شهید شده، پس از عده وفات با همسر آن مفقودالایر ازدواج می کند و بعد از سقوط دولت صدام نیز اثری از آن فقید سعید به دست نمی آید. آیا ازدواج انجام گرفته صحیح است؟
* با احراز شهادت از طریق بیینه ازدواج صحیح است.

سؤال

ازدواج با شراب خوار چه حکمی دارد؟
* کراهت دارد.

سؤال

خانم مسأله داری که شغلش خودفروشی است و توبه می کند، آیا بعد از توبه می تواند با یکی از مردانی که با وی زنا کرده است ازدواج نماید؟
* اگر مردی با زن بی شوهری که در عده نیست زنا کند، بعداً می تواند آن زن را برای خود عقد نماید؛ ولی احتیاط مستحب آن است که صبر کند تا آن زن حیض ببیند و بعد او را عقد نماید؛ و همچنین است اگر دیگری بخواهد آن زن را عقد کند.

سؤال

وضعیت بچه‌ای که از زنا به وجود آمده است نسبت به محرمیت و ارث چه می باشد؟
* محرمیت دارد، ولی ارث نمی برد.

سؤال

اگر در تماس جنسی از کاندوم استفاده شود، با توجه به اینکه تماس بی واسطه صورت نگرفته، آیا دخول محسوب می شود؟
* بله.

سؤال

در رابطه زناشویی، آیا خوردن مزی و ترشحات آلت تناسلی زن و مرد جایز است؟
* جایز نیست.

سؤال

اگر مردی انگشتش را داخل فرج زن شوهرداری کرده باشد، آیا این دو به هم حرام ابدی می شوند یا صرفاً داخل شدن عورت مرد به داخل عورت زن است که آن دو را به هم حرام می کند؟
* دخول عورت ملاک است.

سؤال

هل يجوز اجراء عمليۀ في الخصيتين بهدف تنظيم النسل؟ وهذه العمليۀ لا تسبب عقم دائم لكنّها تستلزم كشف العورة أمام الطيب كل سنتين.

* إن كان لرفع النقص و الضرر فلا اشكال فيه.

سؤال

خوردن شیر سینه زن توسط شوهرش چه حکمی دارد؟
* حرام است.

سؤال

اگر زن حقوق بگیری دلش نخواهد از درآمدش صرف امورات منزل کند، آیا شوهر اجازه دارد از او خشمگین شود؟
* نفقه زن با شوهر است و شوهر حق ندارد از او مطالبه کند.

سؤال

چنانچه زن از نزدیکی با شوهر به میزان متعارف خودداری نماید و ازدواج موقت و یا دائم مرد با زن دیگری موجب پاشیده شدن بنیان خانواده گردد، در این صورت آیا استمناء برای مرد جایز است؟
* خیر.

سؤال

آیا زنی که بکارت خویش را از دست داده با ترمیم بکارت در حکم دختر باکره قرار میگیرد؟ آیا تفاوتی میان ازاله مشروع و غیرمشروع در این مسأله می باشد؟
* در حکم باکره بودن دختری که ازاله بکارت شده، اینکه چگونه بکارت را از دست داده فرق می کند.

سؤال

اگر مردی زنی را به عقد خود در آورد و قبل از دخول او را طلاق دهد، آیا پسر آن مرد می تواند با آن زن مطلقه ازدواج کند؟
* با آن زن محرم است و ازدواج هم نمی تواند بکند.

سؤال

اگر زنی بدون اجازه همسرش، چندین سال از دستگاه داخل رحم استفاده نمایند که فرزنددار نشوند، آیا مجاز به این کار هست؟ حکم شرعی آن چیست؟
* اگر شوهر رضایت به این امر داشته باشد اشکال ندارد، در غیر این صورت جایز نیست مگر اینکه ضرورت اقتضا کند.

مُطَهَّرَات

سؤال

مُطَهَّرَات که در رساله دو مرجع، ده ر تا است، از نظر حضرت آیت الله حاج آقا مجتبی تهرانى نه چیز است. کدام یک از ده مورد را معظم ر له جزء مُطَهَّرَات نمی ر دانند؟
 * کم شدن دو سوم آب انگور از مُحَلَّلَات است و از مُطَهَّرَات نیست.

مکان نماز گزار

سؤال

در محل ر های عمومی مثل صحن حضرت رضا ۷ یا مسجد گوهرشاد، زنی به نماز می ر ایستد و همزمان با او تعدادی از مردها عقب ر تر از او به نماز می ر ایستند و یا مردی به نماز ایستاده و سپس زنی پیش او به نماز می ر ایستد. حکم نماز ایشان چیست؟
 * اگر هر یک هفت ذراع جلوتر از دیگری بایستد، نماز صحیح است.

نماز آیات

سؤال

اگر وقت نماز آیات با نماز یومیّه تلاقی پیدا کند کدام ر یک را باید اول بر گزار نمایم؟
 * وقت هر کدام که ضیق ر تر است، آن را باید مقدم قرار داد.

سؤال

بنابر فتوای حضرت آیت الله تهرانى سوره را در نماز آیات چگونه باید به پنج قسمت تقسیم کرد؟
 * بسم الله الرحمن الرحيم را می ر گوید و به رکوع می رود و بعد می ر ایستد و می ر گوید قل هو الله احد و به رکوع می ر رود. بعد می ر ایستد و می ر گوید الله الصمد و به رکوع می ر رود و می ر ایستد و می ر گوید لم یلد و لم یولد و به رکوع می ر رود و می ر ایستد و می ر گوید و لم یکن له کفوا احد و به رکوع می ر رود و بعد از سر برداشتن از رکوع دو سجده می ر کند.

سؤال

سوره توحید ۴ آیه دارد. اگر بخواهیم سوره را به ۵ قسمت تقسیم نمایم، چگونه از سوره توحید در نماز آیات استفاده کنیم؟
 * بسم الله الرحمن الرحيم سوره توحید نیز یک آیه محسوب می ر شود.

سؤال

اگر مکلف در نماز آیات به امام جماعتی اقتدا کند که بسم الله اول هر سوره را آیه می ر داند، ولی این شخص مقلد مرجعی است که بسم الله ابتدای هر سوره را آیه نمی ر داند، تکلیف نماز آیات این شخص چیست؟

* باید نماز آیات را دوباره بخواند.

نماز جماعت

سؤال

بعضی از روحانیون گاهی لباس روحانیت پوشیده و در بعضی اوقات خیر. آیا می‌توان به آنها اقتدا کرد؟
* در صورت احراز عدالت مانعی ندارد.

سؤال

آیا می‌شود به شخصی که نقص عضو دارد به عنوان پیش‌ر نماز اقتدا کرد؟
* خیر.

سؤال

اگر در نماز جماعت اهل سنت شرکت نموده و مثل آنها روی فرش سجده کند، آیا نماز درست است؟
* نماز را اعاده کند.

سؤال

اینجانب یک راننده در سطح شهر تهران و علاقه‌مند به نماز جماعت هستم. آیا می‌توانم در هر مسجدی به استناد اینکه جمعی از مسلمین آن محل به نشانه مقبولیت امام جماعت به نماز ایستاده‌اند، بنده هم اقتدا به ایشان کنم؟
* اگر از گروهی که اقتدا کرده‌اند عدالت امام احراز شود، اشکال ندارد.

سؤال

شخصی می‌خواهد به نماز جماعت اقتدا کند و تکبیره الإحرام می‌گوید؛ اما امام جماعت در حال رسیدن به رکوع است. آیا در این حالت که امام هنوز به رکوع نرسیده، می‌توان اقتدا کرد و نماز صحیح است؟
* اگر امام در رکعت اول و دوم باشد اشکال ندارد.

سؤال

بنده در نماز جماعت مسجد محل شرکت می‌کنم. متأسفانه روحانی پیش‌ر نماز مسجد، حمد را به صورت خاصی قرائت می‌کنند که شائبه اشکال دارد. من با یکی از نماز گزاران معتمد هم مطرح کردم و ایشان هم تأیید کردند که قرائت علیهم به این صورت ادا می‌شود: انعمت علیی‌هم؛ غیر المغضوب علیی‌هم. تکلیف شرعی من چیست؟
* در صورت یقین داشتن به صحیح نبودن قرائت امام، نمی‌شود اقتدا کرد.

سؤال

اینجانب باید نماز جماعت را در مدرسه‌ای با بچه‌هایی که سن آنها ۱۲ تا ۱۵ سال هستند به‌جا آورم. با توجه به اینکه ممکن است دانش‌آموزان برای نماز وضو هم نگرفته باشند، ایستادن در صف‌های آخر و در میان دانش‌آموزان چه حکمی دارد؟
* اگر بدانند نماز یک صف از صف‌های جلو باطل است، در صف‌های بعد نمی‌تواند اقتدا کند، ولی اگر نداند نماز آنان صحیح است یا نه، می‌تواند اقتدا کند.

سؤال

نظر به گرمای هوا امام جماعت محترم مسجد ما در هنگام اقامه جماعت، عمامه از سر بر می‌دارد. حال آنکه برای منبر با عمامه منبر تشریف می‌برند. البته اعتراض و سؤال برای مأمومین و نوجوانان و جوانان مسجد هم ایجاد نموده است. آیا عمل ایشان صحیح است؟ آیا خلاف مروّت نیست؟ تکلیف ما نسبت به جماعت و ایشان چیست؟
* این کار ظاهراً خلاف مروّت نیست.

سؤال

اگر در عدالت فردی شک داشته باشیم، می‌توان در نماز به او اقتدا کرد و یا از او تقلید کرد؟
* چه در نماز جماعت و چه در تقلید، عدالت باید احراز شود؛ به همان صورتی که در رساله توضیح داده شده است.

سؤال

حکم نماز جماعت خانم‌ها در طبقه دوم ساختمانی که به طبقه اول دید ندارند چه می‌باشد؟
* اگر زن به مرد اقتدا کند، وجود حائل بین او و امام پایین او و مأمومین مرد، اشکال ندارد.

سؤال

آیا نماز فرادی در وقت فضیلت از نماز جماعت در غیر وقت فضیلت افضل است؟
* به مسأله ۱۴۰۲ رساله توضیح المسائل رجوع شود
O متن این مسأله در رساله حضرت آیت الله العظمی حاج آقا مجتبی تهران به شرح ذیل است:
مسأله ۱۴۰۲- مستحب است انسان صبر کند که نماز را به جماعت بخواند و نماز جماعت از نماز اول وقت که فرادی، یعنی تنها خوانده شود بهتر است، و نیز نماز جماعتی را که مختصر بخوانند، از نماز فرادی که آن را طول بدهند بهتر می‌باشد.

نماز جمعه

سؤال

در دانشگاه تهران شغل نگهبانی دارم و علاقه‌مند هستم نماز را در اول وقت بخوانم اگر وقت آن با نماز جمعه تلاقی پیدا کند با اینکه نمی‌توانم پست خود را برای شرکت در نماز جمعه ترک کنم تکلیف چیست؟
* می‌توانید نماز ظهر را بخوانید.

نماز قضا

سؤال

به علت ناراحتی اعصاب و روان طبق نظر پزشک ناگزیر به استفاده از داروهای آرام‌بخش و خواب‌آور هستم و به همین جهت برای نماز صبح در خواب می‌مانم. با توجه به اینکه قضای نماز فوت شده را به جا می‌آورم آیا باز هم مورد مؤاخذه الهی قرار می‌گیرم؟

* در صورتی که در انجام فریضه کوتاهی و سهل‌انگاری نکرده باشد و قضای آن را به جا آورد این شاء الله مؤاخذه نخواهد شد.

سؤال

اگر شخصی در مسافرت نمازش قضا شود، قضای آن را چگونه باید به جا آورد؟
* نمازهای شکسته‌ای که قضا شده است را به همان صورت شکسته قضا نماید.

سؤال

در سال‌های اول تکلیف، نمازها و روزه‌هایی از من فوت شده است که تعداد آن را نمی‌دانم و نمی‌توانم هم محاسبه کنم. در حال حاضر نیز به علت بیماری قادر به گرفتن روزه نمی‌باشم و از سویی می‌خواهم مظلّم‌ای بر گردن من نباشد. چه کار باید بکنم؟

* قضای حداقل نمازهای فوت شده را به جا آورد و برای حداقل روزه‌های فوت شده هر روز یک مُدّ طعام کفاره بدهد و در صورت عافیت، قضای آن را هم به جا آورد.

سؤال

کسی که خود نماز و روزه قضا دارد، در صورت نیاز مالی آیا می‌تواند نماز و روزه قضای استیجاری به جا آورد؟
* مانعی ندارد.

سؤال

کسی که نماز و روزه قضا دارد، آیا می‌تواند نماز و روزه مستحبی بگیرد؟
* به جا آوردن نماز مستحبی جایز است، ولی روزه مستحبی را نمی‌تواند به جا آورد.

سؤال

پدر من در سن ۶۰ سالگی بدون وصیت از دنیا رفته است. به عنوان فرزند او می‌خواهم ردّ مظالم نماز و روزه برای او بدهم. چگونه باید محاسبه کنم؟

* نماز و روزه قضای پدر بر گردن فرزند ارشد واجب است و حداقل را به جا آورد.

سؤال

نیت نماز قضای پدر به چه صورتی است؟
* مثل نمازهای دیگر است و باید به نیابت از پدر باشد.

سؤال

سؤال:

I have distributed Namaz of my late wife among various person who are poor Momineens and pious and mostly careful in Sharia laws. Now i have been told that they cannot offer prayers at the same time. Due to poverty of these people and location in different cities they cannot observe this condition. Keeping in view environment in Pakistan kindly tell me how can i help these people by allocating Namaz and Roza and still meet the Sharia Rules

ترجمه سؤال: من قضای نماز همسر مرحوم خود را میان چند نفر از مؤمنین فقیر که بسیار به احکام شریعت پایبندی دارند پخش کردم. هم اکنون به من گفته شده است که آنها نمی‌توانند نمازها را همزمان ادا نمایند. به دلیل فقر این افراد و پراکندگی ایشان در شهرهای مختلف، آنها نمی‌توانند این شرط را رعایت نمایند. با توجه به محیط زندگی یعنی پاکستان، لطفاً به من بفرمایید که من چگونه می‌توانم به این افراد در ادای نماز و روزه و در عین پایبندی به دستورات شریعت کمک نمایم؟

* پاسخ:

If dead woman has been will for doing her missed prayers, and you pay to some one for doing this task from one third of her patrimony. You should make sure that the mentioned person will do his task, if you could not be sure; doing all prayers of dead woman is in your responsibility judiciary

ترجمه پاسخ: اگر مرحومه نسبت به قضای نمازهای خود وصیت کرده باشد و شما هم از ثلث اموال او این افراد را اجیر کرده باشید، باید یقین پیدا کنید که این افراد، قضای نمازها را به جا آورده باشند و الاً قضای نمازها بر ذمه شما می‌باشد.

نماز مسافر

سؤال

شخصی ساکن تهران است، ولی هر روز برای تحصیل به دانشگاه ورامین می‌رود. نماز و روزه او چه حکمی دارد؟
* نماز او شکسته است و روزه نمی‌تواند بگیرد؛ مگر آنکه قصد عشره کند و ده روز در آنجا بماند.

سؤال

دو برادر دانشجو هستیم که برادرم در شهرستان تفرش و من در قم اشتغال به تحصیل داریم. برادرم سه روز در هفته و من هر روز از قم به تهران سفر می‌کنیم. چون اهل و ساکن تهران هستیم. تکلیف نماز و روزه ما در محل تحصیل چیست؟
* در محل تحصیل حکم مسافر را دارید مگر اینکه قصد ده روز اقامه در آن محل نمایید.

سؤال

ادر مورد توطن چه باید بکنیم؟ آیا می‌شود با قصد توطن و یک نماز چهار رکعتی وطن اتخاذ کرد؟
 * اگر ترتیبی اتخاذ کند که در محل کار زندگی کند ولو روز و شب‌ها در تهران باشد، با نیت توطن می‌تواند محل کار را نیز به عنوان وطن اتخاذ نماید.

سؤال

برای تحصیل به خارج از کشور رفتم و آنجا را برای خود وطن قرار دادم. هم‌اکنون که به وطن اولم بازگشته‌ام، تکلیف نماز و روزه من چیست؟
 * اگر از وطن اول اعراض نکرده باشد، نمازش تمام است و روزه را باید بگیرد.

سؤال

من در اصفهان به دنیا آمدم و به علت شغل پدرم ساکن اصفهان هستیم و در آنجا به تکلیف رسیده‌ام. سالی دو بار به تهران که وطن پدر و مادرم است سفر می‌نمایم. تکلیف نماز و روزه من چیست؟ آیا مانند آنها نمازم را تمام و روزه‌ام را بگیرم یا نماز من شکسته است و حکم مسافر بر من جاری است؟ با توجه به اینکه من تحت تکفل آنها هستم و زندگی مستقلی ندارم.
 * در وطن پدر و مادر حکم مسافر را دارید مگر اینکه قصد اقامه نمایید.

سؤال

من متولد تهران می‌باشم. با فردی که وطن او کرج و محل کارش نیز شهرستان کرج است ازدواج کرده‌ام. هفته‌ای دو سه بار به تهران می‌آیم و قصد توطن در کرج را ندارم. نماز و روزه‌ام را در کرج چگونه به‌جا بیاورم؟
 * در وطن همسر حکم مسافر را دارید؛ مگر اینکه قصد اقامه کنید.

سؤال

در شهر ری زندگی می‌کنم و برای دیدن فامیل به شمیران می‌روم. نماز و روزه‌ام در شمیران چگونه است؟
 * اگر هشت فرسخ برود و برگردد نمازش شکسته است.

سؤال

فردی که برای درس خواندن هفته‌ای یک یا دو بار به بیش از مسافت شرعی سفر می‌کند، آیا دائم‌السفر محسوب می‌شود؟
 حکم نماز و روزه آن چیست؟
 * دائم‌السفر محسوب نمی‌شود.

سؤال

محل سکونت شخصی کرج و محل کار تهران است. هر روز بین محل سکونت و کار باید رفت و آمد کند نماز و روزه او چه

حکمی دارد؟

| * در محل کار حکم مسافر را دارد.

سؤال

| من در شهرستان ویلا- دارم و هر از چند گاه از تهران راهی ویلا- می‌شوم. اکنون فرزندم در نزدیکی همان شهرستان باید به دانشگاه برود. تکلیف نماز و روزه او چیست؟ آیا می‌تواند آنجا را به عنوان وطن دوم قرار دهد؟
* داشتن ملک پدری برای اتخاذ وطن کافی نیست. | لذا حکم مسافر را دارد مگر اینکه ده روز در آنجا قصد اقامه نماید.

سؤال

| هفته‌ای یک روز به جهت کاری به رشت می‌روم تکلیف نماز و روزه من چه می‌شود؟
* نماز در سفر شکسته است و روزه نمی‌توان گرفت.

سؤال

| همسرم برای تدریس هفته‌ای چهار تا پنج روز در تفرش هستند و من هم مجبورم با ایشان بروم. حکم نماز و روزه من چیست؟
* نماز شکسته است و روزه را نمی‌توان گرفت.

سؤال

| در هفته دو روز به دانشگاهم که خارج از تهران است می‌روم. تکلیف نماز و روزه‌ام چیست؟
* نماز شکسته است و روزه را نمی‌توان گرفت.

سؤال

| دانشجویی هستم که چهار سال، هفته‌ای سه روز باید برای تحصیل به ورامین بروم و برگردم. تکلیف روزه و نماز من چه می‌شود؟
* حکم مسافر را دارید.

سؤال

| اینجانب متولد شهر نوشهر می‌باشم و در تهران ساکن و مشغول به کار می‌باشم. در شهر عباس‌آباد مازندران در حال ساخت خانه می‌باشم که در دوران بازنشستگی در آن محل به صورت دائم ساکن یا در حال رفت و آمد باشم. شهر عباس‌آباد وطن مادری من می‌باشد و من هر ماه به مدت سه یا چهار روز و یا بیشتر به عباس‌آباد سفر می‌کنم. با این شرایط نماز و روزه اینجانب کامل و صحیح می‌باشد؟
* تا زمانی که در عباس‌آباد مستقر نشده‌اید، هر وقت به آنجا سفر می‌کنید، احکام مسافر را دارید.

سؤال

اینجانب ساکن شهر تهران هستم و سابقاً در شهر قم دانشجوی بوده‌ام و هفته‌ای چند مرتبه بین این دو شهر تردد می‌نموده‌ام. حال درس بنده به پایان رسیده و جهت انجام امور فارغ‌التحصیلی می‌بایستی به شهر قم مراجعت کنم. آیا حکم مسافر به بنده تعلق می‌گیرد؟
* بله، مسافر هستید.

سؤال

بنده در شهرستان تاکستان در ۲۰۰ کیلومتری تهران دانشجوی هستم. محل سکونت خودم تهران است. در آنجا خانه دانشجویی دارم. هفته‌ای چند روز به تاکستان می‌روم و بعد به تهران بر می‌گردم. حکم نماز و روزه‌ام چگونه است؟ لازم به ذکر است که در شهر تاکستان شغلی ندارم و زادگاهم هم نبوده و فقط برای تحصیل به آنجا می‌روم.
* حکم مسافرا دارید.

سؤال

آیا جایی که وطن شوهر محسوب می‌شود، الزاماً وطن همسر هم محسوب می‌گردد؟ برای وطن محسوب شدن چه شرطی لازم است؟
* اگر حق سُکنی با زن باشد، تبعیت معنا ندارد.

سؤال

با توجه به اینکه بنده کارمند وزارت امور خارجه هستم و هر سه سال اقامت که در تهران دارم به مأموریت ثابت سه‌ساله به یکی از نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور اعزام می‌گردم و در حال حاضر از پرسنل سرکنسولگری جمهوری اسلامی در جدّه می‌باشم، خواهشمند است بفرمایید:
آیا بنده و خانواده‌ام می‌توانیم محل مأموریت سه‌ساله خود را به عنوان وطن دوم اختیار نماییم؟
به جز قصد اقامت ده روزه کردن، چه راهی برای ما می‌باشد تا نماز و روزه خود را کامل انجام دهیم؟
آیا بنده اگر بخواهم حداقل هر هفته جهت زیارت به مکه مشرف شوم، به قصد ده روزه من خللی وارد نمی‌شود؟
بنده چه بسا ناچار باشم برای رتق و فتق امور زوار بارها به مکه و یا مدینه سفر کنم. آیا قصد اقامت من به هم نمی‌خورد؟ آیا بنده در این حالت حکم کثیرالسفر را ندارم؟
در صورتی که بنده برای انجام عمره به مکه عازم گردم، آیا در هر بار باید به میقات‌های موسوم رفته و از آنجا مُحَرَّم شوم و یا اینکه می‌توانم از همین شهر جدّه نیت محرم شدن بنمایم؟ به عبارت دیگر نزدیک‌ترین میقات برای ما کجا می‌باشد؟
در صورتیکه بخواهیم حج تمتّع به جا آوریم آیا لازم است همانند سایر حجج عمره تمتّع نیز انجام دهیم؟
* ۱- خیر، وطن موقت معنا ندارد
* ۲- باید قصد اقامه ده روز را کرد.
* ۳- اگر فاصله جدّه تا مکه مسافت شرعی شود، قصد اقامه ده روز به هم می‌خورد.
* ۴- حکم کثیرالسفر را ندارید.
* ۵- بله، باید به یکی از میقات‌ها رفته و مُحَرَّم شد. (جُحْفَه)

* ۶- بله، باید عمره تمتع نیز انجام شود.

نمازهای مستحب

سؤال

آیا نماز نافله عشاء را می‌توان ایستاده خواند؟ حکم شخصی که آن را ایستاده می‌خواند یا می‌خواند چیست؟
* احتیاطاً نشسته بخواند.

سؤال

در نماز حضرت جعفر طیار گاهی ذکر تسیحات را در رکوع یا سجود ممکن است کم یا زیاد بگویم. وضعیت نماز چه می‌شود؟
* نماز صحیح است؛ سجده سهو به‌جا آورد

نیت

سؤال

آیا برای به‌جا آوردن نماز قضا، حتماً باید در نیت به اینکه چه نمازی می‌خوانی اشاره نمود؟ یا اینکه مثلاً سه یا چهار رکعت نماز قضا می‌خوانم کافی است؟
* باید در نیت، نوع نماز مشخص شود که نماز مغرب یا صبح یا عشا یا ظهر و یا عصر است.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه
ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...
د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱

۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

